

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felföldi szerkesztő: Kiadja:
VÉRSZI JÓZSEF. BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (24), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Róma veszedelme.

Budapest, június 15.

(L.) Holnap nagy zenebona készül a Montecitorio köröndös termében. Az olasz parlament obstruáló pártjai megint rázendítenek a macskazenére és muzsikájuk valószínűleg jó hangos lesz, mert hisz hat hét óta pihentették gégejükét a honatyák. Az új parlament, amely az imént került ki a választás zajlásából, holnap csak úgy benne lesz az obstrukció forgatagában, mint a régi.

Pelloux tábornok miniszterelnök nagyot tévedt, amikor azt hitte, hogy az olasz választók munkaképes parlamentet akarnak és a munka meggátolói: az obstruáló képviselőket nem küldik újra a Montecitoriora. Ő azt hitte, hogy Olaszország, amely még mindig nyakig van a legsúlyosabb gazdasági válságban, ennek a válságnak megszüntetését kívánja s olyan képviselőket választ, akik bölcs törvényekkel meg tudják menteni Olaszországot egy végzetes csódtól. Kisült azonban, hogy a választók nagyjában tul vannak az ilyen higgadt terfelgetésen és most már csak abban reménykednek, hogy Itália államrendje alapjaiban megváltozik és a republikánus szocializmus veres zászlaja alatt evez a rég szomjazott jólét kikötőjébe. A miniszterelnök, aki a monarkista érzelmű ellenzékelt akarta kiirtani, turbuzgalmában nyitva felejtett a választási kampányban egy kaput, amelyen át a köztársasági elem eddig nem látott nagy tömegben surrant be a parlamentbe.

Igaz, hogy Pelloux az alkotmányhü ellenzék sorait megritkította. De hisz ez az ellenzék már ugys fel akart hagyni az obstrukcióval s maga ajánlott könnyen elfogadható paktumot a kormánynak. Pelloux talán a katona büszkesége akadályozta meg abban,

hogy az alku fonalát felvegye egy párttal, amelyet a választások csataterén megverhetni remélt. A szívesen meghunyászkodó verébre állította be ágyuit, amelynek kerekai közt aztán egy eléggé ki nem kémlt ellenség, az *antimonarkizmus* lopta be magát a parlamentbe.

Legyőzte tehát a keztyüs kézzel, lovasgiasan vivó ellenfelet, de a küzdelem tulzott hevében beengedte az alkotmány sáncaiba a tüzzel-vassal pusztító petrolöröket.

Az olasz kormány az obstruálók sorából kibuktatott mintegy harminc *alkotmányhü* képviselőt. De bejuttatott az obstruálók sorába mintegy husz *alkotmányellenes* politikust. S bár a kormány többsége eléggé jelentékeny, az obstrukció mégis meglesz. Amde óriás a különbség: monarkisták ellen küzdeni, vagy republikánusokkal, szocialistákkal venni fel a harcot. Az alkotmányhü ellenzékét maga a kormány ritkította meg, maga diskreditálta minden eszközzel a választók előtt. Sőt egy csöppeskét diskreditálta bennük — természetesen akaratlanul — magát a monarkizmust is. A monarkista ellenzék mögött csekély közönség áll, maga a kormány volt azon, hogy ez a szám megcsappanjon. Egészen másként áll a dolog az *alkotmányellenes pártokkal*. Ezeknek hátvédje az olasz nép jelentékeny tömege. A Crispi- és Giolitti-kormányok alatt napfényre került panamák, az öt milliárdot felemészítő afrikai kaland, annak dicstelen vége, a nagy nyomor s a belőle fejlődött szocializmus — délen agrárszocializmus, északon ipar-szocializmus — hatalmasan megnövelte azoknak a választóknak és nem-választóknak számát, akik csak a *tabula rasa*-tól várják a boldogulást. Hozzávetendő még a klerikális akció, amely csak Olaszország egységének megbontása révén reméli a pápa világi hatalmának restaurációját. Az egységes olasz királyság felforgatására szövet-

kezett elemek száma nőttön nő, talán nem éppen a revolucionárius elv nimbusa és hódító ereje, mint inkább a mindenkit közelről érintő gazdasági nyomor révén. A nyomor a politikai jelszavak legerősebbike, rongyos zászlaja elektrizálja az embereket s tömegesen vonzza a prozelitákat. Ellene csak egy fegyverrel lehet küzdeni: a nyomor megszüntetésével. De tíz év óta nem ült egyetlen kormány sem a Montecitorio piros szőlőin, amely erre a nagy munkára képes lett volna. A nyomor nöttével pedig nő az elégedetlenség, a mindent kockáztatók száma, úgy, hogy az imént lefolyt választások láttára joggal aggodalom szállhatta meg a dinasztia, amely a felforgató elemeknek parlamenti gyarapodásától nemcsak saját magát, de egyuttal Olaszország egységét is félteti.

Ez Róma veszedelme, mert éppen Rómán fordul meg Olaszország egysége, liberalizmusa. Ha Róma megdő, nemcsak a dinasztia vesztene el maga alól a nagy tettekkel megszerzett talajt, hanem a monarchikus elv, a liberális elv, a nemzet egységének elve. S amíg Umberto király ül a szavojaiak római trónusán, addig ennek az elvnek megmentéséért minden eszközt meg fog ragadni a dinasztia.

Talán ennek a köztudatba is átment gondolatnak ötletéből kelt szárnyra az a hír, hogy Umberto király újra Crispi kezeibe akarja a kormányhatalmat juttatni. Nem tudjuk, igaz-e, nem-e ez a hír. Se non è vero, è ben trovato. Maga ez a gondolat azt jelenti, hogy minden eszközzel meg kell semmisíteni a felforgató és gyanus pártokat. Crispi elég alapl-neveztek el a Dél Bismarckjának s ez öreg szicíliai keze még ma is elég erős arra, hogy irtó küzdelmet kezdjen az alkotmány ellenzékei ellen. Hatvan év praxisa van mögötte s azonfelül oly nevet visel, amely a külföldön mindenkor respektussal említett. Be-

TÁRCA.

Két néni.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Írta: Bródy Sándor.

Egy öreg néni lakott falun és miután gyermekei részint meghaltak, részint elszakadtak tőle, úgy hetven éves korában gondolhatott egy kissé a barátságára is. Elt Pesten egy leányapjattása, most hetvennégy éves, a forradalomkor látták egymást utoljára. A falusi néni nem igen szeretett mozogni, nem is igen tudott, mindég aprós gyerekei voltak, vagy apróságot várt. A pesti pedig csak készült, de már — úgy gondolta — megvárja a vasutat, míg kiépül. Harmine esztendeig várt erre és még azután is, hogy elkészült, néhány esztendeig, míg a vonalat kipróbálták.

Most a falusi levelet küldött a pesti néni-nek, hogy jöjjön már, még egyszer látni szeretné, aztán a friss levegő miatt, a tej is jobb, a tojás is, ámbár a fene tyukok sem tojnak úgy, mint régen. Az új tyukok: mind csak a kakással járnak, de nem teljesítik kötelességüket.

A néni egy este csakugyan megérkezett. Narancsokat hozott ajándékba és ezek a gyümölcsök, tekintettel a nyárra — július közepe volt — olyan öregek és ráncosak voltak, mint ók. A két asszony nagyon zavartan nézett egymásra, tiszser is csókot váltottak, de félrepisolva azt gondolta egyik a másikról:

— Ejnye, be megöregedett!

Mindjárt leülték az asztalhoz, hogy hideg rántott csirkét egyenek és kávét igyanak. A pesti panaszkodott a gyomrára, hogy semmi, de semmi hagymás ételt nem tud enni, pedig egy kis vöröshagyma nélkül semmi ételnek nincs

ize. Minden száraz, mint a kapor. A falusi ellenben dicserő a gyomrát, de becsmelte a fogait, amelyek közül csak kettő maradt meg elől.

— Tétetni kell, most már tudnak! mondá a pesti.

— Érdemes-e erre a rövid időre?

— Hogyne volna, ha csak öt-tíz évig is használja az ember!

Nem voltak szomorúak, a melankólia nem szállt le rájuk, ellenkezőleg: élénken, sőt vidáman beszéltek a máról, sőt holnapról is. Elhatározták, hogy jövő évben elmennek — együtt — fürdőbe, hogy esontjaikból a meghűlést kikeressék, mivel tudnivaló, hogy minden a meghűléstől ered. Még ruháról is beszélgettek. A falusi néni megtapintotta a pesti szoknyájának a szövetét:

— Mi ez? Olyan, mintha perkál volna, de selyem! Nézzed, hogy mi itt milyen ruhában járunk, a derék a hátam közepén végződik, egy egri szabóné csinálta, de nem mehettek be, magára próbálta.

A kőntös csakugyan furcsa volt, olyan, mint egy kondignációs bubos és a falusi néniből valószínűtlen alakot csinált.

— Ebben a részben — mondá a másik öreg nő — mi Pesten jól vagyunk, az ember olyan szövetet választ, mint amilyent akar, ámbár most csupa rossz és csunya szövetek vannak.

Hirtelen belezökentek egy régi hangulatba, mindketten emlékeztek arra a ruhára, amelyben legutoljára látták egymást. Mindketten kében voltak és a csipkebetét megfeszült magas és télt mellükön. Az egyiknek verbéna volt a hajában, a másikéban rózsza. Az illat megütötte az orrukat, a ránc-hálóban elsüllyedt szemük felcsillant. De mindez csak egy pillanatra. A mult úgy elfutott előlük, mintha nem is lett volna az övék soha.

Kimentek az udvarra, hogy a pesti egy kis finom falusi levegőt szívjon. Csakhogy itt is igen meleg volt ez estvé, a peremén faszindelyes, de valójában zsuppal fődött háztető most ontotta ki magából azt a meleget, amelyet egész napon át beszitt. A szolgáló pedig hiába csinált sarat az ambitus előtt, a huross és riktó georginák lankadtan és álmosan csüggeszték le fejüket. A sárga viola kinjában szirmait hullatta. Csak a peckes oroslanszáj állt egyenesen és nagy cinikusan vette be a port. A kis udvarkertre négy szívós, régi, de ritka akácának a rideg kötelességtudás, az unalmas jellem — vetett szakadt-zavart árnyékot. A hold süttött éppen és ezért az árnyék oly határozott és éles volt, mint a fekete csipke, későn fekvő baromfiak kapargáltak, azt hitték, hogy valami tárgy.

Az egyik néninek fekete ruhája volt — kis fehér virágokkal beszört — a másiknak barna, sötétzöld vonalacsakkal vegyített. A falusi egy harászkendőt viselt a nyakán és a pestinek is ráterítet a vállára egy nagykendőt. Így bebonyálva sétáltak, feketén, szélesesen, mint két eleven és kedves mumia. Az udvar közepén heverő komondor — az egyedüli férfi az egész pusztán — meglepődéssel nézte őket és nyilván a kedvükért alig felolgett a falubeli kutyáknak, amelyek már kezdték adogatni egymásnak az éjjeli jelszót.

A gyerekekről beszélgettek. Hogy ki született nehezen, ki könnyen, melyik hozott szerencsét, melyik vitt el a háztól pénzt. A megboldogult is szóba került aztán. Mindkettőjüknek a férje, akik közül az egyik — a falusi — oly régen meghalt, hogy a felesége aligha ismerné meg, ha most a kiskapun egyszerre bejönne. A komondor nekiszaladna, lehúzná a ruháját. Hová tenné éjjeli szállásra? Azonban a néninek nem támadt ilyen gondolata, egyikük sem számított

felé az alkotmány ellenségeinek kiűztését, ki- felé Olaszország presztizsének emelését jelen- tené az ő jelölése. A Vatikánban szemben pedig ma már, a janikulusi beszéd után, talán okos, előrelátó, engedélyes politikát. E percben talán éppen ilyen emberre lehetne szüksége Umberto királynak. S ha nem tőle eredt Crispi jelölésének gondolata, eredt bizonyára olyan emberektől, akik Rómáról egy fenyegető nagy veszedelmet akarnak minden- áron elhárítani.

Egyelőre azonban még Pelloux tábornok kormánya ül a Montecitorio piros szőlőin. S kezdi a harcát újra az obstrukcióval. Holnap talán még kevesebb reménnyel, mint tegnapelőtt. Mert annakelőtte az obstrukciók többsége az alkotmányhü elemekből került ki, most azonban egy erősen meggyarapo- dott republikus párt tüzes, makacs, minden eszközt felhasználó falanxjával látja magát szemben. Mi azt hisszük, hogy e választási kampány után a Pelloux-kormány napjai meg vannak számlálva.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, június 15.

Néhány percig tartott volna csak a mai ülés, ha nem akad egyéb dolga is a tisztelt Háznak a sovány napirenden kívül. A napirend ugyanis semmi sem volt a zárószámadáson és a Ház gazdasági bizottságának a jelentésén kívül. A napirend után azonban sürgős interpelláció következett. Rohonczy Gedeon interpellálta a kereskedelmi és a földmívelésügyi minisztereket a miatt, hogy a borbói határidőüzletekben a szerb buza is szerepel szokványbuzaként. Elmondta közben a saját rosszul sikerült borbói üzletét és interpellációjában azt kívánta, hogy utasítsák a borbói, hogy szokványait úgy állapítsa meg, hogy csak magyarországi buza legyen szállítható, ha pedig ezt a borbói nem teszi, akkor a kereskedelemügyi miniszter rendeletét uton tültsa el a határidőüzletet.

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter nyomban felelt az interpellációna, utalva arra az anketre, amelyet a borbói ügyében egybehívott; kijelentette, hogy a szerb buza miatt emelt panaszokat ismeri és minden esetleges visszaváltást igényelni fog megszüntetni, de nagyon helyesen kiemelte, hogy meg kell hallgatni a másik félt is és rendelettel semmi esetre sem lehet eltérőlni a határidőüzletet.

Rohonczy Gedeon viszonzválaszában kijelen- tette, hogy állításaiért helyt áll, de a miniszter választát tudomásul veszi.

Az elnök erre föltette a kérdést a válasz tudomásul vételére nézve, azonban Pichler Győző azt vitatta, hogy mert az interpelláció két miniszterhez volt intézve. Darányi pedig nincs itt, tehát nem is határozhat a Ház, hogy tudomásul

veszi-e a választ, vagy nem. Némi vita után, melyben Madarász József, Gajdri Ödön, Rohonczy, Pichler és végül Széll Kálmán miniszterelnök is felszóltat, a Ház tudomásul vette a kereskedelmi miniszter feleletét.

A képviselőház ülése június 15-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Perczel Dezsd.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Wlassics Gyula, Hegedűs Sándor, Cséhi Ervin.

Elnök a jelezőkönyv hitelesítése után bejelenti, hogy Rohonczy Gedeon sürgős interpellációt jelentett be egy tőzsdéi visszaélés tárgyában.

A Ház elfogadja a községi közigazgatási tan- folyamról szóló törvényjavaslatot a harmadik olvasásban.

Neményi Ambrus ismerteteli röviden az 1897. évi községi zároszámadásra alapított végleges le- számolás szerint Magyarország terhére mutatkozó tartozás fedezéséről, továbbá az 1898. és 1899. évi községi kiadásokra Magyarország által pótlólag fizetendő összegekről szóló pénzügyminiszeri tör- vényjavaslatot.

A Ház általánosságban és részleteiben is el- fogadja.

Benke Gyula ismerteteli a törvényhozás által en- gedélyezett évi hitellel szemben, az 1899-iki száma- dási év 4-dik negyedében előfordult tulkiadások, előirányzat nélküli kiadások és hiteltrubázásokról az allami számvevőszék jelentését és pótlótlósát.

A Ház elfogadja és magáévá teszi a számvizs- gáló-bizottság jelentését is a képviselőházi pénztárnak a múlt év második feléről szóló számadásairól.

Molnar Antal előadja a bizottság javaslatát a Ház több hivatalnokának a fizetés 10 százaléknak megfelelő drágasági pótléka és illetményei tárgyában.

A Ház elfogadja a javaslatot s ezzel a napirend ki is van merítve.

Elnök a legközelebbi ülést holnap délelőtt tíz órára tűzi ki, ennek napirendét a ma elfogadott tör- vényjavaslat harmadik olvasása lesz.

(A szerb buza.)

Rohonczy Gedeon: Ezelőtt 4 hónappal abban a hitben voltam és azt az álláspontot foglaltam el, hogy ideje volt már az őrlési forma okorlátozásának. Tudni- illik nekem az volt a nézetem, hogy a magyar és osztrák földmívelésügyi miniszteriumoknak statisztikai kimutatásai szerint a múlt évi termés alapján nem voltak többé export-állam. Kénytelen vagyok azon- ban utólag konstataálni, hogy a múlt évi termésere- demény után igenis még mindig export-állam vagyunk. Nem arról van ugyanis szó, vajjon a földmívelésügyi miniszterium statisztikai kimutatása megfelelő-e a va- lóságának, hanem az azon alapon történt kimutatásból és fogynaszásból látjuk, hogy például ma, az új ter- més előtt hat héttel még mindig 800,000 métermáza termés tekszik rakárón. E mellett még meg kell fejeznem, hogy több mint egy millió métermáza lisztet exportáltunk már. Ez azt mutatja, hogy az őrlési forgalom beszüntetése az idén lényeg még káros volt, káros volt a malomipar szempontjából és a mellett nem nyújtott előnyt nekünk gaz- dsknak sem. Mert az őrlési forgalom beszüntetése sz én nézetem szerint magával hozná azt, hogy igenis, vámiaink érvényesüljenek. Mindaddig azon- ban, a míg fölöslegünk van és ezen fölöslegünk kivételére prémiumunk nincsen, vámiaink nem érvé- nyesülhetnek. En első sorban igenis agráriusnak tar-

tom magamat, de itt a képviselőházban közérdekű, országos szempontok kell, hogy vezéröljenek. (Helye- lés jobbfelől.) Én a gazdák érdekeit részéről igenis meg akarom védeni, de anélkül, hogy a gazdáközön- ségnek előnyt nyújtanék, valamely iparágunk a karát nem óhajtom. (Helyesítés jobbfelől.) Ezen azonban már túl vagyunk, amennyiben úgy az osztrák, mint a magyar agráriusok érdekei szempontjából a két kormány megszüntette az őrlési forgalmat. Ez, mondom, tulhaladott álláspont, már most csak a status quo szempontjából kell kiindulnunk.

Valószínűleg mindenkinek föltűnt, hogy én éppen az igen tisztelt kereskedelemügyi miniszter urat figyelmeztetni óhajtottam egy körülményre, arra, t. i., hogy a tőzsdészekokak 2. §-a mer nem módosított- van, a határidő-üzlet pedig meghagyottván, idezen, szerb származásu buza is szállítható volt határidőre. Amig az őrlési forgalom fennállott, addig volt ennek értelme.

Ezelőtt négy hónappal bebizonyítottam, hogy itt 70,000 métermáza szerb buza van a raktárakban ké- letekben elhelyezve és külön felmondási óciókra preparálva. Ezen 70,000 métermáza szerb búzát is a malmok nemcsak hogy meg nem őrlték, hanem igenis a malmok felmondók elalott kitéseket és szállították a szokványokat. Mi a következőképpen ennek, t. képviselőház? Az, hogy míg akkor, amidőn négy hónappal ezelőtt itt a Házban felszóltam, az amerikai árak New Yorkban 78 centen álltak, ma 76 centen állának, azaz 3 centiel magasabban, mint a mi búzánk, ha vámiaink nem érvényesülnek, amelyeknek befolyása alatt áll, illetőleg parallel halad az internacionalis árakkal.

Már most t. képviselőház, amig ezen négy hónap alatt Amerikában és a külföldön a buzaárak határozottan emelkedtek, ugyanezen időszak alatt minálunk Budapesten a buzaárak minden ok nélkül egy forinttal sülvedtek.

Főrtör Utó: Ez a reális borbói!

Rohonczy Gedeon: Határozottan állítom, t. Ház, hogy a tőzsdetancsban a malomérdek van tulcsu- yban és oly kereskedelmi körök képviselője, akiknek érdekében áll a mi termésünk elutalása és pedig nemcsak jelenlegi, hanem egész jövő esztendői termésünknek. Ki vagyunk téve annak, hogy az egész jövőesztendői termést tőzsdésük szerint befolyasol- hatják és lenyomhatják. (Helyesítés.)

Ezelőtt egy héttel megjelentem a gabonaüzletben. Aznap monták fel az én kötelemet 7 irt 52 krral, t. i. vagy át kellett volna venni az aznap felmondott 4500 mm. szerb búzából 1000 mázsát, vagy 7 irt 45 krral kiegyezni. Én elmentem három malomban. Azon kérdést intéztem: kiem, mennyiért vesznek szerb búzát? Amit felmonták, arra egyáltalában nem értek. Kérdeztem, kapatok-e 7 forintot. Nem. Miért nem? Mert a szerb buza, egyáltalában az a 70000 mmáza, amely itt van a gabonaüzletben, az egyáltalában nem őrlési óciókra van, az ipesztől van az ár derulatlósának. (Ugy van!) A malom töl- lem 7 irtért sem vette meg. Nem vagyok én ott egy megcsalt ember? Ez csalás, ami ott történt. De én nem akarok a játézó védelme miatt felszólni. Nem azért szólok én fel, hanem felszólok közgazdasági kérdésben az összes gazdák érdekében. (Általános helye- lés.) Mert azaz a szerb búzával nemcsak a mos- tani gabonaárakat sülvesztjük le, de már meg van vetve a jövő egész termés-árának az alapja. (Igaz! Ugy van!) A malmok játszanak a tőzsdén, hiába mondták az anseten, hogy nem játszanak, ezt be fogom bizonyítani. (Közbeszólokak balléll: Igen, igen játszanak.) A nagykereskedőknek nagy része előre eladott több ezerer millió mázsára menő ősi búzát, már előre és szerb búzával fogja szállítani

három évvel idősebb, mint a néni, de a haja még barna, a sok sírásban és szerencétlenségben csupa frissesség, az arca piros, a keze nem éres. Csak a tettetésből, a komolyság — és a bu arán — járt oly lassan, mint egy szélütött. De csak a néni előtt, a maga portáján és a parasztsz- szonyok előtt ugyancsak eleven volt. Egykor a baba volt ő itten és egészségügyi tanácsos a házban. Most is tiltakozott a meleg turósbéles ellen, de megévett belője hamarjában kettőt.

Ezzel szapulni kezdték a vendéget:

— Kihagyta magát semmiztetni mindené- ből, mindég a puce járt az eszében, volt idő, hogy husz forintos kalapot viselt.

— Mikor fog elmenni? kérdé siránkozva Rézi, aki máris féltékeny volt rea.

— Én nem tudom, kérdezz meg tőle.

— Majd ha fölkel! Vajjon mikor kel föl?

— Ezek a pestiek délben kelnek.

— Talán jó volna bevinni neki a früstököt, biztosan az ágyban szokott früstökölni. — teát. (Ezt a szót, hogy „tea” részint tisztelettel, részint gunnyal ejtette ki Rézi.)

— Nekem teám nincs! — mondá a néni szigoruan.

Mégis összekerestette a falut teáért. Már hat óra volt reggel, elfáradt a járásban, tevé- ben, lefeküdt a barátnője mellé, de a zsalut kinyitotta, hogy nagyon el ne aludjanak. Nem is aludhattak sokáig, roppant forrón kezdett sütni a nap, és közvetlenül az ablak előtt majorságy- nak való csut rostáltak. A napszamos, aki a

rostálás főmunkáját végezte, káromkodott a hő- ség, de még inkább a legyek miatt, melyek mind a derekára szálltak. Egy zsir volt, azért szeret- ték az ingét. Levette, mert nem volt idevaló magyar ember. A szolgálók sikongva szidták. És erre egyszerre ébredt föl a két néni. Kinéztek a zsalugaterek között és látták a meztelen parasztot.

Méltatlankodva szólt az egyik:

— Ilyenek történnék, ha nincs a háznál férfi mondá az egyik. A másik felsóhajtott. A falusi néni is sóhajtott egy rövidet. Mind- ketten még egy kicsinyt benne voltak az álom- ban. És csakis így történhetett meg, hogy a parasztot látván, igen homályosan, de biztosan a férfiról gondolkoztak, mindketten. És a falusi nőnek a sóhajban talán az foglalatott, hogy bánja, mert soha sem ismerte meg a férfit. A másik, meglehet, hogy azért fohászkodott föl, mert a férfit igen is megismerte. Egyformán meg- bánták elmult életüket, de csak egy minútag.

Aztán a napszamosal fölvetették az ingét. És elég nyugodalmas jó érzéssel leültek az ambutsra, hogy munkálkodjanak a jövő számára — piszkét tisztítottak, cseresnyének szedték ki a magját, befőztek. A vízbe főzött cukor zubo- gása kihaltatott a konyhából, egy csapat kacsa gágogva sietett elő a pondrós gyümölcsre, amely- nek híret valami locska csirke megvitte nekik a baromfi-udvarba.

A néni az unokákról beszélgettek, és a pulykákról is, amelyeket oly nehéz felnevelni.

Szájpadlás nélküli fogak.

Fölöslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

speciálista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében VI. kerület, Andrassy-út 38. szám.

ajd. Ha idegen tőke jönne ide az árak depresszióját meggátolni, nem mer alakulni, mert effektív buszkrut kap meg a tőzsdén. Ha idegen tőke jön ide, mely már lenyomta túlságosan, mert az csak határidőre köthet búzáért, ez pedig nem meri megvenni, mert szerb búzával fogják megváltani, amit elhozhat ide. (Közbeszólás balfelel.)

En azzal a tiszteletteljes kéressel fordulok a t. miniszter urhoz és az egész t. kormányhoz, mely-lyesek az ügyet saját hatáskörükön belül a legnagyobb szigorral elbírálni és annak érvényt szerezni, ne úgy, hogy majd szeptemberben tartanak ankétot, amikor már elszoktamptálunk egész esztendői terméseinél, hanem intézkedjenek azonnal.

Interpelláció a következő:

Van-e a t. kereskedelmi és földmívelésügyi miniszter uraknak tudomásuk arról, hogy Budapest az elmúlt óz óta 70.000 nem, szerb buza van baraktározva, amely buza — tekintettel arra, hogy az őrlési forgalom beszűntetése folytán malmaink által őrlési célra egyáltalán nem vásároltunk — kizárólag arra a célra praeparáltott és tartott, hogy a most érvényben levő tőzsdeszakok alapján a határidőre köztit üzletek lebonyolítása idejében tisztítól felmondassék és ez által a depresszió elősegítésére kihasznál-lassék?

S van-e tudomásuk arról, hogy a határidőszállításra köztit búzak árának illetén mesterséges depressziója előidézi az ország teljes kenyérmagtermésének elértéktelenítését is?

Es valon birnak-e a t. miniszter urak tudomással arról, hogy az ilyen módon előidézett ár-süllyesztés nemcsak a tőzsdéültekekben, bona-fide résztvevők kifosztását involválja, de egyuttal az országunk, mint agrarius államunk közgazdasági hanyatlását is előidézi az által, hogy egyes ügyes és tőkeerős üzlesek az idegen buza szállíthatása által jogtalanul kezükben maradt fegyverrel már mindig előre, a jövődó termékek árát is tesztésük szerint, vég nélkül derulthatják?

Ha mindezekről a t. miniszter uraknak tudomásuk nem volna, méltóztatnának azokról maruknak gyors meggyőződést szerezni s a budapesti áru- és értéktőzsdé tanácsát utasítani, hogy az aruüzleti szokások külön határozatainak 2. §-at odamódosítsa, hogy a mai naptól fogva ussancra kizárólag belöldi buza legyen szállítható; ha pedig a tőzsdetanács ezen módosítással bármilyen címen is késlekednék, a t. kormány szüntesse be azonnal kormányrendelettel a határidőszállítást.

(A kereskedelmi miniszter válasza.)

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter: A képviselő ur bevezető szavaira nem azért nem fogok tüzetesen kiterjeszkedni, mint hogy ha azokat, a miket előhozott, igen fontosnak ne tartanám. Hanem azért, mert egy új vitás kérdésnek ilyen újabb incidens alkalmával ugyis fejtegetésbe bocsátkozni nem szándokozom. Azt hiszem, hogy nagyon messze menő teoretikus és gyakorlati, részben adatokon, részben tapasztalatokon nyugvó fejtegetésekbe kellene bocsátkozni, ha ezt a kérdést a Ház előtt egész terjedelmében fölfejténém, amely tulajdonképpen az összes árkezdés teóriájával és az összes gabonaterületi tapasztalatokkal szoros összefüggésben van. (Halljuk! Halljuk!) de ez nem akadémikus engem abban, hogy a t. képviselő ur érdemleges kérdésére ne válaszoljak (Halljuk! Halljuk!); mert a mit a buzaüzletre és annak rendeltetésére vonatkozólag mondott, arra egészen precíz és határozott választ adni nem tudok, mert ebben ő maga is, bár teljes meggyőződéséből és bona-fides-szel, de mégis csak fölvetésből indult ki.

Rohonczy Gedeon: Ezt pozitíve tudom!

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter: Mondom, telis meggyőződéssel és teljes bona-fides-szel, de mégis csak felvetésből indult ki; mert az mégis csak feltevés, hogy egy be nem következett eseménnyel, vagy egy nem realizált üzlettel szemben az ember azt mondja, hogy ennek a készletnek a rendeltetése nem az, hogy értékesíthessék, hanem az, hogy pressziót gyakoroljon az árkezdésre. Ez tehát jóbízsmű feltevés, amelyben vannak, akik osztóznak, vannak, akik nem osztóznak. En tehát ennek fejtegetésébe éppen azért nem bocsátkozom, mert engem a t. képviselő ur az ellenkezőről meg nem győzhet, azonban nem bocsátkozom azért sem, mert viszont azzal a másik állítással sem állhatok elő bona-fides-szel, hogy nincs igaz a t. képviselő urnak. Ennek következtében, minthogy a kérdésnek az érdemleges részére nyírsz ráterhetek, a nélkül, hogy ezen feltevésének fejtegetésébe bocsátkoznam, engedje meg a t. képviselő ur, hogy e témát tovább ne fejtegessem.

A szerb búzára vonatkozó panaszok előttem ismeretesek. Hogy nem most foglalkoztam ezzel az ügyvel, bizonyítja az, hogy a tőzsdetanácsot e tekintetben már véleményadásra felkértem, sőt, mint-hogy ezzel késedelmeskedtek, már harmadikban meg-sürgöttem a választ. Erről talán a t. képviselő urnak tudomása van. Ezzel megmutattam azt is, hogy nem kiosingultam a gazdákörben felmerült azokat az aggodalmakat sem, amelyeknek Rohonczy t. képviselő ur ilyen éles és pregnans kifejezést adott egy a mai napon, mint a költőválaszt tárgyalása alkalmával. De ő maga koncedálta, hogy az ussanc kérdés a tőzsdetanács autonóm jogkörébe tartozik és hogy e terület véleményem nélkül sem közvetve, sem közvetlenül a kérdés meg nem oldható, mert, mint igazságos ember, bizonyára elismeri, hogy az „audiatur et altera pars” elve a legtermészetesebb dolog az ilyen kérdésben is. Annál szükségesebb ez, mert méltóztatnak látni, hogy Rohonczy Gedeon t. képviselő ur már is két dologról, amelyben eddig nagy vehemenciával álláspontot foglalt el, maga őszintén beismeri, hogy tévedett.

Az egyik az őrlési forgalom. És az a szépnála, hogy a mily melegen feltarol egy dolgot, éppoly őszintén elismeri azt is, ha téved. Bizony nagyon ritka embernek a sajátsága ez és azért kötelességem ezt kiemelni. Az igen tisztelt képviselő ur egy ideig igen elkeseredett harcosa volt az őrlési forgalom megszüntetésének; és most pedig azt mondja, hogy nem hiszi, hogy ez ártott a magyar gazdáknak.

A másik, amit eddig mindig mondott, az volt, hogy a szerb búzának az a rendeltetése, hogy a magyar lisztet megrontsa. Eddig azok, akiknek nézeteit a t. képviselőtársam most kifejezte, abban a meggyőződésben voltak, hogy a szerb búzáért azért vásárolják, hogy keverve azt a magyar búzával, a magyar lisztet megrontsák, illetőleg az előállítási költségeket olcsóbbra tegyék. Most a t. képviselő ur azt mondja, hogy nem ez a rendeltetése ennek; hanem ennek a rendeltetése semmi egyéb, mint ilyesztó presszió a gabonárák képződésére és ennek következtében itt már előbbi meggyőződéséről némileg eltért.

Förster Ottó: De így van ez még a vidéken is!

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter: Meglehet, de ebből én nem azt következtetem, hogy helytelenül járt el a t. képviselő ur, hanem csak azt a következtetést merítem ebből magamra nézve, hogy és ezt engedje meg a t. Ház, elhamarkodottan ítéletet a t. Ház előtt arról a kérdéssel, ne mondjak, tulajdonít-sák ezt akár az én gyöngeségemnek, akár skrupulizációnak, akár tárgyszeretemennek, akár pedig tárgyismeretem hiányának. Ez tőkéletesen egyenlő, de azt hiszem, van jogosultság abban, hogy ilyen komplikált kérdésekben, melyeknek annyi oldaluk van s a melyekből ugyanazon egyen a teljes bona-fides-szel és meggyőződéssel egész melegevel a legkülönbözőbb következtetésekre juthat, egy miniszter, kinek az ilyen kérdésnél mindenre tekintettel kell lennie, elhamarkodottan ítéletet ne hozzon. (Éljen helyeslés.)

Vegyzválaszom az érdemleges kérdésre, mert az előző kérdések a konkluziónak csak bevezetését képezik, a következő: (Halljuk! Halljuk!) A t. képviselő ur konkluziója kettő. Az egyik az, hogy a tőzsdetanács az ussanc tekintetében a szerb búzának kizárására bírassék, illetőleg szoríttassék, a másik konkluzió pedig az, hogy ha ezt el nem érjük, akkor rendeltetleg mondassék ki a határidőszállítást. Nemde, ez a konkluziója?

Rohonczy Gedeon: Igen!

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter: Most azon az uton vagyunk, hogy a tőzsdetanács véleményét akaruk minden körülmények között birni az ussanc kérdésében. Hogy a tőzsdetanács erre illetékes testület, azt hiszem, t. képviselőtársam sem vonja kétségbe. Hogy én, amennyire csak ez lehetséges, kétséget nem tűrök, azt eddig is bebizonyítottam, de a képviselő ur mai fölhasználása kétszeresen kötelességemmel teszi, hogy ezt a dolgot megsürgessem, nehogy a válasz tovább készen. Azt hiszem, hogy a képviselő ur maga mondta, hogy gyanusítani, vádolni senkit sem akar. Ha tehát nem akarunk gyanusítani és vádolni, akkor nem is tételezhetjük föl, hogy itt valami más háttér van az illetők részéről a késedelemnek, minthogy tisztán a távollét és más ilyen körülmények voltak erre befolyással.

Azonban legyenek meggyőződve, a magam részéről oda fogok hatni, hogy ebben a tekintetben minél előbb adassék meg a véleményem és ennek az alapján aztán — nem mondom, hogy feltétlenül ennek követése mellett — de mindenesetre itt keressen a megoldást, mert amennyire — és ezt eddig tapasztalásom alapján jelentem ki — a gabonaforgalom, melynek Budapestre nézve nagy a jelentősége és amelynek nemzetközi jelentőségét Budapestre nézve meg akarom tartani és biztosítani kívánom a jövőben, megrontása nélkül a kérdés ilyen megoldása lehetséges, én részemről azt siettetni fogom.

Másfelől engedje meg a t. képviselő ur, hogy ez alkalommal tovább ne menjek, mert ilyen kérdésnek megoldására minden tényezőnek meghallgatása feltétlenül szükséges abban az esetben is, ha egyik-másik tényező véleményének megadásával késedelmeskedik. Egyáltalán nem nemehetek tehát odaig, hogy rendeltetleg a határidőszállítást akár egyszerűen presszió, akár büntetés, akár fenyegetésként való beszüntetését elrendeljem. Ez nem olyan dolog, mely egyszerűen egy miniszteri rendelet hatáskörébe tartoznék és bármilyen fontossága van ennek, engedje meg a képviselő ur, hogy kijelentsem, hogy erre a konkluzióra, illetőleg erre a presszióra én magam oda nem adhatom. (Helyeslés jobbfelől.)

Azzal a kéressel fordulok tehát a t. Házhoz, merítse igénytelen nyilatkozatomból azt a meggyőző-dését, hogy a kérdéssel állandóan, komolyan és pedig nem halogató elzáttal foglalkozom. Sőt kérem t. képviselőtársamat is, vegye tudomásul válaszomat. Méltóztatssék elhinni, hogy az a melegség, amelylyel ilyen egyes alkalmakkor az egyes incidensekből kifolyólag a kérdésekkel foglalkozik, bizonyára jogosult is, szép is és bizonyos propagandára hajlandó, de higgye el, hogy e kérdésekre is nem az egyszerű felelőadás és esetleg csatlódás, hanem oszkie a tapasztalásnak hígeadt, nyugodt mérlegelése adhatja meg az igaz választ. (Helyeslés jobbfelől.)

Rohonczy Gedeon határozottan fenntartja minden szavát, teljesen biztos adatokra alapította interpellációját. Csak azt jegyzi meg, hogy a tőzsdetanács tagjai prononceozott ellenlelet az agrár érdekeknek. Az őrlési forgalom kedvezményeinek megszüntetése óta a malmok sztrájkolnak, hogy a kedvezményt újra visszacsikarják. A miniszter választát egyelőre tudomásul veszi.

(Házszabály-vita.)

Elnök kérdi: tudomásul veszi-e a Ház?
Pichler Győző a kérdés fölvetéséhez kér szót.
Az interpelláció a földmívelési miniszterhez is szól

s így a Ház közös megállapodás szerint való feleletet vár.

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter: En csak arra kérem a Házat, méltóztatssék az én válaszomat tudomásul venni. (Helyeslés.)

Rohonczy Gedeon: Kijelentés!

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter: Engedje meg a t. képviselő ur, én megmondom egész őszintén, hogy én ebben a kérdésben többet addig, meg valami eredményt felmutatni nem tudok, nem válaszolhatok. Ennek következtében méltóztatssék az én válaszomat a kérdés jelen stádiumában végleges válasznak tekinteni. (Helyeslés jobbfelől.)

Elnök: Miután a kérdés két miniszterhez intéz-tett és miután a kereskedelmi miniszter a választ megadta, tehát csak a kereskedelmi miniszter ur válaszára teszem fel most a kérdést; az interpelláció másik része fennmarad és arra annak idején a másik miniszter ur adja meg a választ. En így fogtam föl. Fennmarad tehát még a földmívelés-ügyi miniszter urnak válaszási joga. (Helyeslés.)

Madarász József nem tartja célszerűnek, hogy a felvetett interpellációra két ízben szavazzon a Ház. Ez szerinte nem felel meg a házszabályoknak és a gyakorlatnak.

Gajari Ödön azt hiszi, hogy Pichler és Madarász is tévedésben vannak. Hegedűs választát a Ház tudomásul veheti s fennmarad Daranyi miniszternek a joga, hogy az interpellációra nyilatkozzék.

Rohonczy Gedeon ismétlenül kijelenti, hogy a választ tudomásul veszi, de őszre újabb interpellálni fogja a földmívelési minisztert.

Pichler Győző Rohonczy felfogását nem teheti magáéva s kérdés, hogy őszre megtengeli-e Rohonczy most előre elzett interpellációját.

Szell Kálmán miniszterelnök: A kérdés igen egyszerű. Interpelláció intézve két miniszterhez, amint nem egyszer előfordult, hogy egy interpellációt több miniszterhez is intéztek; intézhető háromhoz, négyhez is. Mar most a házszabályok szerint az eljárás az, hogy min-lyeik miniszter tartozik teletni. Ha tehát egy interpelláció több miniszterhez intéztek, joga van felelni mindegyiknek, vagy pedig joguk van az interpellált minisztereknek arra, hogy a felelettel egyiküket bízzák meg. A mostani interpelláció Hegedűs kereskedelmi miniszterhez és Daranyi földmívelésügyi miniszterhez intéztek. (Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.) Daranyi miniszter ur kénytelen volt átmenni a főrendiházba, ott lévén bizottsági ülés, amelyben az ő törvényjavaslatát tárgyalják.

Pichler Győző: Nem vádoltam!

Szell Kálmán miniszterelnök: Nem volt még a lehetőség ennek következtében arra nézve, hogy a két miniszter egymással kompromittáljon a választ illetőleg, hogy tisztába hozsák, hogy külön-külön akaruk-e válaszolni, aminek joguk van, vagy pedig a miniszter urak egyiket bízzák meg azzal, hogy a másik nevében is válaszoljon. Nincs kizárva már most, hogy mind a két miniszter felel, mert egy interpellációban lehetnek vonatkozások, amelyek az egyik tarcát épp úgy érdeklik, mint a másikat és megtörténhetik, hogy mindkét miniszter kötelezve, vagy jogositva érzi magát arra, hogy válaszoljon és mind-egyik a maga szempontjából válaszoljon.

Ebben az esetben Daranyi miniszter ur nem lévén jelen, azért csak az egyik miniszter ur válaszolt. Már most méltóztatssék a t. Ház bölcselegének elhatározni, hogy a kereskedelmi miniszter választát tudomásul veszi-e, vagy nem? Fennmarad a földmívelésügyi miniszter ur válasza, amelynek annak idején való megadására joga van; vagy azt fogja mondani, hogy egyetért azzal, amit a kereskedelmi-ügyi miniszter ur mondott és erre nézve el fogja mondani motívumait, vagy most fog mondani és akkor fog a t. képviselőház határozni a fölött, hogy miképp dönt a földmívelésügyi miniszter ur által adandó válasz tekintetében, amely annak idején be fog következni.

A Ház a kereskedelmi miniszter választát tudomásul veszi s hitelesíti a mai ülés jegyzőkönyvét. Az ülés 12 órakor végződik.

BELFÖLD.

A miniszterelnök itthon. Szell Kálmán miniszterelnök tegnap este hazaérkezett és ma megjelent a képviselőházban, ahol minisztertársával rövid tanácskozást tartott. A miniszterelnök bécsi utjával kapcsolatban tegnap egy estlapp azt írta, hogy a kvótát ismét felévre fogják oldóntani. Ezzel szemben most ismételjük az a korábbi értesülésünket, hogy a döntés ezuttal egy egész évre fog szólni.

Hegedűs Sándor a Bácskában. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter holnap, szombaton délután Szabadkára utazik, ahol résztvesz a kereskedelmi testület alakuló diszülésén. Szabadkáról a miniszter vasárnap reggel Bajára utazik az ottani iparkiallítás megtekintése végett és egyuttal meglátogatja a bajai ipartelepeket.

Elnapolás előtt. Holnap rövid ülése lesz az országgyűlés mindkét házának. A képviselőházban harmadik olvasása lesz a ma letárgyalt apró javaslatnak és jelentéseknek, a főrendiház pedig elintézi a képviselőházban legutóbb elintézett javaslatokat. A képviselőháznak még héttől is lesz ülése, melyen a főrendiház üzenetét átveszi és meghallgatja az országgyűlést elnapoló királyi kéziratot.

Megrendelések gyűjtése. A képviselőház igazságügyi bizottsága Szilágyi Dezso elnöklésével tartott mai ülésében folytatta a megrendelések gyűjtésére vonatkozó törvényjavaslat részletes tárgyalását. Az 1. § első bekezdését ekként állapította meg a bizottság:

Iparosok, kereskedők vagy ezek megbízottjai az iparos vagy kereskedő lakhelyén kívül, mintával vagy minta nélkül, megrendelések gyűjtése végett csak oly iparosokat vagy kereskedőket kereshetnek fel, akik fizetőkörükben az illető áru eladásával vagy felhasználásával foglalkoznak.

Az iparoshoz, vagy kereskedőhöz intézett egyes megrendeléseknek közvetlenül vagy megbízott utján való átvétele vagy teljesítése nem csak a jelen szakasz tilalma alá.

A 2 §-ban kimondandónak határozta a bizottság, hogy az első szakasz első bekezdésének rendelkezései nem terjednek ki irodalmi és művészeti termékek megrendelésének gyűjtésére.

Uj harmadik szakaszban kimondott, hogy a kereskedelmi miniszter felhatalmaztatik arra, hogy bizonyos üzletágakra és iparokira nézve az első szakasz rendelkezései, vagy azoknak egyike alól a kereskedelmi és iparkamarák meghallgatása után kivételeket állapíthasson meg. E részben a miniszter Horvát-Szlavonországra nézve a horvát bánnal egyetértőleg jár el. A megállapított kivételekről a miniszter az állami költségvetés betérjesztésekor évenként jelentést tesz az országgyűlésnek.

A törvényjavaslat 4. §-ában kimondott, hogy aki az első szakasz első bekezdésében foglalt rendelkezést megszegi, kihágást követ el és az 1884. évi XVII. törvények VII. fejezetében említett iparhatóságok által harminc napig terjedhető elzárással és 20 koronától 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel s az áruminták elkobzásával büntetendő, ismétlés esetében pedig a törvényben megengedett gyűjtésektől egy évre eltiltandó. A jelen törvény első szakaszának első bekezdésében foglalt tilalom ellenére létrejött ügyet a megrendelővel szemben hatálytalan.

A befejező szakasz változatlan elfogadása után tárgyalta és Engelermayer előadó ismeretese és Széll miniszterelnök felvilágosítási utján tudomásul vette a bizottság a védjegyek oltalmáról szóló miniszterelnöki jelentést.

Végül Kola János előadó előterjesztésére a bizottság megadandónak javasolja a budapesti kir. főügyésznek a felhatalmazást arra, hogy az országgyűlés ellen egy munkágyűlésen elkövetett nyilvános becstelenség miatt a bűnvádi eljárást megindíthassa.

A bizottság tanácskozásában a bizottság elnökén és előadóján kívül részt vettek Széll Kálmán miniszterelnök, Plóss és Hegedűs miniszterek, az igazságügyi államtitkár, Hódossy Imre, Polónyi Géza, Györy Elek, Neumann Ármán, Chorin Ferenc, Sámuel Lázár, Barabás Béla és Fest Lajos bizottsági tagok és Rosenberg Gyula közgazdasági bizottsági előadó.

Hamis bejelentés. Kikaker Boldizsár kolozsvári kávéstól ma közjegyzőileg hitelesített aláírással levél érkezett Perczel Dezso képviselőházi elnökhöz, amely hitelesen bizonyítja, hogy a nevében beküldött összeférhetlenségi bejelentés nem ő tőle származott. A képviselőház elnöke sürögősen áttette azt a levelet az összeférhetlenségi bizottsághoz. A hamis bejelentés alapján ugyanis a bizottság soron kívül már holnapra kitűzte a bejelentésben egyik bizottsági tag, László Mihály ellen tett összeférhetlenségi panasz tárgyalását, mert elintézéséig László Mihály nem vehetett volna részt a többi inkompatibilitási ügy tárgyalásában. Minthogy pedig maga a bejelentés hamis és így jogilag nem létező, a bizottság Kikakernek közjegyzőileg hitelesített levele folytán holnap abban a helyzetben lesz, hogy a László Mihályra vonatkozó bejelentést, mint tárgyalatlan levegye a napirendről s azonnal áttérjen az Ujvári Gábor összeférhetlenségi dolgainak a tárgyalására. Hir szerint Kikaker bűnvádi feljelentést készült tenni az ismeretlen tettes ellen, aki nevével visszaélt.

A rimassombati mandátum. Rimassombatról telegrafálják nekünk, hogy a függetlenségi és 48-as párt is állít jelöltet a megüresedett képviselői mandátumra. A párt Török Gyulát kínálta meg a képviselőjelöltséggel, aki azt el is fogadta.

A felhivatalos O. É.-nak táviratozzák Rimassombatról: A szabadelvűek és egyesült ellenzék jelöltje Draskóczy László a szabadelvűpárt végrehajtó bizottságának Fáy Gyulát jelölő határozata folytán visszalépett és 600 választópolgár előtt tartott beszédében Török Gyula függetlenségi párti jelöltet ajánlotta megválasztásra. A jelen voltak a jelölést elfogadták.

KÜLFÖLD.

Tanácskozások Ausztriában. Bécsi tudósítónk jelenti, hogy a baloldali pártok elnökei és azok az államférfiak, akik a békkéltető tárgyalásokon szerepeltek, ma délután konferenciára gyűltek össze, amely három órától öt óráig tartott. A tanácskozás tárgya a nyelvtörvényjavaslatok alapelveinek megvitatása volt, különösen pedig az a fejezet, amely Morvaországra vonatkozik. Holnap délelőtt a szerkesztőbizottság tart ülést, hogy megvitassa a Koerber-féle nyelvtörvényjavaslatokat, délután pedig ismét teljes konferencia lesz és napirendre kerül a Cseh- és Morvaországról szóló nyelvtörvényjavaslatok felett való határozathozatal.

Ugyancsak ma tanácskozott Prágában az ifjuseknek végrehajtó bizottsága is, melyben Kail volt pénzügyminiszter és Rezek cseh téra nélküli miniszter is részt vett. E konferencián az egész politikai helyzet felett fognak tanácskozni.

A kormánykörökből kiszivárgott hírek szerint a képviselőházat egyelőre nem fogják felosztatni.

A kínai felfordulás.

Budapest, június 15.

A sanghaji táviratok ijesztő képet nyújtanak a pekingi helyzetről. Ezek szerint nemcsak a boxerek, hanem maguk a kínai császári csapatok szegülnek ellene az idegen hatalmaknak, sőt harcra is bocsátkoztak az idegen csapatokkal. Mindezekből pedig az következik, hogy a követségek Pekingben a legkomolyabb veszedelemben vannak. Erről azonban a hatalmaknak is tudomásuknak kellene lennie s már hallanunk kellene a sürgős és erőlyes intézkedésekről, amelyeket a kormányok követeik érdekében tesznek. Minthogy pedig semmiilyet nem hallani, azt kell föltennünk, hogy a sanghaji hírek hokoltak, amint hogy ezerkétszáz kilométernyi távolságból nem is lehet biztos információt nyújtani az események folyásáról. Az azonban mindenképp kétségtelen, hogy a hatalmaknak teljes egyetértéssel, teljes híggadsággal és komoly határozottsággal kell föllépniök, félretelve minden irigységet és féltékenykedést. Ráérnek egymás körmére lesni azután is, ha a mostani veszedelem el lesz háritva.

Távirati tudósításainak a következők:

London, június 15.

Még eddig nem erősítették meg azt a tegnapi hírt, hogy a kínai császári és a japáni követés palotáját elhamvasztotta és hogy a pekingi japáni követet meggyilkolta, csak az bizonyos, hogy Peking el van zárva a külvilágtól. Abból a körülményből, hogy a vegyes európai csapat, amely Seymour angol tengerenagy parancsnoksága alatt van, kínai katonasággal áll szemközti és hogy e csapat visszavonulót utja el van vágva, azt következtetik, hogy a helyzet rendkívül komoly és egyelőre semmi kilátás sincs a rend helyreállítására. Tegnapi száz matróz ment Manilából Takuba.

London, június 15.

A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból, hogy a kormány nem tartja helyénvalónak amerikai csapatoknak Kínában való partraszállítását. Ellenben minden sérelemért, amely az Egyesült Államokat alattvalónak meggyilkolásával, vagy az unio valamely tulajdonának elpusztításával érné, Kínát nagy kártérítés terhe mellett kellene felelőssé tenni.

London, június 15.

A Times Sanghain keresztül táviratot kapott Tiencsinből, amely szerint Peking mellett komoly harc folyt a nemzetközi csapatok és Tungcsiang tábornok csapatai között. A londoni lapok egy sanghaji táviratot közölnek, amely szerint a pekingi japáni követés legott. Egy követet állítólag meggyilkoltak. A Reuter-ügynökség hozzátéveszi, hogy az utóbbi hír még megerősítésre szorul.

London, június 15.

A reggeli lapok egy sanghaji táviratot közölnek, amely szerint ezerötszáz orosz négy ágyúval Peking előtt áll. A csapat nagyon fáradalmas utat tett meg a vasuti vonaltól Pekingig.

Bécs, június 15.

A Politische Correspondenz-nek azt jelentik Berlinből, hogy az ottani közvéleményben, noha nem kicsinylik a kínai helyzet bonyodalma, mint nyugodtabb fölfogás kezd érvényesülni, különösen a mostani zavargások várható politikai konzekvenciái tekintetében. A német lapok óvatosságra intenek

bizonyos amerikai és angol hirszolgáltató ügynökségek szenzációs jelentéseivel szemben, mert Pekinggel a távirati összeköttetés megszakadt és a postaforgalom is szünetel a tienstini vasuti vonalon.

Tienstin, június 15.

Az oroszok és franciák egyre növekvő féltékenysége ama kedvezmények miatt, amelyeket a brit vasuti alkalmazottak a brit hatóságoknak, szerintük, nyújtanak, tegnap elérte tetőpontját. Francia tengerészkatonaik hatalmukba akartak keríteni egy lokomotívot. Az angol vonatfelügyelő nem akarta átadni a gépet, mire a franciák szuronnyal akarták megtámadni. Egy angol csapatot készenlétebe helyeztek és a helyzet kritikusi lett. Mindazáltal sikerült az angol hajórajtnak és konzuláris hatóságoknak az amerikai konzul támogatásával az ügyet békésen elintézniök.

London, június 15.

A Dalziel-ügynökség jelenti Shanghaiából: A Peking előtt elszámolt kínai hadsereg 30.000 emberből áll és sok ágyúval van felszerelve. A csapatokat Tungcsiang és Sungcsiang vezeti. Az orosz, amerikai és japán követek futárokat küldtek Tienstinbe, sürgősen kérve minden nemzetből 2—2 ezer katonát. A követségek helyzete Pekingben a lehető legválságosabb.

Berlin, június 15.

Hivatalos hírek még hiányoznak, de érkeztek jelentések, amelyekből kitűnik, hogy Tienstin és Peking közt nemcsak a boxerek, hanem a kínai csapatok is olyan magatartást tanúsítanak, melyek arra engednek következtetni, hogy a Peking felé előrenyomuló európai csapatokat felárthatassák. Az európai hatalmak azt hiszik, hogy Kína a háborút el akarja kerülni és hogy a kínai kormány mégis észretér, ha látja, hogy makacs magatartása csak arra az eredményre vezet, hogy mindig több katona vonul Peking felé.

Róma, június 15.

Pápai körökben hírlik, hogy a Vatikán Ferenc József császárt és királyt rá akarja bírni arra, hogy mint katolikus uralkodó álljon az európai uralkodók mozgalmanak élére és tegye meg a kezdeményezést represszív rendszabályok behozatala céljából a kínai kormány ellen.

A pápa környezetében érdeklődéssel és aggodással várják a kínai események fejlődését és az okból is óhajtják, hogy az európai államok erőlyesen közbelépjenek, hogy a keresztények legyilkolásának eleje vétecsék.

Jokohama, június 15.

A kínai események állandóan foglalkoztatják a közvéleményt. Az ellenzék lapok rosszallják a kormány téllenségét. A császár magához hivatja Ito marquist, hogy vele a helyzetről tanácskozzék.

Páris, június 15.

A Havas-ügynökség jelenti: Egy francia gyorscirkáló azt a parancsot kapta, hogy Takuba menjen az ottani hajóhadosztály megerősítésére. A tienstini francia konzul jelentése szerint a Franciaországnak átengedett területen, amelyet orosz és francia katonák és tengerészek őriznek, teljes nyugalom van.

London, június 15.

A Reuter-ügynökségnek az angolok és franciák között történt összeütközésről szóló távirata még megjegyzi, hogy miután a francia konzul rámutatott, hogy valamennyi vonatnak az összes nemzetek csapatainak szállítására kellene szolgálnia, a franciák lemondtak az ellenszegülésről és az angol vasuti tisztviselőket úgy, mint eddig, meghagyták állásaikban.

Köln, június 15.

A Kölnische Zeitungnak táviratozzák Londonból, hogy ott nagy az aggodalom a pekingi követés sorsa miatt, mert közudomásu, hogy az európai csapatoknak előnyomulása azért akad meg, mert a tienstini vasutvonal és a táviróösszeköttetés szét van rombolva. Az orosz táviró vonalat is megszakították. A japáni sajtó követeli, hogy a kormány küldjön erős sereget Kínába és a többi hatalmakkal egyetértően lépjen fel.

Brüsszel, június 15.

A pekingi belga követés sorsa miatt nagyon aggodnak, mert a követés palotája teljesen ekkülonított áll. Hétfőig Ausztria-Magyarország

longarész katonái őristék a palotát. Hétfő óta nem érkezett távirat. Lehetséges, hogy a követtség más hatalom követtségén talált menedéket. A kormány nem kapott hírt *Megalinze* követtségi tanácsos megtámadásáról és megsebesüléséről. Ötven belga vasúti hivatalnok urban van Tiencin felé. Nagyon kétséges, hogy sikerült-e elmenniük.

HIREK.

Menu.

— Nagyon jól érzem magam. Az igaz, hogy sok fáradságos dolgom van. Igen későn fekszem le. Főképpen a nagy ebédeket sanyli meg az egészségem. Sebjaj, teljesítem a kötelességemet.
(*Loubet mondta egy újságíróknak.*)

Hja kedves elnök ur, az másképpen nem megy — s nagyfokú politikai tudatlanságra vall az, hogy ön az ön gyenge vékonyka vállával ki akarja vetni a sarkából az ebérendszert, ami nélkül pedig a potentátók olyan árvák, mint a kis violácskák, ha nem fürödnek napsugárban. Ebéd, sok ebéd, minél nagyobb ebéd kell nemcsak a népek, hanem azoknak, akik központjai valami kisebb vagy nagyobb társaságnak. Egy kis borgöz sohse árt, no meg a kocintás. A kicsi embernek ünnepnap az, ha hozzáesendíti a poharát a nagy ur poharához s a kicsi embert aztán mindenbe bele lehet noszogatni — a barátság kedvéért. A kicsi ember tudniillik azt hiszi, hogy ha másnap köszön a nagy urnak az utcán, öröme derül a nagy férfiú arca. — Nini a derék Cacolet, a Vaugirard-utcai rézöntő — s agyonverne a kicsi ember, ha megmondaná neki, hogy a tekintélyes férfiú azon nevet, hogy soha olyan ostobán szabott frakot nem látott, mint a milyet Cacolet ur tegnap hordott a hátán. Az ebérendszer nem butaság, elnök ur. A sikertelen multra épült fel. Őseink tudniillik, az önké is, meg a mieink is roppant ceremóniás diétákat tartottak — diétával vegyesen — mivel-hogy hosszúk és szépek voltak az orációk, aztán hadakat viseltek, olyan vértzetekben, hogy némelyik alatt mukkanás nélkül össze-ropant a ló, roppant sokat irtak nagy germenekre — és sohase tudták elérni azt, hogy imponáljanak a Vaugirard-utcai rézöntőnek, vagy a kis salétrom-utcai vargának. A modern világ ebédel. Egyszerűen csak ebédel — és minden el van intézve.

A sikeres ebédeléshez azonban bizonyos kvalifikációk szükségesek, amelyek az olyan egyszerű és nyápic öreg urban, amilyen Loubet — nincsenek meg. A megboldogult Faure, az tudott csak igazán ebédelni, meg a szegény Carnot. Mindenik másformán, de mindenik szépen. Ezek a mesterek gyönyörűen el tudták volna intézni a haláluk dolgát is egy kis ebéddel, ha nem lett volna hiányos a lista, amit az elnöki hpmester a meghívandókról összeállított. Carnot ur meghívta volna az anarkistákat, köztük Caserio urat — s imponált volna neki. Faure ur pedig magának a Halálnak küldhetett volna egy kártyát... De hát hol van az? Itt is, ott is, aztán mégis sehoh se. A sikeres ebédeléshez elegancia kell, ötlet, — az se baj, ha otthon a titkár szedegette ki innen-onnan a gazdája számára — örökös mosolygás, lehetőleg érces bariton, hogy férfias is legyen, meg lágy is, olyanforma, mintha meggyőződés lenne benne, sok nagy szó, ilyenformák: — az én szívem, az én lelke, az én rendíthetetlen hitem... És aztán, ami fődolog: — viharoktól edzett, kipróbált, apró kellematlenségektől vissza nem riadó nagystilű gymor. Aki ezzel nem dicsekedhetik, hogy mer az ügyek élére állani... Hja, elnök ur, mindjárt a dolog legelején kellett volna meggondolni azt, hogy elbirja-e a súlyos kötelességeket, a mikkel a méltóságot adják. Es nem kell a mesében élni, hanem a valóságban. Az előrehaladott kornak

is megvan már a maga teleirtott lapja a világhistóriában. A tetőjére ez van nyomtatva: — menü. Tessék lemondani, hogy ha nem bír megbarátkozni a gymora a nemes jelennel. Vagy pedig teljesítse a kötelességet — panasznál és haljon meg, mint hős fia honának — gymorhurutban. Minél később.

Az efféle fölajdulást azonban rossz néven veszi önnek a korszellem.

(Th.)

Budapest, június 15.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Június 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. *Szell* Kálmán miniszterelnök osztrótközn, folyó hó 21-én nem tart általános kihallgatást.

— A váci püspök felszentelése. *Vassary* Kolos bíboros herceggimás udvartartásával együtt június 17-ikén utazik a fővárosból Esztergomba, hogy gróf *Csáky* Károly váci püspökök felavassa. A szertartás június 17-ikén délelőtt kezdődik a bazilikában s azon a püspök családja részéről gróf *Csáky* Albin és neje, valamint Vác város közönségének küldetésében dr. *Zádor* János polgármester, *Gajári* Géza országgyűlési képviselő és dr. *Frey* János bizottsági tagok is jelen lesznek. Felavatás után ebéd lesz a herceggimásnál, amelyen a felavatott, továbbá gróf *Csáky* Albin nejevel, a főkapitány, a váci küldöttség, a fő- és alispán, a polgármester és *Frey* Ferenc országgyűlési képviselő lesznek jelen.

— A király a kórházban. A király ma Bécsben meglátogatta az irtalmasoknak szegény nagybeteg és gyógyíthatatlanok számára való währingi kórházat. A kapuban a gondnokság tagjai és az irtalmas nővérek főnöknője fogadta ő felségét, aki mindjárt megkezdte körutját az intézetben. *Zschokke* prelátus beszédet intézett a királyhoz, amelyben megköszönte ő felségének az intézethez való gondoskodását és megemlékezett az elhunyt királyné játékonyságáról. Ő felsége köszönetet mondott a prelátusnak üdvözlő szavaiért, de főleg az elhunyt királynéről való megemlékezéseért, majd megdicsérte az intézet berendezését és működését és egy órai ott időzés után a közönség viharos ovációi mellett elhagyta az intézetet.

— A szent-jóbbi apátság. Az érmelléki hegyek alján *Szent László* király apátságát alapított 1083-ban. Adott az apátságnak nyolcezer hold földet is s azt kérte érte, hogy ott őrizték *Szent István* király jobbját. E felett a történeti nevezettségű hely felett, amely az első magyar király iránt való kegyeletnek volt szánva, most az enyészet bontogatja a szárnyait. Az apátsági épületek pusztulnak, kidőlő-bedőlő falai közt baglyok tanýznak. Mindössze egy bérő van a főépületben, az is csak olyan bérő, aki nem tudja megfizetni a bér. Így pusztul el ez a hely, a szél és eső gondjára bízottan. Ugy tudjuk, hogy a kultuszminiszter az apátságot a vallásalapozó csatolta. Jó lenne megmenteni az utóknak!

— Brandes György egészséges. A jeles dán esztétikus, aki betegesen tavozott fővárosunkból ezélett két hónappal, egész mostanig a koppenhágai kórházban fektűt és gyógyíttatta súlyos visszérgyuladással. Lapunk egy munkatársához tegnap írt levelelő most örömmel értesülünk, hogy Brandes betegséglől felépűt és el is hagyta a kórházat. Csak a járás esik meg nehezebb, de egyébként teljesen egészséges. A jeles író felgyógyulása alkalmából egész Európából sokan üdvözöltek.

— Kiténtetett hajókapitány. *József* Agost főherceg, aki nemrégiben nejevel a *Vilám* nevű magyar gyorsgőzösön Fiuméből Anconába utazott, ez alkalomból a gőzös parancsnokának, *Chersich* Darionak megelégedést nyilvanította és mouzarmájával elítűt ezűst szivarkatartót ajándékozott neki.

— Csongrádi küldöttség Hegedűs miniszter-nél. *Csongrád* város képviselőtestülete részéről ma egy negyven tagú küldöttség tisztelt *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszternél a Duna-Tisza között létesítendő csatorna tárgyában. A küldöttség, amelyet *Gajári* Ödön országgyűlési képviselő vezetett, arra kérte a minisztert, hogy a műszaki vélemény által is pártolt budapest—csongrádi irány mellett foglaljon állást. A kereskedelmi miniszter nagyon szívesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy amennyiben a pénzügyi szempontok megengedik, tekintetbe fogja venni a küldöttség kérését. Ez alkalommal szóba hozta a miniszter az alföldi transzverzális vasút kiegészítő részét képező, *Csongrád*—*Szentés* közötti hidat is. A küldöttség tagjai kijelentették, hogy a

csatorna és a hid építése annyi munkát adnának a környék lakosságának, hogy a szocializmus terjedését évekre megakadályozná.

— Jókai párisi utjáról. Az éjszaka szerenosen hazérkezett *Jókai* Mór a feleségével Párisból, ahol a magyar névnek szerzett dicsőségét. Folyton ünnepeleék az ósz költőkirályt, meghajolt nagysága előtt a külföld elköelősége is, amely ovációjával a magyar génius egy tüneményes nagysága előtt hódolt. A költőkirály párisi ünnepeleítéséről egyébként még a következő érdekes részleteket jelentű párisi tudósítónk:

Kedden *Xavier Mélet*, a *Temps* szerkesztője a következő levelet kapta *Combarieu*tól, a köztársaság elnökének kabinetiroda-főnökétől:

Presidence de la
Republique

Kedves Mélet,

A köztársaság elnöke szerenosenek éreznű megadát, ha *Jókai* Mór, a nagy magyar költűt fogadhatná. Kérom önt, aki összeköttetésben van vele, értesítse őt, hogy szerdán reggel 11¹/₂ órakor a köztársaság elnöke szívesen látja magánál.

Öszinte barátsággal
Combarieu.

Xavier Mélet nyomban közölte *Jókai* Mórral *Loubet* elnök meghívását. A francia köztársaság elnöke szerdán délelőtt külön kihallgatáson fogadta *Jókai* Mór, akit *Xavier Mélet*, a *Temps* szerkesztője mutatott be neki. A köztársaság elnöke felemelkedett helyéről, megkínálta *Jókai* karosszékekkel, majd így szólt:

— Nagyon örülök, hogy önt láthatom és hogy egy nagy magyart fogadhatok az Elysében.

Jókai így válaszolt:

— Engedje meg, elnök ur, hogy legmélyebb tiszteletemnek adjak kifejezést. Az a nagy polgár, aki ennek a nemes Franciaországnak legelső hivatalnok, az én hazámban nagy becsűlőnek és népszerűségnek örvend. Magyarország nagyon hálas lesz azért, amit a francia köztársaság és annak elnöke érte tetek.

Jókai mindezeket nagy meghatottsággal mondotta, ami különösen akkor vett rajta erőt, amikor így szólt:

— Én semmi sem vagyok. Méltatlannak érzem magam ennyi megtiszteltetésre. Mindezt a franciáknak hazám iránt való rokonszenvének tudom be.

A köztársaság elnöke aztán melegen megszorítva *Jókai*nak mind a két kezét, így szólt:

— Honfitársaim önt nagyon melegen fogadják. És ez engem boldoggá tesz. A magam részéről is bámulatomnak és mély tiszteletemnek akarok kifejezést adni ön iránt.

Xavier Mélet kérdésére, vajjon a kiállítás nem okoz-e sok fáradságot, *Loubet* elnök ezeket mondotta:

— Nagyon jól érzem magamat. Igaz, hogy sok fáradságos dolgom van. Igen későn fekszem le. Főképpen a nagy ebédeket sanyli meg az egészségem. Sebjaj. A kötelességemet teljesítem, majd pihenek, ha meghaltam. Ez évben nem megyek szabadságra. Itt akarok maradni Párisban és közreműködni a különböző nemzetek közeledésén. Hazám érdekeit és nagyságát vélelem szolgálni ezzel. Különben, ha nem volna nekem külügyi kérdések, például most a kínai dolgok, — mert a kiállítás tanulsága és bája nem akasztotta meg az ügy menetét — a vendéglátás gyakorlása csak kötelesség, amikor azt, mint én cselekszem, jó kedélyvel és őszinteséggel gyakorolják.

Az elnök *Jókai*t távozásakor arra kérte, hogy mondja meg oithon honfitársainak, hogy Magyarország megnyerte a franciák szeretetét és becsűlését. A köztársaság elnöke *Jókai*t az ajtóig kísérte, több ízben is melegen megszorította kezeit.

Zola kedden déltűn fekete kávéra hívta meg *Jókai*t, *Xavier Mélet*-t és dr. *Szekely* Bélát. Azonban *Jókai*nek hirtelen rosszul lett, úgy hogy *Jókai* nem mehetett Zolához. Mélet és *Szekely* átadták Zolának *Jókai* és *Jókai*nek arcképet, egyben kimentették *Jókai*t. *Zola* nagyon sajnálta, hogy nem lehetett szerenosenje a magyar költűhöz, de ama reményének adott kifejezést, hogy augusztus hóban, amikor *Jókai* a békekongresszusra ismét Párisba jön, fog vele találkozni.

— Fiume ünnepe. Fiume város védszentjének, *San Vítónak* ünnepeét nagy fényűvel ünnepele az egész város. Minden ház nemzet színű és városi zászlókkal volt díszítve, különösen az ó-városban, hol a régi olaszág lakik, feltűnően sok volt a nemzeti trikolor. A *San Vito*-templomban tartott mise után körmenet volt, melyen több ezer főnyi közönség vett részt. Az összes állami hatóságok, élűkűn gróf *Szapary* kormányzóval és a városi tisztviselők *Vallentis* polgármester vezetése alatt díszmgyarban vettek részt a körmenetben. Déltűn nagy népiünnep és este kiválítás volt.

— **A bruxellesi magyar tolmács.** A belga külügyminisztériumban a napokban sehogysem tudtak mit csinálni egy magyarnyelvű távirattal. Tanácskoztak, hogy vajon nem arabusul van-e írva, míg végre valaki, a feladó helyre való tekintettel, szerencsésen kisütötte, hogy ez csakis magyar nyelvű távirat lehet. Bruxellesben pedig senki sem tud magyarul, talán még az osztrák-magyar követségen sem akad olyan ember. A nagy, kínos zavarból végre is az mentette meg a külügyminisztériumot, hogy valakinek eszébe jutott a belgák királynője, aki tudvalevőleg József főherceg testvére s akiről joggal föl lehet tenni, hogy tud magyarul. Az exotikus táviratot, amely valahonnan Ázsiából érkezett, legott föl vitték a királynőnek, aki hamarosan lefordította franciára s visszaküldte a külügyminiszternek.

— **Affér az egyetemen.** Kinos újról beszélnek mostanában az egyetemen. Dr. Várgel Jenő, az állattani intézet helyettes tanára és Vavrek Gusztáv, az intézet régi preparátora között történt az affér. Vavrek, aki télen-nyáron a Svábhégyen lakik s ott is dolgozik, nemrég egy asztalt kért használatra a fiatal professzortól, s az asztalt ki is vitte magával a Svábhégyre. Dr. Várgel azonban — úgy látszik — megbánta ezt az engedelmet, mert tegnapelőtt haragos szemrehányásokat tett a preparátornak, és ki akarta utasítani a preparáló helyiségből:

— Bűnös embernek itt nincs helye! mondotta Vavreknek, aki a támadás ellen védekezni próbált.

A felelet nagyon kibozta a sodrából a professzort, aki Gurka Sándor és dr. Csolcs Gyula tanárszékének társaságában volt lenni a preparáló helyiségben s nagy izgatottságában kétszer arcul ütötte Vavreket. Az öreg preparátor állítólag szintén tetlegességgel felelt az inzultusra s az egész dolog most az egyetemi tanács elé kerül, amely itélni fog a tanár és preparátor afférjében.

— **Posta-távírdá tisztviselők jutálása.** A budapesti posta és távírásztviselők ének- és zeneyesületének tegnapelőtt a sóstúrdőben rendezett hangversenyre és táncmulatságra kifőnően sikerült. A nő- és férfiak által előadott népdalok zais sikert arattak és ismét megmutatták, hogy ez az egyesület a főváros énekesyületei közt előkelő helyet foglal el. Elnök tisztségben részesültek a Népszínház kedvelt primadonnájának Ámon Margit kisasszonyának énekzenéi is. Meződemelt tapost kaptak továbbá Thomay Ella és Klebersberg Géza német urhölgyek, a vonós négyes tagjai és Traversz István, ki a karokat biztos kézzel és finom zenei értelemmel vezette. A mulatságon nagy és előkelő közönség vett részt, köztük Vezzerle, Demény és Kiss igazgatók, Pál tanácsos. A hangversenyt reggelig tartott tánc követte.

— **A párisi sakkverseny.** Ma végződött, mint nekünk Párisból táviratozzák, a 15-ik forduló. Ezen kívül még két játéksorozat lesz. Ma került döntésre a Lasker-Pillsbury-játék. Hollandiai partit játszottak változó szerencsével, míg aztán Lasker nagy előnybe jutott és egy szerencsés húzással a végjáték következett. Éljéklor még nem fejezték be a partit és a szabályok szerint félbe kellett szakítani, hogy szombaton folytassák. A Janowski-Maróczy-parti is nagy érdeklődést keltett. Janowski a centrum ellen intézett támadást, amit Maróczy a király szárnya ellen intézett támadással ellensúlyozott. A magyar mester nagy előnyt szerzett és végül Janowskinek egy könnyelmű húzása után megnyerte a partit. Showalter győzött Csigorin felett, Schlechter Rosen ellen, Marshall Marco ellen, Misses Bródy ellen és Didier Sterling ellen. Burn és Mason nem végezték be partijukat. A verseny mai állása ez: Lasker 13 (1), Marshall 11, Pillsbury (1) 10½, Maróczy (1) 9½, Marco 9, Csigorin (1) 8½, Burn (1), Misses (1) Janowski, Showalter 8, Schlechter (2) 7, Mason (2) 4½, Bródy (1) 3, Mortimer, Rosen 2, Didier (1), Sterling 1. Holnap lesz az utolsó előtti forduló.

— **Házasság.** Herz Adolf, a Pester Lloyd kiadóhivatalának főosztályvezetője eljegyezte Nagy-Kanisán Kohn Ilonka kisasszonyt, Kohn Ignác leányát.

— **A nagytűzdek megszüntetése.** Azzal a biztosséggal szemben, hogy a dohány-nagytűzdekét megszüntetik, a Magyar Távirati Iroda megbízható információ alapján kijelenti, hogy a pénzügyminisztériumban erről a tervről semmit sem tudnak.

— **Nagy tűzvész.** Varsóból táviratozzák, hogy Kock városkát egészen elhamvasztotta a tűz. 71 ház porrá égett, sok ember a lángok között halt meg; 200 család maradt fedél nélkül. A tűz gyújtogatót kezezték a támadt.

— **Az utolsó mulatság.** Rappai Dezső, a technológiai ipariszkola husz éves növendéke, tegnap este az Erzsébet-királyné-utja 38. szám alatt levő korosmába tért be. Egész éjjel mulatott és ma hajnalban jócskán mámorosan ment ki az udvarra. Ott aztán revolverrel mellé lötte magát. A szerencsétlen eszméletlenül rogyott a földre és a mentők életveszélyes sebével a Rókus-kórházba szállították. Tettének okát nem tudják.

— **Elintézetett affér.** Zmeskál Zoltán néppárti és Ruffy Pál szabadelvűpárti képviselők között — mint megirtuk — lovagias ügy keletkezett. Ruffy Pál Münich Aurél és Nyegre László képviselőkre bízta ügye elintézését. Az képviselők még aznap levélben értesítették Zmeskál Zoltán megbízatásukról, aki szintén megnevezte megbízottait. A segédek tegnap tárgyalták az ügyet s békésen intézték el.

— **Lolita és Angelita.** Ez két vállalkozó szellemű hölgynek a neve. Lolita és Angelita újítást hoztak be a bikaviadalok terén, amennyiben a minap Algésirasban mint bikaviadorok léptek föl. Ezen a szokatlan téren is dicsőséget szereztek neműknek, amennyiben a rájuk bízott két bikát a legrövidebb idő alatt szabályszerűen megölték. Egész Gibraltárban nincs most népesebb két hölgy, mint a bátor Lolita és Angelita. A férfi-bikaviadorok méltán irigylük a két spanyol leányzó dicsőségét.

— **Családi dráma.** A konstantinápolyi francia konzulátus egyik tisztviselője a napokban agyonlőtte az anyósát, az apóst és végül önmagát. Chasseing a gyilkos neve, körülbelül nyolc hónappal ezelőtt feleségül vette Auzières francia kereskedő leányát. Auzières feleségével, leányával és veivével három hét óta Fanarakiban, a Márvány-tenger ázsiai oldalán levő külvárosban nyaralt. Chasseing tegnapelőtt rosszullett miatt a szokottnál korábban hagyta el hivatalát s visszatért Fanarakiba. Másnap reggel négy órakor a fiatal asszony fölkelte anyját, hogy jöjjön a hálószobájába, mert a férje már ébren van s nagyon izgatottnak látszik. Amikor beléptek a szobába, Chasseing az ágy szélén ült. Auzièresnek megkérdezte tőle, hogy mi a baja, mire a dühöngő ember revolvert rántott elő s ráolt az anyósára. A golyó az asszony karját roncsolta össze; a felesége elmenekült. A lövés zajára bejött Auzières is, akit a veje agyonlőtt s megsebesített egy szolgát is. Néhány pillanattal később újabb lövés dördült el. A fiatal asszony ismét bement a szobába, de férjét is halva találta. Az utolsó golyóval magát lötte agyon.

— **Az erzsébetfalvi robbanás.** Az Emmerling-féle rakéta- és tűzijátékgyárban tegnap történt katasztrófa ügyében a pestvidéki törvényszék ma délelőtt kezdte meg a vizsgálatot. Bucz Lajos vizsgálóbíró dr. Andreánszky Jenő és Szikszay Ferenc törvényszéki orvosokkal ma délelőtt ment ki a katasztrófa színhelyére, ahol Földváry Bertalan ráckevei szolgabíró, Gombos községi bíró, Nagy György Lajos jegyző és Gál István rendőrbiztos csatlakoztak a bizottsághoz. A vizsgálat késő estig tartott el, mert a rémes katasztrófa áldozatait is ma boncolták föl az erzsébetfalvi temető halottsházában. Hogy már régebben nem történt baj, csudalatrámoltó, amennyiben a gyár oly primitív berendezésű, hogy a robbanó és gyúlékony anyagok oly helyiségben vannak felhalmozva, ahol a világítást egyszerű petróleumlámpa szolgálta, amely ha egyszer leesik, kész a tegnapihoz hasonló szerencsétlenség. A borzasztóan összeégett munkások közül Vresgály Rózát és Berényi János munkavezetőt a katasztrófa után beszállították a Szent-István-kórházba, ahol őket Janny tanár osztályán, az A) pavilonban helyezték el. A szerencsétlenség állandóan eszméletlenek, s ha néha pár pillanatra magukhoz térnek, iszonyu kínokat állanak ki. A kezelőorvosok azt hiszik, hogy nem heverik ki sebeiket.

A vizsgálat sok olyan körülményt állapított meg, amelyek arra engednek következtetni, hogy a gyárban a legelemibb rendszabályokat is figyelmen kívül hagyták. A munka-asztal alatt egész csomó megégett gyufaszálak találtak. Berényi Imre munkavezető fiókjában pedig egy használt szivarszopka volt s mindez valószínűvé teszi azt, hogy a műhelyben a tilalom ellenére dohányoztak.

A meghívott szakértő nézete szerint ilyen robbanó anyagokkal foglalkozó munkásoknak egymástól teljesen elkülönített asztaloknál kellene dolgozniok. Maga a műhely kilenc munkásnak különben is szűk. Baj az is, hogy egyetlen ajtaja van, amely pedig befelé nyílik és a nagyobb légnyomásra magától becsapódik. Ez hátráltatta egyébként ez esetben is a munkások menekülését. A vizsgálóbíró lefoglalt néhány összeégett löpőtrónt, amelyekre ott a műhelyben rendes körülmények között nem lehetett szükség, továbbá egy lámpát, amely teljesen meg volt töltve petróleummal.

Hejkal gyárvezető előadta a bizottságnak, hogy azok az ugynevezett viharágyú-dörregek, amelyeknek dobozávalát ott foglalkoztak a munkások, pyrolittal vannak töltve. Ez a pyrolit (alkatrései főképpen fű, kén, salétrom és egy kevés szén) ilyen állapotban üstököt egyáltalában nem robban s csak tüztől gyullad meg és ég el.

A vizsgálóbíró számos apró tárgyat, lövegeket, hüvelyeket s számszámokat foglalt le, amelyeket újabb szakértői vizsgálat alá vesznek.

— **Egy család pusztulása.** Máramaroszigeten még ezelőtt néhány évvel boldog elöregedségben élt Debrecezyi Sándor nagyszámú családjával együtt. Ma ennek a családnak egyetlen leány tagja sem él már. Valamennyi önkézével vetett véget életének.

Debrecezyi Sándor Máramarossziget előkelő polgára volt. Otthonát négy gyermek és szerető neje tette boldoggá. Ez a csöndes boldogság mindaddig tartott, míg Debrecezyi Sándor hirtelen megbetegedett s rövid szenvedés után meghalt. A férj kis-korú gyermekeinek nevelését tartotta szem előtt, mikor újból megnősült s mostohát hozott a házhoz. Az új asszony igazi mostohája lett a gyermekeknek. Kegyetlen bánásmódjának első áldozata Debrecezyi Sándor lett, a család legrövidebb fia. A fiatal ember, aki győzgyerekséggel volt, elkeveredésében kiment az édes anyja sirjára s ott agyonlőtte magát. Ez az első szerencsétlenség nem rendítette meg a mostohát, tovább kinozta a gyermekeket, sőt férjét is, aki csakhamar követte idősebbik fiát a halálba. Öngyilkos lett ő is. Az apa után a két leány következett, kik közül az egyik a Lánchidról ugrott a Dunába, a második pedig szerelmi bánatában lett öngyilkos. A családnak most már csak egyetlen tagja volt életben, ifjabb Debrecezyi Sándor. Ez sem kerülte el azt a végzetet, amely a család többi tagjait a halálba kergette. A napokban ő is agyonlőtte magát. Hátrahagyott levelében meg is írta:

— Családom átkos végzete adta kezembe a fegyvert.

— **Felgyújtott erdő.** Bártfárdól táviratozzák, hogy Safran Mózes, egy hülye parasztfiú az éjjel három helyen felgyújtotta a város aranyraktárát. Kétszer a pásztorok észrevették és eloltták a tüzet, harmadszor azonban a levágott fatörzsek és a fiatal erdő tüzet forogt. Egész éjjel égett az erdő s a toronymagasságu lángok bevilágították a várost. Tömrédek kész fa és nyolcezer lábón álló fenyő elpusztult.

— **Revolvers betörő.** Emittettük, hogy Szegedi Sándor rendőr tetten ért egy embert, amint a zsidó árvaaház udvarába mászott. Utána ment s hosszas hajszá után el is fogta, de a betörő revolvért rántott elő és fejbe lötte a rendőrt, akinek sebbe súlyos ugran, de nem életveszélyes. A merénylő kihallgatása alkalmával Sellin Pálnak mondta magát, de miután ellentmondásokba keveredett, a rendőrség megkereséseket intézett a különböző német és osztrák városok rendőrségeihez a betörőt illetőleg. Ma délután egy órakor jött meg a válasz a bécsi rendőrigazgatóságtól, amely az illető viselt dolgait a következőkben mondja el:

A merénylőt nem Sellinnek, hanem Reichelt Pálnak hívják, 28 éves római kath. műszert, porosz-sziléziai születésű nőilen szabólerény. Az illető 1888 szeptember 24-én ismételt lopások miatt Lublinkben két évi fogházra ítélték. Már 1890-ben, április 22-én betöréses lopásért Bentben 4 havi fogházat kapott s 1893 április 17-én ugyanazok betörésért 2 évi fegyházbüntést töltött ki Magdeburgban. Két évvel később 1895. október 29-én Berlinben magánlakásértésért hat hónapi börtönt, 1896. augusztus 29-én tíz évi fegyházbüntést mértek rá a bíróságok, de még ez év december havában az osztrák büntető törvény 279. §-a ellen elkövetett tettéért utabban 3 hónapi fogházra ítélték. Ezeket a büntetéseket nem hajtották végre rajta, mert megbolydult s beszállították a bonni elmeorvosintézetbe. Innen megszökött rövid pár nap múlva s Bécsbe ment, ahol betörésért letartóztatták. Kilenc nap alatt Bécsben hat betörést követett el, ezek közül ötöt tanítázekekben. Itt beigazolták azt, hogy Németország városában nagyon sok betörés terhelte a lökét. Ez évi április 11-iken bevittek az alsó-ösztriai országok elmeorvosintézetbe, ahonnan azonban május 21-iken megszökött. E hó 4-iken Bécsben valami Prihoda Félix aranyművesnél jart s ott egy órat vett 8 forintért, de e közben több értékű tárgyat ellopva, megszökött. Innen egyenesen Budapestre jött s több betörést kísérelt meg.

Miután az illető oly furcsán viselt magát, hogy súlyos agyba van, a rendőrorvosok véleményére a főkapitányság beszállította a lipótmzei elmeorvosintézetbe.

— **Életunt polgármester.** Szontágh Béla dobosinai polgármester — mint emittettük — e hó 8-án öngyilkossági kísérletet követett el. Revolverrel mellé lötte magát és a golyó — bár a hátán kijött — úgy látszik, nem sértett nemesebb részeket, mert a polgármester, akit dr. Kellner Viktor őnfeláldozlag ápol, már a javulás útján van. Néhány hét alatt teljesen talpra áll és újra elfoglalhatja hivatalát. Hogy mi vitte Szontághot az öngyilkosságra, azt még mindig nem tudják.

— **Halálra gázolt fiúcska.** Dr. Ziffer Emil fővárosi orvos kilenc esztendősi fiát a minap az utcán egy egyfolyó berkecsi elgázolta. A sebesült fiúcskát a Bródy-féle gyermekkórházba vitték, ahol az orvosok megállapították, hogy a kulcsosonta etörött. Bája nem látszott veszedelmesnek, de már tegnap olyan komplikációk támadtak, hogy táviratilag hívták haza édesatyját, aki most Gleichenbergben főorvos. Dr. Ziffer megérkezett ma reggel, de fiát már nem találta életben. Az éjszaka meghalt édesanyjának.

karia között. Belső sérülése volt s az ölte meg. A halottat a boncoló intézetbe vitték. A rendőrség ma letartóztatta a vizyázatlan kocsiat.

— **Megőrült teremőr.** Rómából jelenti ma egy táviratunk, hogy a szenátus máj fülése alatt az egyik teremőr hírtelen megőrült. Megrohanta Gravinia és Barraco szenátorokat és fejükön könnyű sebeket ejtett. A teremőr azután öngyilkosságot követett el kivette a magát az ablakon.

— **Szerencsétlenül járt turisták.** Zürichből borzalmas katasztrófáját jelentik két ifju turistának. Vasárnap indult el vezető nélkül két technikus, kiknek egyike, Koppelhuber osztrák, a másik Sallinger pedig egy zürichi orvosnak a fia, hogy megmászassák a *Mürtschenstockot*. Hétfőn még nem tértek vissza s ekkor aggódo barátaik keresésükre indultak, de sehol se akadtak nyomukra. Kedden megtalálták tarisznyáikat és szerdán mindkettőnek a holttestét. Koppelhuber teste nagy tömeg hó közé ékelődött be estében. Sallinger tetemén külső sérüléseknek alig volt nyoma, pedig, amint utólag kiderült, *hétzsás méternyi magasságból* esett le. Koppelhuber 24, Sallinger pedig 20 éves volt. Híresek voltak merész kalandjaikról s a mult évben is nagy feltűnést keltett, hogy vezető nélkül érték el a *Jungfrau* csúcsát.

— **Felgyújtott raktár.** A *Frankfurter Zeitung*nak jelentik Pétervárról, hogy a tengerészeti minisztérium éléstárait felgyújtották. A vizsgálat kiderítette, hogy a tettesek *sikkasztó hivatalnokok*, akik attól féltek, hogy a legközelebbi vizsgálatkor rájönnek a sikkasztásokra. A tűzvész által okozott kárt félmillió rubelre becsülik.

— **Cigányzene a Telefon Hírmondóban.** A Telefon Hírmondó előfizetőinek szórakoztatására esti 8 órától 11-ig cigányzene átvittet közvetít az Emke- és Elite-kávéházából. Közben fél 10 órától 10-ig a beszélő újság szerkesztősége a legújabb híreket és táviratokat olvastatja fel.

(x) **Akácia-poudre, fehér, rózsás, vagy krém színben** 1 korona. Akácia-arckréme 2 korona. Akácia-zsáppan 1 korona. E kiváló arckészítő és tisztító készítmények törvényesen vannak védve. Kaphatók a gyógyszerárakban. Főraktár: Krieger Gy. gyógyszer-tára Budapest, Kalvin-ter.

(x) **Linhart Vilmos** festő műtermében készülnek: Arcképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquareli stb. festmények művészi kivitelben. Festett fényképeszeti hátterek és színpadok kölcsönbe kaphatók.

A császár cáfol.

(Vilmos császár és Sullivan.)

— A *Budapesti Napló* tudósítójától.

Berlin, június 15.

Rég keltett már interview olyan általános feltűnést, mint a *Mikado* világhírű szerzőjé, Sullivané, akit — mint önknek jelenttem — hétfőn este Vilmos császár a páholyában fogadott. Sullivan persze rögtön tovább adta a beszélgetést, amely közte és a császár között folyt le és másnap, kedden, mindenütt olvasták már, hogy Vilmos császár miként dicsőíti Roberts vezért, mennyire rajong az angolokért és hogy sóvárog Albionba... És most Vilmos császár cáfol. Bosszusan, izgatottan, akárcsak valamely közönséges halandó, akinek cáfolnia kell.

A fejedelmi cáfolat szerint pedig a császár nem azt mondta, amit — Sullivan referálása alapján — az újságok megírtak. Amit pedig mondott, azt is ravasz fondorlat hatása alatt mondotta. A *Mikado* diszoldálásakor a császár a fondorlatot nem vette észre, de most, hogy Sullivan muzsikája már nem zsong a fülében, tisztán látja. Sullivan e szerint kioktatták Angolországban, hogy Vilmos császárt milyen kérdésekkel lepje meg. Ezt a kioktatást pedig — a cáfolat szerint — nem kisebb személyiség végezte, mint a *walesi herceg* és *Chamberlain* külügyminiszter.

A szenzációs cáfolat a *Rheinisch Westfälische Zeitung* mai számában látott napvilágot. Ez az újság híreit rendszeren udvari körökből meríti. Mai számában egy *berlini* táviratot közöl, amelynek a fogalmazása és határozott hangja elárulja az udvari eredetét. A berlini távirat — Vilmos császár cáfolata így hangzik:

Vilmos császár nagyon bosszantotta, hogy a lapok a közte és Sullivan között történt beszélgetésről nem közöltek hiteles tudósítást. A császár szerint az újságok a beszélgetést kiszínezték, a párbeszédet megváltoztatták és az egész tárgyalást hamis értelemmel és elferdített tendenciával írták meg. Egyébként Sullivan azokat a kér-

déseket, amelyekkel a császárt meglepte, nem a maga akaratából mondta. Ezekre a kérdésekre a *walesi herceg* és *Chamberlain* oktatta ki Sullivan, hogy Vilmos császár csupa udvariasságból is hénytelen leggen Angliáról szimpatival nyilatkozná.

A *Rheinisch Westfälische Zeitung* e távirata Berlinben érhető szenzációt keltett. Mindenütt erről beszélnek és a császár cáfolatát különféleképpen kommentálják. Különösen a táviratnak a walesi hercegre és Chamberlain külügyminiszterre vonatkozó része ad igen sok kombinációra alkalmat.

Rendjelkereskedő német báró.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától.

Budapest, június 15.

A híres Kotze-est óta nem volt olyan nagy szenzációja a német fővárosnak, mint a mostani, amelynek hőse egy rendjelkereskedő titkos főkormánytanácsos, báró Broiv Ede, áldozatai pedig dugszádag államhivatalnokok, gyárosok, kereskedők és orvosok, akiket a főkormánytanácsos sok ezer márká erejéig sarcolt meg s címeket, rendjeleket ígért nekik, amelyeket nem kaptak meg. Így derült ki az eset, amelyről berlini tudósítónk a következőket táviratozza:

Berlin, június 15.

Az ügyészséghez temérdek feljelentés érkezett báró Broiv Ede, nyugalmazott titkos főkormánytanácsos ellen, akire az államminisztériumban már régóta gyanus szemmel néztek, mert egyidőben nagyon el volt adósodva s azért nyugdíjazták, később pedig igen nagy lábon élt.

Még 1898-ban történt, hogy báró Broiv Edét a kereskedelmi miniszter bizalmas levélben figyelmeztette, hogy iparkodjék zilált anyagi viszonyait rendezni, mert különben nem maradhat meg hivatalában. Közvetlenül azután a titkos főkormánytanácsost szolgálaton kívül való viszonyba helyezték.

Ez időben kezdődnek a báró nagystílű csalásai, amelyeket furlangos módon hajtott végre, de most rajta vesztett. A titkos főkormánytanácsos sok másolatot készített arról a levélről, amelyben főnöke, a kereskedelmi miniszter felszólította, hogy rendezze adósságait s ezeket a másolatokat az államminisztérium titkos irodájának pecsétjével látta el. Megfoghatatlan s eddigelé nincs is kiderítve, hogy miképpen jutott báró Broiv a pecséthez, holott már akkor nem volt szolgálatban.

A titkos főkormánytanácsosnak cinkostársai is vannak: ügynökök, akik a kiszemelt áldozatokhoz elvitték a kereskedelmi miniszter lemasolt leveleit s egyuttal a báró leveleit is, amelyben a titkos főkormánytanácsos címet, rendjeleket helyeztet kiállításba, ha az illető kiegészíti őt szorult helyzetéből.

Az első, akit báró Broiv megsarcolt, *Kopp* bibornok, boroszlói éresek volt. Hiteles adatok igazolják, hogy a bibornok 5000 márkát küldött a bárónak, de az ígért rendjelet természetesen nem kapta meg.

Haase boroszlói serfőzött azzal az ígérettel vitte lépre a titkos főkormánytanácsos ügynök, hogy a báró kieszközli számára a kereskedelmi tanácsosságot. A dugszádag serfőzött 125.000 márkát fizetett. Mikor azt n Haase elunta a várakozást, Berlinbe utazott és ostromolta a címért báró Broivot s közölte vele, hogy újabban megint 75.000 márkát osikart ki tőle az ügynök, aki azzal jött hozzá, hogy a titkos főkormánytanácsos urnak pénze van szüksége. A báró elhitette a serfőzővel, hogy a legrövidebb idő alatt megkapja a kereskedelmi tanácsosságot s a hiszékeny milliomos nyugodtan várt tovább. Néhány nappal később báró Broiv azzal bírta hallgatásra Haaset, hogy 25.000 márkáról jelzálog-kölcsönkötvényt küldött neki.

Egy *Weinberg* nevű majna-frankfurti kereskedő 20.000 márkát küldött a titkos főkormánytanácsosnak „közérdeklő célokra és jótékony intézmények” számára s ennek feleben a báró őt a kereskedelmi tanácsosi címmel s némisséggel hiteltette. Egy stieglitz bankár 20.000 márkát fizetett egy rendjeletért, amelyre még most is vár. Végre rajtavesztett a manipulációkon a báró és ügynökserege. Egy fiatal orvostól 12.000 márkát osikartak ki az egészségügyi tanácsosi címet s ez a fiatal orvos egyenesen az államügyészséghez fordult, mikor gyanakodni kezdett. Erre aztán tömegesen jelentkeztek a becsapottak és a titkos főkormánytanácsos ellen megindították a vizsgálatot.

Az államminisztériumba már hetek előtt jöttek titkos, névtelen feljelentések báró Broiv ellen.

Londoni élet.

— A *Budapesti Napló* levelezőjétől.

London, június 13.

I.

(Elzárt ablakok.)

Az igazi szezon már a derbyvel befejeződött. Az előkelő társaság visszavonult birtokaira, fűrdezőutazott és az előkelő paloták meg a Westend villasorai nyári álomra behunyt szemekkel: gondosan elzárt ablakokkal állnak júniusi égbolt alatt. „Az ember” már nincs ilyenkor Londonban és ha mégis valami okból a fővárosban kell tartózkodnunk, akkor ugy kívánja az előkelő tónus, hogy az utcáról látható ablakokat leffüggőzőzzük, mert csak a kertra és a squarera néző lakosztályt illik használni.

II.

(Háboru-reklámok.)

A délafrikai háboru természetesen még mindig uralkodó témája a közéletnek.

Az általános közérdeklődés, amely a hadi vállalkozás felé fordul, olyan furcsaságokat von maga után, amilyeneket csak az angol spekuláció képes kieszelni. Még nagyon reális vállalkozás *Robin C. M. Örnagy Transvaal-war-Albama*, amely háromszáz oldalos folio-alakban a délafrikai angol hadsereg minden egyes hadosztályát részint fittközeti állásban, részint marsban lefotografálva mutatja be. *Hudson és Kearnes*, a híres londoni kiadókkal ezzel az éppen nem olcsó albummal üzletet csinálnak.

Hanem még egészen más, csaknem örült dolgok is jelentkeznek ez idő szerint a londoni piacon. Így például csaknem az összes nagy gyárak a háboru színterére küldték *külön tudósítókat* és a háboru vonatkozó kuriozumaikat kirakataiban állítják ki. Az egyik szappangyár már jól elhasznált darab szappant mutat, amelyben shrapnel szilánkok akadnak meg. Cipészek csizmákat állítanak ki, amelyekben valamelyik *Tommy Atkins* — az angol bakának gunyveve — Fokvárosból Bloemfonteinbe masirozott és amelyek még mindig jókaban vannak. Ezeket a csizmákat mindennap új tit porral hintik be.

Levas- és huskonzervgyártók „eredeti leveleket” állítanak ki, amelyekben tisztelik és közlegények elmondják, hogy ezek a konzervek hol és mikor mentették meg életüket. A Cityben és környékén számos új muzeum nyílt meg, ahol a legkülönösebb hadi trofeumok láthatók, *Cronje* dohányszacsokja, *Krüger* betörtája, sisakok, sapkák, *Joubert* horogoltója, véres ingek és egy shrapnel-szilánkoktól szét-tépett boer biblia réz. Midezekben a muzeumokban csak úgy tolong a hiszékeny londoni nép, amely naiv hittel bámulja ezeket a többnyire nagyon kérdéses értékű emléket a háborunak.

III.

(A nap hőse.)

Egy fiatal — alig huszonöt éves — ember méltán tett szert hírnévre ezekben a nehéz napokban: *Churchill* Winston Spencer hadnagy *Buller* tábornok főhadiszállásán és a *Morning Post* hadi tudósítója. Ez a hadnagy fia a néhány év előtt elhunyt *Lord Churchill*nak, a modern Albion egyik legtehetségesebb államférfiának, akit a halál negyvenhat éves korában ragadt el nemzetétől és egy bizonyára történelmi hivatástól.

Most fia a nap hőse, akit *Roberts, Kitchener* és *French* mellett ünnepel a nemzet. Elvégezvén tanulmányait az oxfordi egyetemen, mint önkéntes a kubai spanyol hadsereghez állt be és több csatában vett részt a fölkelők és az amerikaiak ellen. Ekkor írta meg első könyvét. Azután Indiába ment, küzdött az afrikai ellen és megírta *Epizódok egy határviillongásból* című könyvét, amely már szenzációt keltett. 1899-ben *Kitchenerrel* Charum felé vonult és megírta a harmadik könyvét: *Háboru a Nilusért*.

Ugyancsak ez esztendőnek október hónapjában már, mint híres férfiú szállt hajóra *Buller* tábornokkal Fokváros felé a huszonöt éves ifju, hogy az ötödik háboruban résztvegyen. Mikor *Ladysmith* felé vonultak, nem a katonára, hanem az írora nézve szerencsésen boer fogságba esett és Pretóriába került, ahonnan kalandos módon élete veszélyeztetésével megszökött, — majd elérte a keleti hadsereg, amelyvel dicsőségesen vonult be a fölzbabodított *Ladysmith*-be.

Ezt az ötödik háborut írja le az ifju lord *Londonból Ladysmithbe via Pretoria* című könyvében. Már a cím is elárulja a zseniális szerző humorát és zsurnaliszta vénáját. Ma az angol ifjuság élén áll, mint ünnepelet egyéniség a néhai lord *Randolf* fia...

IV.

(Az éices halott.)

Még ilyen komoly időkben se hiányzik a bohózat elem a londoni közéletből. Egy ilyen bohózatnak a kicacagott hőse senki más, mint a — *britt muzeum*.

1844-ben, tehát ötvenhat év előtt halt meg *Douven* Ferenc, egy dugszádag londoni magánzó, aki végrendeletében egy nagy, vaspáncélos ládát hagyott a britt muzeumnak azzal a rendelkezéssel, hogy csak 1900. június 1-én szabad fölbonítani. Minthogy az el-

huny a társaságban és a politikai életben sokat szerepelt, igen értékes memoárokrá lehetett számítani.

Június 1-én fölbontották a lédát a Múzeum bizottsága előtt, — és találtak papírselejteket, mosószámilákat, kalendáriumokat, ócska ruhákat, — a láda fenekén pedig egy cédulát, amelyre az örökhatyó a következőket írta:

„Véleményem szerint kár volna értékes tárgyakat a British Museum kétes intelligenciájú és furcsa izléstű emberre bízni.

Downen Ferenc.

Tableau! Nyemire is csak angol ember képes.

Amit Cumberland nem csinál.

Saját külön udvari színházam, az *Uránia* ismét érdekes mutatóvannal kedveskedik híveinek. Egy *Cumberland* nevű ur szerepel a műsorán, s már napok óta éjti bámulatba a közönséget nagyszerű gondolatolvasási mutatóvannáival. Hogy ez a kitérő *Cumberland* mi mindent csinál, arról tanuskodik az *Uránia* színpaja, amelyen szó szerint a következő dolgok olvashatók:

Cumberland bekötött szemmel teljesíti a közönség által neki gondolatban feladott parancsokat.

Cumberland a közönség közül bárki által gondolt nevet egy táblára felírja.

Cumberland bekötött szemmel lerajzolja azon egyénnek az arcképét, kire a közönség közül valaki gondol.

Cumberland a távollétében elrejtett gombostűt megtalálja bekötött szemmel.

Cumberland a távollétében színellet rablógylkosságot felfedezi bekötött szemmel a legapróbb részletekig.

Cumberland kétszeresen bekötött szemmel, az ő távollétében krétával rajzolt szabálytalan görbe vonalon végigmegy pontosan s a gondolatban megjelölt pontokat megmutatja.

Ezeket csinálja *Cumberland*.

En pedig bátorodom az alábbiakban azoknak a dolgoknak műsorát összeállítani, amiket *Cumberland* nem csinál meg.

Ime:

Cumberland ha biciklista volna, nyitott szemmel se volna képes a rendőrség által neki írásban feladott parancsokat teljesíteni.

Cumberland nem tudja felírni egy táblára annak a nevet, aki még nem kérdezte felebarátjától, hogy hol nyaral.

Cumberland nyitott szemmel se tudja lerajzolni azon egyénnek az arcképét, aki képes volna Ausztriában megcsinálni a békét.

Cumberland még nyitott szemmel se találja meg azt a gombostűt, amelyre egy magyar sikkasztó rátette a kezét.

Cumberland a jelenlétében tényleg megtörtént rablógylkosságot sem fedez fel, ha véletlenül budapesti detektívnek születik.

Cumberland kétszeresen nyitott szemmel sem megy végig azon a görbe vonalon, amelyet egy budapesti értelemben szecesszionista festő rajzolt.

Ime, ezeket nem tudja *Cumberland*.

FŐVÁROS.

(*) Az *Ujvástartér* parkozása. A fővárosi középítési bizottság még a telen elfogadta a főkörtészek az *Ujvástartér* parkozására vonatkozó tervezetét. A közmunkák tanácsa nagyjában hozzájárult a tervhez s csupán azt kifogásolta, hogy a gyermekjátzóhelyek a park négy sarkában legyenek. A mérnöki nivalal erre a tervet olyképpen egészítette ki, hogy csak két, de meglehetősen nagy játszóhelyet ajánl. A költészeknek ez az átalakítás nem változtat. A köz-

építési bizottság a módosított tervet mai ülésében elfogadta.

(*) **Tanárok választása.** A főváros tanácsa ma délelőtt töltötte be a választás útján az üresedésben levő tanári állásokat. A választás eredménye ez: A felsőbb leányiskolai mennyiségtan-tervezettani székre *Nemeskúry Lajost* választotta meg; a polgári iskolai ábrázolómérta-mennyiségtan székre *Vaiter Vilmost*; a polgári iskolai szabadkézi rajz-rajzoló mérta székre *Glück Károlyt*; a polgári iskolai magyar nyelv földrajzi székre a közoktatásügyi bizottság által második helyen jelölt *Békly Dezsőt* választotta meg, az első helyen *Váradi Amadéval* szemben; polgári iskolai magyar nyelv-történelmi székre *Páláthy Bélát*; a polgári iskolai vegytan-tervezettani székre a közoktatásügyi bizottság által második helyen jelölt *Lőrincz Dezsőt* választotta meg, az első helyen jelölt *Grósz Lipóttal* szemben; a polgári iskolai német nyelv-földrajzi székre *Sebestényi Manótt*; a polgári iskolai számtan, közimunka, torna: *Glücklich Vilma*t (második helyen volt jelölve).

(*) **A Pantheon.** A középítési bizottság ma foglalkozott a Pantheon tervével. A középítési igazgató ismertette első sorban véleményét. Szerinte a Gellérthegy alkalmas valamely monumentális épület elhelyezésére, sőt a Pantheon céljaira a citadella alapfalait is föl lehetne használni, ha ugyan a főváros nem akarja a Gellérthegyét inkább üdülőhelynek tenntartani. *Kun Gyula* tanácsos azon a nézetben van, hogy a Pantheon emelése első sorban országos érdeke. A fővárosnak csak abban az esetben kellene az eszmével első sorban foglalkoznia, ha ő kezdeményezte volna. De a főváros pénzügyi helyzete ma nem oly kedvező, hogy célszerű volna magát egy ily alkotás létesítésére évekre lekötönie. Tegye meg a kormány az első lépéseket s majd azután gondoskodni fog a főváros is alkalmas helyről a Pantheon számára. A középítési bizottság *Kun* tanácsos indítványát magáévá tette.

(*) **Jelölések a tanítói állásokra.** A közoktatásügyi bizottság mai ülésén a tanítói és tanítónői állásokra a következőket jelölte:

Az elemi iskolai 36 tanítói állásra, első helyen: Révai Adolf, Kenyot Zoltán, Trenkusz János, Balla Bernát, Pariszka János, Kovács Ábrahám Gabor, Sohár Mihály, Lutzenburger József, Völhard Károly, Schinviszky László, Stokovszky Mátyas, Kuti János, Dóry Pál, Alapy István, Sehr Gyula, Seske József, Vambéri Lipót, Hittig Gyula, Nagy Béla, Kémény Rezső, Müller Rezső, Zsedényi Aladár, Földes István, Pusztai József, Kovács Jakab, Irizing Imre, Zaigray Géza, Takács János, Szellő Sándor, Lázár Kalman, Stomfay Sándor, Saueritz László, Tóth Kalman, Lohr Lajos, Végh Gabor, Bartha Péter. Második helyen: Maté János, Bacsanek József, Szöllösi Géza, Deák József, Horváth János, Ferenczy József, Ács Ödön, Emberger János, Kóvári Ernő, Langer Géza, Lendvay Ferenc, Podery Gyula, Ternyey Ferenc, Ledniczky Lajos, Posen Oszkár, Kapronczay Mihály, Zsiglaj Dezső, Dobos János, Szántó Sámuel, Iván János, Erdős Ede, Kautz Benedek, Erős Jeremiás Jenő, Macher Géza, Molnár István, Keleti Adolf, Ivan András, Bartos Imre, Somós Péter, Karucs Samu, Balogh Benedek, Avany Lajos, Rosenberg Vilmos, Hrivnyak János, Major István, Mainai Emil. Harmadik helyen: Vadász Vilmos, Szűcs Jenő, Szikszay Károly, Pinter Zsigmond, Bárcny Árpád, Schöberl Antal, Ban József, Tallenöchi Tivadar, Berkes Jakab, Wetzler Samu, Szűcs Lajos, Takács Arnold, Onel Géza, Csery József, Emkő Gyula, Ifju Sebestény, Rózsa Ignac, Szöllösi Lajos, Rózsa Károly, Schandl Ferenc, Csernai József, Bodin Béla, Kukas Nandor, Mandula Aladar, Krasznai István, Hörka István, Kraszta Adolf, Fritz József, Soós Gergely, Cseleny Zsigmond, Soós Adolf, Somody István, Kusztly József, Bielek Antal, Ember Sándor, Varga Béla.

Az elemi iskolai hét igazgatótanítói állásra jelölték a következőket: első helyen: Horváth László, Veősi Lipót, Jókuthy Sándor, Nagy Lajos, Varga Pál, Farkas Elek, Hauzer Ferenc. Második helyen: Racz Ödön, Eperjesi István, Gergely István, Martos Ágost, Konczek Lajos, Revnegyi Ivan, Gái György. Harmadik helyen: Székely János, Schuller Alajos, Cserbalmi Ferenc, Szabó Lajos, Moussong Géza, Gerley Széver.

Az elemi iskolai 33 tanítónői állásra a következőket jelölték: első helyen: özv. Pámeter Guidóné, Szilágyi Irma, Deri Katalin, Leber Emilia, Fischer Alice, Biedermann Erzsébet, Pollák Antónia, Petrik Olga, Szabó Gizella, Kovács Józsa, Szabó Erzsébet, Leicht Leopoldina, Weimann Luiza, Vancsik Iren, Széchy Minálné (Berenyi Valeria), Komjáthy Paula, Szatmári Jánosné (Horváth Joan), Fischer Frida, Kocsek Paula, Szakay Elvira, Dingha Beláné, Holló Sarolta, Szemerer Iona, Stemmer Jolán, Kiss Jolán, Meguscher Maria, Schwarz Róza, Szende Vilma, Blajezsovsky Matild, Ehnman Anna, Gabler Iren, Müller Iona, Piller Margit. Második helyen: Devescseri Iren, Lenkey Emma, Gottwald Józsa, Jerikogier Iren, Mann Margit, Glusky Aranka, Manner Aranka, Szemkovits Helén, Zombory Róza, Pietrasewsky Aranka, Angyal Malvin, Uray Miczi, Schneider Margit, Senninger Szidonia, Frater Zsófia, Friedneber Róza, Egyenl Jolán, Jakab G zella, Gyurman Maria, Löwinger Sarolta, Szám Maria, Fischer Sarolta, Zaborzky Iona, Waidbauer Maria, Pollacek Klóttid, Szabó Gizella, Zsedényi Aladárné, Engländer László, Literaty Gyula, Zomor Maria, özv. Zatók Gusztávné, Schull Eugenia, Vasek Maria. — Harmadik helyen: Schmidt Iona Luiza, Kattouch Margit, Kóhalny Iren, Drégely Dezsőné, Scriba Emma, Virányi Margit, Janics Maria, Weimann Katalin, Ujlaky

Gizella, Tinkó Blanka, Halász Róza, Kis-Kéri Margit, Krieglér Jolán, Lindner Margit, Friedrich Zelma, Zsigmondovics Iren, Weisz Irma, Nagy Angusztia, Oltay Izabella, Záborszky Anna, Mottl Ida, Hajda Emilia, Bély Gizella, Berényi Maria, Scheidl Etelka, Heim Irma, Schiffer Sarolta, Kölcz Ferencné, Palugyay Iren, Szűle Teréz, Elsner Margit, Weigerd Dezsőné és Stefano Sarolta.

Egy árva szikla története.

Elindul a szikla.

Egyszer volt, hol nem volt, a Duna vizén fejt volt egy szikla. Élt, éldegelt, a légynek se ártott és sok ezer esztendőig a hangját se lehetett hallani. Végre tavaly nyáron — itt történt a dolog a Gellért tövében — a szikla recsegett-roppogott és legurult a kocsit közepébe.

A kocsit közepén árván busult, buslakodott a szikla.

Hogy mi történt az árva sziklával, azt igazán már csak a gyöngébbek kedvéért mondjuk el. De elmondjuk, mert tanulságos az eset. És a jó pap holtig tanul, Meg más kárán tanul az okos.

Az árva sorsa.

Meglátta egy rendőr az árva sziklát. Elvitte a híret az őrszobába.

Az őrszoba jelentést tett tett az árva szikláról a kapitányságnak.

A kapitányság a jelentést kiadta egy tisztviselőnek.

A tisztviselő elment a helyszínére és bejelentette a sziklát a főkapitányságnak.

A főkapitányság a jelentést kiadta egy tisztviselőnek.

A tisztviselő elment a hely színére és bejelentette a sziklát az I. kerületi előjáróságnak.

Az előjáróság a jelentést kiadta egy tisztviselőnek.

A tisztviselő elment a hely színére és bejelentette a sziklát a tanácsnak.

A tanács a jelentést átküldte a mérnöki hivatalhoz.

A mérnöki hivatal meggyőződött, hogy a szikla az ut közepén van és az összes iratokat visszaküldte a tanácsnak.

A tanács visszaküldte az iratokat a mérnöki hivatalnak és arra kérte, hogy a szikla eltávolítása tárgyában tegyen előterjesztést.

A mérnöki hivatal pedig... Oh...

A mérnöki hivatal kétszínű.

Bizony mondom, kétszínű. Vagy ha tetszik: sanda mézárós, balra néz és jobbra vag.

Az árva szikla ügyében a mérnöki hivatal ugyan csak kétszínűsködött. A szikláról.

EZT ÍRTA:

Tekintetes tanács!

A Gellérthegy sziklájának robbantását ezeltől három hónappal megkezdtek s így az ügy tárgytalan. Amennyiben pedig a tavaly tavasszal lezuhant szikla még mindig az ut közepén heverne, az előjáróságot kell utasítani, hogy azt sürgősen távolíttassa el.

Est gondolta:

Tekintetes tanács!

Amennyi tinát, amennyi papírosát és amennyi időt a sziklára el méltóztatott pazarolni: ebből a sziklát már rég elvitethette volna az utból. De ilyen badarságra nem tartom képesnek a tanácsot. Hat tessék csak utasítani az előjáróságot...

A mese vége

emberi képzelettel nem sejtethő.

Hanem azért — itt a tanulság — minden szikla jegyezze meg, hogy ha a magasban van, ne törekedjék a mélységbe és ha már a mélységbe törekedik, az ut közepén meg ne álljon, hanem guruljon a Duna fenekére.

A jó magaviseletű szikla így cselekszik. És a jó magaviseletű sziklakat a tanács is szereti.

(H-u.)

VIDEK.

— (Jegyzők gyűlése.) Kedd számunkban megírtuk, hogy a pestmegyei községi jegyzők a közigazgatási tanfolyamról szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmából állásfoglalásra készülnek s e részben mozgalom készül. Erre vonatkozólag kaptuk a következő nyilatkozatot:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A *Budapesti Napló* 159. számában a mai napon megjelent ama közteményére vonatkozólag, hogy a községi közigazgatási tanfolyam törvényjavaslati ügyében én a pestvármegyei községi jegyzőket rendkívüli közgyűlésre összehívam volna, van szerencsém tekintetes Szerkesztő urat tisztelettel a következőkről értesíteni.

A pestmegyei községi jegyzők körében felmerült ugyan az eszme, hogy a községi közigazgatási tanfolyamról szóló törvényjavaslatnak végleges megállapítása előtt a községi jegyzőknek egy a közérdek szempontjából, mint a már szerzett igények érdekében rendkívüli közgyűlésre egybehevni felelt kívánatos volna: de miután a községi jegyzők felmerült aggályaira nézve a legillőtekesebb helyen tett hivatalos kijelentések által teljesen megnyugodtak, sőt a kijelentések során örvendetesen megbizonyosodtak a felől is, hogy a teendő intézkedések által a már szerzett igények is kiűnös állapotban részesülnek, a belügyminiszter ur ó nagyméltóságának a részletkérdésekre is bámúlakeltően kiterjeszkedő figyelmé és jóakaró kegyes gondoskodása iránt a legmélyebb hálával eltelve: a pestmegyei községi jegyzők nem látták tovább semmi szükségét annak, hogy ez ügyben rendkívüli közgyűlést hívjanak össze és így a tervbe vett közgyűlés elmaradt.

Fogadja szerkesztő ur kiváló tiszteletmet.

Rákos-Keresztur, 1900. június 12-én.

Szegedy Albert,

a pestvármegyei községi jegyzők
e. elnöke.

(Nagyvárad város) közgyűlése *Bulyovszky* polgármester elnöklésével elhatározta, hogy az új színházat *Szigligeti Színház*nak nevezi és hogy 620.000 korona költséggel új díszes városházat építenek. A polgármester indítványt tett a gyáripár fejlesztésére, amire nézve szakbizottságot küldtek ki. *Mihályfi* Adolf indítványára a polgármesternek a város fejlesztése érdekében kifejtett buzgólkodásáért köszönetet szavaztak.

SZÍNHÁZ, ZENE.

**** Az egér.** Utolsóelőtti előadásul az *Egér*, Pailleron vígjátéka került színre ma este a Nemzeti Színházban. Moissand Mártha szerepét ezúttal *Ligeti* Juliska játszotta, akit nem rég Pailleron egy másik darabjában (*Ahol unatkoznak*) Susanne szerepében volt alkalmunk látni. Akkor azt írtuk róla, hogy a kissasszony mindenütt jó és igaz, ahol egészséges, egyszerű, vidám, kissé pajkos naivitást játszik; ahol nem lappang mélység a kedélyben s az alak fölött nem lebeg a finomság essoufflet-ja. Most is ragaszkodunk kell ehhez a véleményünkhöz. Mit mondanak Moissand Márháról a darabban? Azt mondják: félték, szívhöz szóló, gyöngéd. S valóban ez a kis leány azok közé tartozik, akikben mély érzelmelek, mint gyöngy a kagylóban, akik nagyon értelmesek s akik nem annyira vidámságukkal, mint inkább az árvaságot érző okos gyermekek szomorú kedvességével hatnak a nézőre. Ebben a zsánerben *Ligeti* Juliska tehetsége nincs otthon. Egyéniségének a kedvességét nem élvezhetjük teljesen, mert ellenkezés jön a szerep karakterével. *Caillaud* Teréz utódját nem látjuk a nemzeti színpad fiatal aspiránsai közt. Nem látjuk azt, aki össze tudná kötni a természetességet a fensőbb intelligenciával, a mélyebb, gyönyörűbb érzést a naivitás bájjával, az egyszerű, kedves modort a finom beszéd művészetével. A mai előadás tónusa ellen is kifogást kell tennünk. Vaskosan, durván játszottak sok jelenetet, ahol Pailleron szövege csak élénk, párisias hangot követel a szereplőktől. (A. e.)

**** Anket a kolozsvári színház ügyében.** A kolozsvári *Nemzeti Színház* újjáépítése ügyében hétfőn anket lesz a belügyminiszteriümben. Az anketen, mint értesülünk, *Szell* Kálmán miniszterelnök maga fog elnökölni.

**** Operai vizsgálat.** Az országos zenekadémia nagytermében ma este vizsgáztak nyilvánosan az operai tanfolyam első és másodéves növendékei. A *Trombador*ból, a *Büvös vadász*ból, a *Tévedt nőből*, a *Frófétából*, a *Buzassokból*, az *Alarcos bából*, *Villars dragomonyos*ából és *Sába király*nőjéből hallottunk részleteket. *Pauli* és *Maleczky*né tanítványai közül kitűnt *Vikol* Rózsa, *Hédervári* Etel, *Keller* Elza, *Weiss* Erzi, *Rosner* Karola és *Schrekker* Matild. Jól iskolázva, értelmeseen énekeltek. *Passy-Cornet* tanítványai közül *Zatocsi* Gizella tünt fel szép hanganyagával és temperamentummal előadásával. Az operai tanfolyam egyik jeles növendéke, *Márkus* Aranka, társának, *Flatt* Gizellának a gyengélkedése miatt, akivel *Lohengrin*ből kettőt kellett volna énekelnie, lemaradt a mai vizsgálat műsoráról. A zongorán *Erkel* Gyula kísérte a növendékeket perfect virtuozitással.

**** A Három pár cipő bemutatója.** A *Vigszínház* énekes boházarából, mely holnap, szombaton, kerül bemutatásra, ma este tartották meg a házi próbát, amelynek előkészületei folytán a mai előadás elmaradt. Ez alkalomra a mélyített zenekar helyének színvonalát feleltették, magát a zenekart, valamint az énekarokat megérintették. Az érdekes bemutató iránt nagy az érdeklődés.

**** Salamon Ödön Párisa.** Az *Urania*-színházban már javában folynak az előkészületek *Salamon* Ödön jeles írózatunk *Páris* című darabjának előadására. A kiváló ujdonságnak első előadásait maga a szerző fogja olvasni és *Salamon* Ödön ismert felolvasó kvalitásai az első előadásoknak külön érdekességet nyújtanak. A további előadásokat külön felol-

vasók végzik, kiket a gyakori francia kiejtések miatt külön e célra szerződtettek.

**** Tessék egy világot venni . . . Nem tréfa-ság: egy egész világ eladó.** Még pedig meglehetősen potom áron; mindössze 864 koronára és 34 fillerre van becsülve, de valószínűleg még ennél is sokkal olcsóbban fog a boldog vevőnek ez a világ a nyakába szakadni. Persze nem nehéz kitalálni, hogy csak festett világról van szó, de még így is, mi ez a potom őszeg ahhoz a rengeteg illúzióhoz képest, amit ez a kőtyavetyére került festett világ valamikor az emberekben keltett. Mi minden nem heverhet ott egy csomóban ebben a kőtyavetyére jutott világban: király palotája, primadonna parókája, kassirozott faócán, kardalos-trikó, trónszék, festőtégelyek, *Lohengrin* kardja, *Ofélia* harisnyakötője s ki tudja, mi sok drága jószág van még ott elrejtve ebben a romboldt világban, amely fölött most meg fog perdülni a dob s a kikiáltó uottan fogja kiabálni:

— Először . . . másodsor . . . Senki többet? Harmadsor!

Mert hát, — árverésről van szó. A többiről pedig felvilágosítást ad a következő kis könyvcsomag tudósítás, amely a fentebbi szentimentális tirádát csalta ki a tollunk hegyéből:

Árverés a Várszínházban. A székesfővárosi tanács határozata folytán az I. kerületi előjáróság folyó hó 20-án délelőtt 10 óra árverést hirdet a Várszínház udvarára, ahol a Várszínházból kisejelezett s a leltár szerint 864 korona 34 fillére becsült színhazi díszleteket, jelmezeket, butorokat és egyéb tárgyakat fogják árverés útján eladni.

**** Primadonnák bucsuja.** A *Magyar Színház*-ban, amely e hónap 17-ikén záródik be a két havi nyári szünre, ma léptek fel utóljára *A gésákban* a színház primadonnái: *Komáromi* Mariska és *Ledofsky* Gizella. A közönség mind a két művésznőtől melegen bucsuzott el és sürű tapsok zaja kísérte őket nyári pihenőjükbe. *Ledofsky* Gizella bucsuzóba szep virágokat is kapott, amelyeket bőven kiérdemelt magának az idei évad során kiküzdött nem egy nagy sikerével.

**** Solymosi Elek színházakolája Solymosi Elek,** a *Népszínház* kitűnő művészeinek színházakolája vasárnap, június 17-én tartja utolsó vizsgálati előadását a *Népszínház*-ban. Elsőnek az *Asszonyfurfang* című egy felvonásos vígjátékot adják. Ezután a *A lecke* című románból fordított színmű kerül előadásra, melyet az *Egy kis vihar*, majd a *Szenesegény* és a *Szép Galathea* operette követ. Az operetti előadásán *Sztojancovics* Jenő vezetés alatt a *Népszínház* zenekara játszik. Az előadásban nagyobb szerepeket játszanak: *Nyiri* Cecília, *Szentgyörgyi* Eliz, *Sziklai* Blanka, *Kováts* Lenke és *Ibolya*, *Haraszi* Margit *Papp* Ilona, *Nyári* Mariska, *Marodei* Ilona, *Szemző* Ferike, *Hercegz* Stefánia, *Varga* Mariska, továbbá *Halasz* Ede, *Pichler* Ferenc, *Dezso* Márton, *Belezna* Ödön, *Mészáros* Sándor, *Jovanovits* Sándor és *Pálmai* Imre. A román darab bemutatója alkalmából a szerző, *Radu Rosetti*, bukaresti újságíró, hat kollegája érkezik holnap Budapestre.

**** Kapuzás és kapunyitás a Vigszínházban.** A *Vigszínház*-ban, mint már említettük, az előző évekhez hasonlóan június harmadikáig tartanak az előadások. Az évad még hátralévő részét nagyobb részt a *Három pár cipő* fogja betölteni. A színnáz nyári szünote, mint értesülünk, hat hétig fog tartani s az előadásokat augusztus tizenkilencedikén kezdik meg újra.

**** Vizsgálati hangverseny.** *Major* J. Gyula zene-és ének-akadémiája a Terézvárosi Társaskör üstermében (VI. Gyár-utca 18.) tartja évrázó vizsgálati hangversenyeit. A felsőbb osztályok vizsgálati hangversenye vasárnap, június 17-iken délelőtt feltüz órák kezdődik, az alsóbb osztályoké pedig június 18-ikán délelőtt félkilenc órák.

**** Népszínház.** Holnap, szombaton, nyolcadossor kerül színre a *Népszínház*-ban *Pierre* Decourcelle látványos színműve, a *Robinson Crusoe*, melyet állandóan tömegesen látogatnak a fővárosi tanintézetek növendékei ama kedvezmény révén, amelyet nekik a *Népszínház* igazgatósága az ifjúsági előadásokra nyújtott. A hajóegés, kalózok támadása, *Robinson* szigete, a táncok és felvonulások mind olyan látványosságot nyújtanak, amelyeket gyönyörűséggel szemlél az ifjúság. Vasárnap a *Lampadius* díszelőadása lesz a *Népszínház*-ban, vagyis megismétlése a multikori oly sikertől előadásnak, amelynek hangverseny-betételében a színház elsőrendű művésznői és művészei működtek közre. A vasárnapi előadásban a rendes szerepeket *Z. Bárdi* Gabi, *Gaskó* Mariska, *Eltűvös* Stefánia, *Némethi*, *Szabó* Antal, *Ráskó*, *Solymosi*, *Horváth* Vince, *Tollai*, *Szerdahelyi*, *Kiss* Mihály játszzák; a hangversenyben pedig közreműködnek: *Küry* Klára, a *Kaddé*-kisasszony „Yes, yes, yes” dalával; *Hegyi* Aranka *Cinka* Fanna *Repülj felem dalával*; *Amon* Margit a *Kis alamuzsi* Nincs párom belépő áriájával; *Fojár* Teruska a *Bíthás asszony* Theájának entréjával; *Blaha* Sárika a *Görög rabszolga* Iris-dalával; *Szirmai* Imre a *Cylinder* monológgal és *Kovács* Mihály *A kőrística keszervei* náródjával.

**** Színésznövendékek vizsgálja.** *Rákosi* Szidi színházakolájának drámai osztálya szombaton, folyó hó 16-án este fél 8 órák vizsgálati előadást rendez az *Urania* Színházban. Színre kerül *Erokman* és *Chartrian* drámája: *A Rantauk*. Főszereplők: *Polgár* Ilona, *Székely* Ilona, *Kiss* Mariska, *Domokos* Róbert, *Zsolotoványi* Jenő, *Farkas* Ferenc és *Tihanyi* Miklós. Helyarák a rendesek.

**** A L'algion magyarul.** Egy könyvcsomag révén belekerült a lapokba, hogy *Rostand* új darabját *Somogyi* Károly nagykikindai színházakolája megszerezte és fordításával *Sas* Edét bízta meg. *Sas* Ede kollegánk most kijelenti, hogy erről a dologról ő nem tud.

**** A Nemzeti Zenekolája vizsgálati.** A *Nemzeti Zenekolája* (Zenede) vasárnap, június 17-iken kezdődnek a felsőbb iskolák vizsgálati. Délelőtt kilenckor *Aggházy* Károly tanár vezetésével a kamarazene osztály növendékei tesznek vizsgálatot a *Vigadó* kistermében. Hétfőn délelőtt 9 órák *Rennenbaum* Ágosta tanárnő vezetésével a zongoratanzok IV., V., VI. és a kiművelési osztály első, második és harmadik osztályainak növendékei vizsgáznak a *Vigadó* kistermében, ahol délután 3 órák *Tomka* István tanár növendékei, a zongoratanzok első, második és harmadik kiművelési osztálya, délután 6 órák pedig *Arányi* Frigyes tanár növendékei a hegedűtanzok első, második és harmadik kiművelési osztálya vizsgáznak. Kedden délelőtt 10 órák vizsgáznak *Aggházy* Károly tanár növendékei, az első, második és harmadik kiművelési osztály; délután 3 órák pedig *Gobbó* Alajos tanár vezetésével a hegedűtanzok ötödik, hatodik és hetedik osztályának növendékei. Mindkét vizsgálat a *Vigadó* kistermében lesz. Kedden délelőtt 10 órák lesz az intézet nagytermében az énektan-zsok, *Balászné-Bognár* Vilma tanárnő növendékeinek vizsgálati hangversenye.

**** Két fegyenőző darabja.** A párisi *Grand-Guignol* nevet viselő külvárosi színháznak érdekes premiere volt a napokban. Egy *Saint-Lazars* című darabot mutatott be, amelyet ennek a női feyházának két fegyenőzője írt. *Regine* *Martial* és *Camille* *Olermont* a darab szerzői. Az előbbi színésznő volt, aki egy pályatársnője ellen elkövetett merénylet miatt került a *Saint-Lazars*-ba. A bemutatót még „érdekesebbé” tette az, hogy a két „szerző” szerepet juttatott a darabban egy *Bianchini* nevű asszonynak, aki hosszabb büntetést töltött a feyházban egy mérgezési kísérlet miatt, amelyet a férje ellen elkövetett. A „művésznővel” a feyház cellájában ismerkedtek meg a „szerzők.” A darab, amelynek főszerepét maga *Martial* kisasszony játszsa, különben elég ügyes s most estéről-estére megölti a *Grand-Guignol* nézőterét.

**** A Városligeti Színházban szombaton tizenkilencedszer kerül színre az *Új Szulami* parodisztikus bohózat, amelyet mindig telt ház nézett végig.** Vasárnap két előadás lesz. Délután fél 4 órák félhely-árak mellett az *Új Szulami* kerül színre, este fél 8 órák pedig rendes helyárakkal a *Büregér* operettet adják. A *Bar* háború című látványos bohózat előkészületei már javában folynak és a bemutató előadást nemskora megtartják.

MŰVÉSZET.

□ A nemzetközi képes levelezőlap kiállítás bírálóbizottsága megalakult és pedig a következőképpen: Elnök lett gróf *Nyáry* István, alelnök *Csentei* Gyula, előadó *Hayer* Artur, tagjai: *Györgyi* Kálmán, *Pálóczy* Antal, *Wolfer* József, *Tornai* Gyula, dr. *Mihály* József. A bírálóbizottság fölött egy felülbírálat tanács áll, melynek tagjai: *Radics* Jenő, az Ipar-művészeti Múzeum igazgatója, dr. *Hennyey* Vilmos postaiagazgató és *Gelléri* Mór. A bírálóbizottság máz ma megkezdte működését.

□ **Barabás Miklós hagyatéka.** *Barabás* Miklós-nak, az elhunyt festőművészek hagyatékából ötökösei 10 akvarellt és 2 könyvcsomagot képet ajánlottak megvételre a fővárosnak. A főváros közgyűlése elhatározta, hogy 2300 koronáért megveszi a képeket a fővárosi múzeum számára. Ezt a közgyűlési határozatot ma a belügyminiszter is jóváhagyta.

□ **A tavaszi tárlat koronás sorsjátékának húzásán a nyeregmentyárgyat, *Gergely* Imre „Piroska” című festményét, a 181 számú sorsjegy nyerte.** A nyeregmentyát a Képzőművészeti Társulat titkári hivatalában lehet átvenni.

SPORT.

**** Krakói lövészények.** Holnap kezdődik *Krakó*-ban az idei lövészény, a busuló lengyelek folyton hanyatló melegeing melyen évről-évre úgy fogyanak a lovak, mintha *Lengyelországban* kiveszőben lenne a lövészények. Szerencsére, hogy nekünk vannak lovaink: s hogy *Dreher* Antal és báró *Springer* *Gusztáv* szőrei a lengyel versenydíjakat, így legalább meg lehet tartani a *krakói* versenyeiket, amelyek nélkülük bizonyára elmaradnának. Így mindjárt ók fogják le-aratni a holnapi első nap termését is, legföljebb *Mauthner* *Viktornak* engednek egy-egy versenyt nyerni, aki különösen gatlóvált vitte fel tekintélyes számban *Lengyelországba*. A holnapi nap legérdekesebb száma a *Tarnowszky* emlékvészény, mely

duellumnak készül a Springer és Dréher-istállók közt, de valószínű, hogy Leader győzelmével báró Springert fogja kárpótolni az idoi sok balszerencsésért. A holnapi nap többi versenyei nem sok figyelmet érdemelnek. Holnapután dől el a kétévészeknek szánt Igazgatósági-díj.

Legujabb.

London, június 15.

A Reuter-ügynökség tiencsini levelezője tegnapi kelettel jelenti: Tiencsin és Taku közt a vasúti pályán fényoszóróval felszerelt vonat jár oda s vissza. Itt az a vélemény terjed el, hogy a *cedszári csapatok a vegyes idegen csapatokat a főváros közelében, valószínűleg Fengtai közelében megtámadják* és Tung Fucsiang tábornok fogja vezényelni az előcsapatot, és Nich tábornok az utócsapatot, míg a takui erődök és a kínai hadihajók a Peiho Baran belül levő idegen ágyúszáradokat és torpedóhajókat támadják meg. En nem osztozom ebben a nézetben, hanem azt hiszem, hogy az idegen csapatoknak Pekingbe való bevonulása ellenében nem fognak ellentállást kifejtteni. 10.000 főnyi európai módra kiképzett sereg Busatt tábornok parancsnoksága alatt még Shanghaiban áll. Az oroszok többek közt négy 8 centiméteres tábóri ágyút is szállítottak partra. Hír szerint a több mint 1700 emberből álló egész nemzetközi haderő lovakkal és ágyúkkal pénteken este indul Peking felé.

London, június 15.

Az esti lapok jelentik *Tiencsinből*, hogy Nich tábornokot lelöközték.

Nyiltér.

NYILATKOZAT.

A Kistály viz igen tiszta, egészséges üdítő ital s használata a gyermekben egy kellemes meglepetésként érzését hozza létre.

Dr. Batiz Endre
nyug. megyei főorvos, VIII. Gólya-utca 37.

Pesti magyar kereskedelmi bank.

A nyári és utazási idény beálltával felhívjuk a t. c. közönség figyelmét bankunknak

Dorottya-utca 1. sz. alatt a Gizella-tér sarkán

levő főépületében berendezett és a t. c. közönség mindinkább nagyobb mértékben mutatkozó érdeklődése folytán ismét tetemesen kibővített

tűz- és betörésmentes

Safe deposit-osztályára,

melyben a rekeszbérlő saját, senki más részéről hozzá nem férhető zára alatt kezeli papírját és értéktárgyait *mérsékelt díj fizetése mellett*. Azonkívül *letétosztályunk* rendelkezésre áll oly nagyobb terjedelmű ékszer, arany- és ezüstműemlék megőrzésére, melyeket a fél lepecsételt csomagokban vagy ládáknak óhajt megőriztetni.

Hitellevelek és utalványok a külföld minden városára jutányosan kaphatók.

Minden kívánt felvilágosítás készséggel megadatik.

Az igazgatóság.

(Az e rovat alatt közöltéknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Teljes ülés a Kurian.** A legfelső bíróság polgári szakosztályai ma Szabó Miklós kuriai elnök elnöklésével teljes ülést tartottak, melyben a Kuria, egyrészt a budapesti és győri, másrészt a kassai tábla polgári teljes ülési döntvényeiben észlelt ellentétes elvi álláspontra való tekintettel, *Meszy Albert* bíró előadása után kimondotta, hogy:

A szakértők és tanúk járandóságainak előlegezésére, a bírói ügyviteli szabályok 261. szakaszában foglalt eset kivételével, első sorban a *bizonyító* fél figyvéde kötelezhető.

§§ **Visszaszántott perújítás.** *Lipcséből* jelentik nekünk, hogy a birodalmi törvényszék elvetette a halálra ítélt *Gönczi* kérvényét, amelyben pörének revizióját kéri.

§§ **Artista szerelem.** Az orfeum egyik énekes madara, egy csinos, szőke kóristány beleszeretett *Ohly* Károly Krisztiánba s közös háztartásba lépett vele. *Ohly* Károly mindössze egypár hónapig volt Budapesten s mikor szerződése letelt, felbontotta a kis kóristánovét folytatott viszonyt. A kis szőke egy darabig siratta az ifjút, de aztán megnyugodott

a sorsában s soha nem csinált volna káznást a dologból, ha *Ohly* Károly, a kisasszony emléken kívül el nem visz egy száz forintos takarékkönyvet és egy nyolcvan forintos aranyláncot.

Ohlyt a rendőrség csakhamar visszahozta Budapestre, ahol ma állott törvényt ezért a hűtelenkedésért. A kis szőke azonban ugylátszik az elmúlt napok emlékeire gondolt s nem kívánta a vádlott megbüntetését. A törvényszék, miután még azt is konstátálta, hogy *Ohly* között háztartásban élt a panaszossal, a további eljárást beszüntette s a vádlottat azonnal szabadlábra helyezte.

TÁVIRATOK

A háború.

London, június 15.

Lord Roberts táviratozza Pretóriából tegnapi kelettel: Klerksdorp e hó 9-én megadta magát egy csapatnak, amelyet *Hunter* tábornok kiküldött. Lord *Kitchener* jelenti: A boerok ma reggel a Rhenoster folyótól északra néhány mérföldnyire megtámadtak egy vasutjavító vonatot, az angolok azonban elűzték az ellenséget, mielőtt még kárt tehetett volna. Az angolok vesztesége egy halott és tizenegy sebesült, közt két tiszt.

London, június 15.

Lord Robertsnek Klerksdorp átadásáról szóló jelentése még ezt mondja: Egy klerksdorpi követ jelenti, hogy *Cronje*, a klerksdorpi boerok parancsnoka, elhatározta a város átadását, mikor megtudta, hogy Pretória az angolok kezében van. *Cronje* példáját sokan követték Klerksdorp környékén. A bírósági épület állítólag tele van beszedeltetett fegyverekkel.

Fokváros, június 15.

Gordons-Sprigg nehézségekre talál azon fáradozása közben, hogy oly kabinetet alakíthasson, amelynek kilátása volna arra, hogy megnyerje a Fokgyarmat parlamentjének bizalmát. *Schreiner* vonakodik olyan minisztériumot támogatni, amely Rhodés uralma alatt áll. Koalíciós minisztérium lehetetlennek látszik, és ezért *alkotmány-válságtól* tartanak.

Köln, június 15.

A brüsszeli transvaali követtség minden ellenkező híreszteléssel szemben jelenti, hogy a boerok a *végősig fogják folytatni a háborút*. Munióciójuk és eleségük még hosszú időre elegendő s a főváros eleste nem lohasztotta le harci kedvüket.

New York, június 15. A város egyik legelőkelőbb részében egy nagy bérház leégett. Tizen meghaltak és hatan súlyosan megsebesültek.

A bécsi választások.

Bécs, június 15. A városi tanács elhatározta, hogy a választások ellen beadott összes tiltakozásokat visszautasítja. A liberális párt részéről temérdek választás ellen adtak be tiltakozást és okmányokkal bizonyították, hogy a keresztény-szocialisták halottakat, nagybetegeket és Bécsből elköltözöttöket is leszavaztattak.

Koburg és Orleans.

Bécs, június 15. A *Neues Wiener Tageblatt*nak táviratozzák Szófiából, hogy *Ferdinand* fejedelem Euxinogradba utazott gyermekeivel. Ott találkozni fog az orléáni herceggel és együtt utaznak a szultánhoz.

A khedive Londonban.

London, június 15. A khedive fogadására nagy készülődéseket tesznek. A török nagykövetség is utasítást kapott, hogy ünnepiesen üdvözölje a khedivét. Ebből nyilvánvaló, hogy a szultán nem nehezti, amiért nem értesítették a portát a khedive utazásáról.

Cseh oroszok.

Bécs, június 15. Egy Prágából érkező bécsi távirat szerint a Bécsben lakó csehek közt propaganda indult meg, hogy *átérnek az orosz ortodox hitre*. Állítólag a bécsi cseh munkások közül már ötszázan elhatározták magukat az áttérésre.

Sándor király Nisben.

Belgrád, június 15. Sándor király Nisbe érkezett, hol a palota előtt a *polgármester* üdvözölte, hangsúlyozván, hogy a király utazása meggyőzte az egész világot arról, hogy az egész szerb nép forró szeretettel üsöng az ifjú királyon. A király azt válaszolta, hogy a nép szeretete és bizalma, amelyről utazása közben újabb meggyőződést, erőt ad neki az isten és a nép által reabizott feladatok teljesítésére. Ezek abban állanak, ha Szerbiát gazdaságilag és katonailag kormányozza és a *Balkán-félsziget békéjének*, a munkának és a rendnek védbiztatásáért tegye. Éppen azért a két szomszéd állam uralkodóinak barátsága, mely abban is nyilvánult, hogy utazása

közben külön missziókkal képviseltették magukat, örömmel tölti el. Meg van róla győződve, hogy a szerb nép, mely a legnagyobb súlyt helyezi erre a viszonyra, a román király és bolgár fejedelem barátságának a bizonyítékát a legmelegebben fogja üdvözölni.

A francia képviselőházból

Páris, június 15. A képviselőház mai ülésén *Simyan* képviselő meginterpellálta a kormányt a legutóbbi chalou-sur-saone-i sztrájk dolgában, amely alkalommal három munkást megölték és hármat megsebesítettek. Az interpellálós azzal vádolja a csendőrséget, hogy löttek a nélkül, hogy provokálták volna őket.

Oszkár svéd király a köztársasági elnök páholyából hallgatta a tanácskozást.

Waldeck-Rousseau miniszterelnök előadja, hogy a tüntetők ismétellen megtámadták a csendőrséget. 23 csendőr megsebesült. Szemtanuk bizonyítják, hogy a csendőrség végzettségéből nyult fegyverezés.

Zavaes és más szocialista képviselők megtámadták a kormányt és parlamenti vizsgálat megindítását követelik.

Waldeck-Rousseau miniszterelnök ellenzi ezt az indítványt, amelyet azután 270 szavazattal 250 ellenében elvetnek.

Simyan napirendjét, amelyet a miniszterelnök helyezett s amely szerint a kamara számít arra, hogy a kormány bíróság üldözni fogja mindazokat, akiknek felelősségét a bírói vizsgálat megállapítja, 299 szavazattal 231 ellenében elfogadják.

A svéd király a miniszterelnök beszéde után eltávozott páholyából.

Massabian *Simyan* napirendjéhez pótlást indítványoz, amely helyteleníti a kollektivistá tanokat.

Ezt a pótlást 273 szavazattal 157 ellenében és az egész napirendt zárószavazásban 285 szavazattal 193 ellenében elfogadják.

A német flotta.

Pétervár, június 15. A *Novoje Vremja* vezércikkét közöl a német flottajavaslatról és ezt mondja róla: A politikai élet mai bonyolultsága mellett erős flottára minden hatalomnak van szüksége, amely szerepelni akar a világban. Mit tehetne például Oroszország most Kínában, ha flottája nem volna? Minden államnak követnie kell az eseményeket és készen kell lennie arra, hogy bármely ponton megmutassa hatalmát. A legtöbb esetben a végezt flottára van szüksége; mennél nagyobb és erősebb flottája van, annál jobb.

Az amerikai elnökjelölés.

New York, június 15. Kentucky, Georgia, Vermont, Kalifornia és Missouri államok demokrata pártja *Bryant* jelölte az elnökségre.

Osztrák-magyar egyesület Belgrádban.

Belgrád, június 15. A belgrádi városi prefektúra megerősítette egy itt alakítandó osztrák-magyar segítő-egyesületnek az alapszabályait. Az egyesület legközelebb tartja meg alakuló közgyűlést.

A kolumbiai fölkelés.

London, június 15. Az esti lapok jelentik New Yorkból, hogy a kolumbiai fölkelők ottani ügynökök táviratokat kaptak, amelyek azt jelentik, hogy a fölkelők elfoglalták Panamát. Mint híre jár, 14.000 fölkelő Bogota felé tart.

Közgazdasági táviratok.

New York, június 15. (Terménynyitó.) (Zárlat) Gyapot: New Yorkban helyben 9.1/2. (9.1/2.) júliusra 8.70 (8.66), szeptemberre 7.92. (8.83). New-Orleansban helyben 9.1/2. (9.1/2.). — Petroleum Stand white New Yorkban 7.85. (7.85). Stand white Philadelphianban 7.80. (7.80). Refined in Cases 9.15. (9.15). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — Zsír: Western steam 6.80. (6.80). Rohe és Brothers 7.05. (7.15). — Tengeri iránzata gyenge. Júniusra —. (—). — Júliusra 44.1/2. (44.1/2). Szeptemberre 45.—. (44.1/2). — Buza iránzata igen szilárd. Piros ősz helyben 84.1/2. (83.1/2). Júniusra —. (—). Júliusra 78.1/2. (77.1/2). Szeptemberre 79.1/2. (78.1/2). Decemberre —. (—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 3.— (3.1/2). — Kávé: fair Rio 7. sz. 8.1/2. (8.1/2). Júliusra 7.50. (7.40). Szeptemberre 7.55. (7.40). — Liszt: Spring Wheat clears 2.75. (2.75). — Cukor: 4.1/2. (4.1/2). — Őr: 29.75 (29.87). — Réz: 16.50. (16.50). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, június 15. (Terménynyitó.) (Zárlat) Buza iránzata igen szilárd. Júliusra 73.1/2. (72.1/2.) Júliusra 74.—. (72.7/8). — Tengeri iránzata szilárd. Júliusra 38.7/8. (38.1/2). — Zsír: Júniusra 6.52. (6.47). Júliusra 6.52. (6.47). — Szalonna short clear 7.10. (7.15). — Sertészsír: Február —. (—). — Júniusra 11.22 (11.22). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

† **Pillangó-farm.** Castbourneban, Sussex angol grófságban van egy úgynevezett pillangó-farm. A gazdája William Watkins, a londoni állatkert „rovárháza” a megalapítója. A pillangó-farm nagyobb-részt magánbirtokának a kertje, ahol három negyed acerenyi terület van lefoglalva erre a célra. Együtt található itt Angolország és a világ minden részének pillangója. Tenyésztik, fölnevelik és aztán nagy mennyiségben eladják ezeket a pillangókat. Huszonöt fillérestől negyvenezer forintos példányokig váltakoznak a különböző pillangók. A pillangó-farmer pedig a világ legtávolabb eső részére is elküldi gyűjtött, nem kimélve se költséget, se fáradságot. Kapni a farmban tíz példányból álló gyűjteményt ellátva a nevet és származó helyet feltüntető felírásokkal, lehet tizenkét forintért is kapni, de van öt ezer példányos gyűjtemény hater ezer forintért, tízezer példányos tizenkétezer forintért. Mustrás csomagok és tojások tömegesen érkeznek minden postával.

† **A turistaság démona.** Ismét nyár van, s ismét hullnak le az emberek az Alpesek szakadékaiba. A turistákat nem riasztja vissza a sok szerencsétlenség, mindegyik meg van győződve arról, hogy őt nem éri baj. De a sok veszedelem mégis csak gondolkodóba öli az elméket, s mostanában tekintélyes tollú írók nyilatkoznak is a dologról. Így legújabbban Rossegger Péter a következőkben elmélkedik a turistaságról:

Szédül az ember, ha hegymászásokról olvas. Manapság elégszükséglet, hogy bizonyos időszakokban az Alpesek körül legyünk, magas hegyeket mászunk. Mindenki erről beszél. Mindenfelé csak azokról a népvándorlásokról olvasunk, hallunk, beszélünk, amelyek az Alpesek felé vonulnak. Mi ez tulajdonképpen? Azért van ez talán, mert az emberiség ási-tözik? Egészen szárazon megmondom. Az igazi utazás és turistaság, amelynek célja a művelődés és a világban és a természetben való gyönyörködés, nem és jelentős, de — ahogy ma a legtöbb ember utazik és a hegyeken mászkál, az esztelenség és ostobaság. A gyönyörűség és a haszon messze elmarad a költségek, az idővesztés, a fáradság és kényelmetlenségek mögött. Az emberek utaznak, hogy utazzanak, hegyet másznak, hogy hegyet mászszanak, de ha túl vannak rajta, akkor mintha lidércnyomástól szabadultak volna meg. A turisták háromnegyed része, akik utaznak, lótnak-futnak, másznak, kuszának, s akik közül némelyik a halálba zuhan — mondom, a turisták háromnegyed része nem éri a gyönyörűséget, amelyet a természet nyújt. Más okai vannak, ami után indítja őket, például tudni akarják, ki fut gyorsabban, ki kuszik fürgébben, ki víz véghez

nyaktörőbb mászásokat, pontosan mely akarják tudni, milyen magas egy hegy, milyen még egy tó, s ha megmérték tiszser, megméri tizenegyedikszere is. Ott akarnak járni, ahol nincs út, s ott kuszának, másznak, ahol nincs hegyi ösvény. Éppen ott akarnak feljutni a hegyes csúcsra, ahol nem lehet feljutni, olyat akarnak produkálni, amit előtük más még nem ért el. Nincs hegyi koremsa, amely ne hangzanék e merészek zajától, nincs alpesi temető, ahol egyikük-másikuk ne pihenne. Ez az alpesi turistaság démona.

† **Igazságszolgáltatás Ázsiában.** Az európai rendőrfelügyelő és a kínai bíró Shanghaiban más és más véleményen volt egy ügyben, végül vegyes bíróságban mégis megegyezésre jutottak. Az eset a következő volt: Egy kínai csónakos nem kevesebb mint hat embert vett fel a csónakjába, azonkívül még három darab tizenöt méteres gerendát. Mindennek a következménye az lett, hogy a csónak felborult, s az egyik utas belefullt a vízbe. Matheson rendőrfelügyelő a csónakost tartotta bűnösnek és letartóztatta, mert az engedély úgy szól, hogy a csónakot nem szabad túlságosan megterhelni, hanem a csónakosok nagyobb jóvedelmeket akarnak bezsebelni és azért szabályellenes cselekedetekre vetemednek. A bíró nem akarta magáévá tenni ezt a felfogást. Szerinte az utasok önként mentek bele a veszedelembé, s aki a veszedelembé rohan, az ott is vész. Nem annyira a csónakost, mint az utasokat terheli a felelősség, akik a helyett, hogy a teljes tarifát fizették s három csónakba szállítottak volna, egy csónakban szorultak. Végül úgy döntöttek, hogy a csónakos és az életben maradt utasok kötelesek eltemetetni a vízben fullt embert.

† **A hasbeszélésről.** A Revue scientifiqueben Paul Garnault felhívja a figyelmet a sok népnél még ma is elterjedt hasbeszélésre. Vizsgálódásai arra az eredményre vezettek, hogy a hasbeszélés nagyban el volt terjedve az egész ó-korban, amikor is a legnagyobb virtuozitásra emelkedett. Garnault még azt is megjegyzi, hogy a delphii jóslás s az endori boszorkányok Saullal való szellemidézése is a hasbeszélés művészetére vezethető vissza, valamint azt tartják, hogy a „beszélő szobrok” csudája a régi egyiptomiaknál is a hasbeszélésen alapult, de ez a dolog még nincs tisztázva idáig. Meg lehet közelíteni a titkát, ha vizsgáljuk a hasbeszélés állapotát a mai vad és primitív népeknél, ahol az ó-koriakhoz hasonló viszonyok között még ma is el van terjedve. A hasbeszélés ezeknél még ma is szellemidézéssel van kapcsolatban. A zuluknál, amaikonál figyeltek meg ezeket a jelenségeket. A szellemek hangja ezeknél félig fojtottan, tompán hangzik a föld alól, a kunyhó tetejéről és még távolabbról s a papoknak, a kik a szellemidézést közvetítik,

sem az ajkuk, hanem arcuknak egyetlen izma nem mozog. A hang e köklereinek az ügyessége régi tapasztalaton alapszik. A kínaiaknál, e konzervatív népnél is nagy tisztelőben van a hasbeszélés művészetére s ott vallásos jellege van, arra szolgál, hogy a halottakat megszóllaltassa. Első sorban az özvegyek járnak szorgalmasan a bűvészekhez. Az eljárás az, hogy egy kis fából való szobrocskát használnak, amelyet negyvenkilenc napig a harmatra tesznek ki. Ez idő alatt tudniillik a halott szellemével itatódik át a szobrocska. A bűvész a gyomrához szorítja ezt a szobrocskát, amelynek száájából aztán hangokat hallani, mintegy a sírből jövőket, mire megkezdődik a halott és a tanácsot kérő élő között a beszélgetés. Vagy máskor a tanácsot kérő föléhez tartja a szobrocskát a bűvész és így folyik a társalgás. Mondani sem kell talán, hogy a halott helyett minden egyes alkalommal a hasbeszélő bűvész szól.

† **Koldusok a nagyvárosban.** Emil Münsterberg berlini városatyja a nagy városok koldusvárdalmáról értekezvén, egyes országokból érdekes adatokat közöl. Párisban külön lapjuk van a koldusoknak a házi, templomajtó- és utcai koldulásra vonatkozólag. Ez a lap afféle könyv nyomott újság, s napokint megjelenvén, közli részletesen az illető nap ünnepeit, továbbá irgalmas szívű gazdag emberekről azt, hogy mikor találhatók otthon. Londonban valóságos gyermekvásárok vannak, ahol kis fiukat és leányokat tetszés szerinti számban lehet bérelni szabott árt, hogy azután népes utcákon kiállítsák őket, ahol részvétet keltő arcot vágva alamsznákát harácsolnak össze. Párisban még gonoszabb az állapot gyermekkoldusok dolgaiban. Budapestről is megemlékezik a berlini városatyja. Azt írja, hogy nálunk valóságos gyermekkoldus-nevelőintézet van. Horvátországban pedig egy koldusgyárban mesterségesen albinókat preparálnak. Hogy mennyi a koldus a nagy városokban, annak a megállapítását lehetetlennek tartja, de hogy Németországban kétszáz ezer koldus és csavargó volna, ezt az állítást merészen tartja.

† **Apróságok.** Egy pesti ur nyárilakást keres a környéken. Egy porfészekben a vasut mentén alkuszik lakásra:

— Aztán szellős vidék ez?

A gazda nyugodtan felel:

— Hát ha erre megy a vonat, van egy kis szellő...

Orvosnál.

— Doktor ur kérem, adjon valami szert az elálmosodás ellen. Mit csináljak, hogy ebéd után el ne aludjam az asztalnál?

— Feküdjék ágyba!

REGÉNY.

A TŰZ

— REGÉNY —

Írta: GABRIELE D'ANNUNZIO

(21)

Ő költötte föl ama Madarász Henrik pompás alakját a tölgyfa tövében, ő mondatta vele: az egész német földből törjenek elő a harcok társai! Sadowanál, Sedannál győztek ezek a harcok. Ugyanazzal az eltökélt akarattal érte el diadroséges célját a nép is, a művész is. Ugyanaz a győzelem koronázta meg a vas és a ritmus művét. A hős és a költő egyként a szabadtűz művészetét végezte. Az is, ez is hozzájárult ahhoz, hogy magasba emelje s örök éltető tegye ezt a fajt.

— Itt van, néhány nap óta, a Vendramin-Calergi-palotában Wagner, — szólt Hoditz herceg.

És erre egyszerűbbé maga előtt látta a költő ama barbár alkotómesternek képét, látta arevonásait, látta két szemének ragyogását magas homloka alatt, erős álla felett összezárultak érzékies ajkai s szóltak büszkeségről és lenézésről. Diadroségtól s öregségtől meggyörnyedt teste nekigyenesedett, oly óriássá dagadt, mint amilyen a műve s Istenhez lett hasonlón. Ereiben úgy zuhogott a vér, mint a hegyek patakjai, lehelleto hasonlatos vala az erdőkön átrontó szélhez. Siegfried ifjúsága költözött belé, s felragyogott benne, mint a hajnal a ködben. „Szívem sugallatát követem, ösztönömnek engedelmességek, meghallgatom bensőmben a természet szavát: ime az én legfőbb és egyetlen törvényem!” A hősi szó messzi visszhangzott, s kifejezte a fiatal és egészséges akaratot, amely minden akadályt összetört, de mindig a nagy

mindenség törvényeit követe. És lángok törtek elő Wotan hatalmas lándzsájának ütéséből. A lángoló tengeren ime megnyílt az út. „Merits el engem a tűzben, óh gyönyörűség! Hadd találjam menyaszonyomat a tűzben!” A mithosz összes fantazmái felragyogtak. „Diadroségs a Napnak! Diadroségs a fénynek! Diadroségs a ragyogó verőfénynek! Hosszu volt az álmom, ki keltett föl belőle?” Zavart kavardásban ütétek egymást ezek a fantazmák. Hirtelen fölkelte egy árnyas mezőn az énekes lány, Donatella Arvalenak alakja olyan formában, mint ahogy a nagy aulában bitor- és arany-környezetben megjelent. „Hát nem látás engem? Az én tekintetem fölémest téged s te nem félsz forrongó véremtől?” Végtelen melódiká szelték át a csöndet, amely az üresen maradt helyet megülte. A lányalak hermetikus arca feltörhellen titkot rejtett: „Ne nyulj hozzám! Ne zavárj engem! Szeresd önmagadat s mondj le rólam!” A költőt újra elfogta szenvedélyes türelmetlensége. „Ébredj fel, ébredj szép szűz! Nézz és mosolyogjál! Légy enyém!”

Lelkét erőszakkal zavarta meg a germán isten által teremtett világ. Vágya és reménye most már ama barbár nyelven kelt szóra. Szerzte a földön — úgy érezte — visszhangzott. Graal utolsó kara: Diadroségs a csudának! Údv az Ődvözítőnek!

— Fáradt, nagyon fáradt — szólt Hoditz herceg. — Azért nem is jött a doge-palotába. Beteg a szíve...

Az óriásból ismét ember lett, kicsiny természet meggyörnyesztette az öregség és a diadroségs, kikezdte a szenvedély foga s most haldoklik. És Stelio Efréna újra hallani vélte Perdita szavát, amely ama gondolatban hangzott el, amidőn ama másik nagy, sorstól vert művésztől, Donatella Arvale atyjáról volt szó. Az ifjú költő maga előtt látta a diadroségs által jelzett utat, a nagy művészetet és a kurta életet. „Előre! Előre! Feljebb! Egyre feljebb!” Nincs óra, nincs perc, amelyet ne kellene felhasználni kísérletekre, küzdésre,

védelemre a támadás, a kisebbités, a sértés, a fertőzés ellen. Minden órában, minden percben egyenest a végső célt kell szem előtt tartani. Előre! Előre!

A vendégek már eltűntek a kert utjai és lugasai közt. Az est fuvalata langyos és nedves vala, a jászmin rejtett csillagvirágai erősen illatoztak a homályban, és érezni lehetett a gyümölcs átható zamatát is. A termékenység eleven ereje szállott elő eme növények alkotta szigettől, melyet víz övezett körül.

— Akarja-e, hogy itt maradjak? Akarja-e talán, hogy visszajöjjenek, ha a többi eltávozott? Szóljon! Későre jár az idő.

— Nem, nem, Stelio. Késő, nagyon késő van már. Maga is mondja.

Halálos fájdalom hangzott ki az asszony szavából. Födetlen válla, födetlen karja reszkett a homályban.

Még mindig nemet akart mondani. De akaratára arra hívta, hogy azé a férfi legyen. Minden tagja reszkett és fájt, mintha darabokra szakadna. És meg akart volna halni és szeretne volna, hogy férfias erő roncsolja össze. És szorongása felett, és a fagy felett, amely elfogta s megremegtette hervadozó testét, ott lebegett az a kegyetlen szó, amelyet ez a szerelmes férfi mondott ki s amelyet ő maga ismételt:

— Késő, már nagyon késő!

— S az ígéretem! Perdita, nem akarok, nem bírok többé várni az ígéretemre.

Messzi, messzi érzésekből támadt benne a vágy e forzagata, talán ama régi szent orgiák megsejditéséből. Mint mikor a lavina legördül a hegyről s vak szenvedélyjel, rombolva, törve hőmpölyög alá, a nyers ösztön úgy tört benne előre.

(Folytatása következik.)

† Bizalmasan. A.: Tanácsos ur, ön szintén itt?
B.: Betegség miatt szabadság.
A.: Inkább hinném, hogy szabadság miatt betegem, mert olyan jó színben van.

† A hűségese alkalmazott. A.: Főnököm lánya ma üli meg születés napját.
B.: Nem tudja hányadikat?
A.: Ó igen... de az kérem üzleti titok.

Napirend.

Napló. Szombat, június 16. — Római katolikus: Reg. Ferenc. — Protestáns: Juszina. — Görög-országi (június 3.) Lucillia. — Zsidó: Szivan 19. Sabbath, Bechalotcha. — A nap két 8 óra 47 percek. — Nyugszik 7 óra 42 percek. — A hold két este 9 óra 58 percek. — Nyugszik reggel 7 óra 23 percek.

A miniszterek nem fogadnak.
Hangverseny és táncmulatság a hírlapírók nyugdíjintézte javára a zugligeti Fácan-vendéglőben.
A pénzügyi önképzőkör mulatsága esti 6 óraker a köbányai régi sörházban.

A budapesti kereskedőfiókok társulatának mulatsága a budai polgári lövészegyesület helyiségeiben (II. Nagy-Rókus-utca).
Nemzeti Múzeum: Képtára és a néprajzi osztály (Csillag-utca 15. sz.) nyitva délelőtt 9 óratól délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.
Az iparművészeti múzeum és iparművészeti társulat állandó bazárja zárva.
Egyetemi füvészkert az Üllői-úton, nyitva délelőtt 9—12 óráig és délután 2—6 óráig.
Teknológiai iparmúzeum zárva.
Műszaki múzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva d. c. 9—1 óráig.
Földművelésügyi múzeum zárva.
Az új országos kupaolvasárok megtekinthető délelőtt 10—1 óráig. Belépődíj 1 korona.
Deák-múzeum a kerepesi-úti temetőben, nyitva délután 6 óráig.
Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.
Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12 óráig és délután 3—8 óráig.
A m. kir. kárponti statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye (II. Oszlop-utca) nyitva délelőtt 9—1 óráig.
Iparművészeti múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 10—12 óráig és este 10 óráig délután 3—8 óráig.
Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8 óráig.
Múzeumi könyvtár zárva.
Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-11 délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintatár és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városi iparcsernyben nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 2 óratól 4 óráig. A külföldi kiállítások központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.
Somosy Múlató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest legolcsóbb szállodája.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitások kárpórtérum.

Petanovits Mетропол szállodája. Naponta hangverseny (lásd hirdetés). Újonnan berendezett fényes éttermek.

Putzer-pince Deák-tér naponta a pince éttermekben Dobronyi Géza 1-ső rangú zenekarnak hangverseny.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása.

Budapest, június 15.

A földmívelésügyi miniszter ma újabb jelentést adott ki a vetések állásáról, nagy gonddal egybeállítva a gazdasági tudósítók június 10-ikén felvett adatait. Az utolsó jelentés óta a termés-kiállítások határozottan kedvezőbbre alakultak, de a kalászosok fejlődéséről az idén most először kiadott számszerű becsülés szerint azok vetésai az idén a tavalyinál kisebb eredménnyel ígérnek, különösen a rozs-, árpa- és zabvetéseknél mutatkozik jelentékeny visszaesés. Egyébként a beküldött ezer tudósítás közül legalább is 2/3-ad rész a vetések fejlődését *türhetőnek* és *jónak* jelzi és csak mintegy 1/3-ad részben panaszkodnak a gazdák a vetések hiányosságára és fejletlenségére miatt.

Az *őszi buza* vetések kalászaikat már nagyobbára kihányták, sőt itt-ott a virágzás is megtörtént előző kedvező körülmények között. A kalászkok csekély kivétellektől eltekintve többnyire szép nagyok és egészségesek. A rozsa a kalászkokat még nagyon elvőve támadta meg, de az országban csaknem minden részben kisebb-nagyobb mértékben a buza levélzetén mutatkozik és terjed, minthogy azonban az időjárás eléggé kedvező, remélni lehet, hogy a buza koálitása, ha csak a rozsa és hőség nem okoz nagyobb bajt, a várakozásnak megfelelő lesz. A várható buzatermés, figyelembe véve a tavaszi búzát is, mely szintén meglehetősen állt a múlt évi terméséhez viszonyítva, az idő szerint valamivel kisebb eredményt ígér.

Az országos átlagban reméli terméshozamot

kalászi területek a gazdasági tudósítók 65—7 métermázsára becsülük a múlt évi közel 7 métermázsára átlaglag szemben, és így a remélhető összes termés — feltéve, hogy a terület nem változott, azaz 5.515.000 kalászi hold — megüti a 37 millió métermázsát. A múlt évben termelt összesen 3845 millió métermázsát.

A remélt országos átlag-termeshez viszonyítva, legjobban állanak a vetések, azaz 65—7 métermázsára, és részben azon felüli termést ígérnek: Bars, Esztergom, Nyitra, Pozsony, Trencsén, Turóc, Baranya, Fejér, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala, az összes Duna és Tisza közötti részekben Csongrád megye kivételével, továbbá: Borsod, Békés, Bihar, Hajdu, Szilagy, Csanád, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Csik, Fogaras, Kis-Küküllő, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szeged, Torda, Aranyos és Udvarhely vármegyékben; 5—6 métermázsára termést remélnek: Hont, Győr, Komárom, Csongrád, Abau-Torna, Bereg, Gömör, Sáros, Szepes, Ung, Zemplén, Máramaros, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa, Arad, Beszterce-Naszód, Brassó, Háromszék, Hunyad és Kolozs vármegyékben. A többi vármegyékben a remélhető termés 4—5 mm. között mozog.

Az *őszi rozs* és kétszeres fejlődése ellen egész az utóbbi időig sok panaszt lehetett hallani, a tavasz elején nagyon sok helyen kiszáradtak és a májusi fagy is megkárosította kalászában, különösen a keleti részekben. A rozs kalászt már az ország nagyobb részében kitolta és el is virágozott; a vetések ritkák és a kalászkok is sok helyen alakosak és bár a gazdasági tudósítók az ország tulajdon részében a kalászkok fejlődését és nagyságát dicsérik, azért a terméskilátások szemben a múlt évvel szintén kedvezőlenebbek, nemcsak a terület tetemes csökkenése, hanem és főleg a vetések gyengébb állása miatt is. Néhol a rozsban is van rozsdá. Az 1895-iki összeírás adatai szerint a rozs és kétszeres területe volt 1.841.000 kalászi hold; ha tehát az 1895-iki területi adatok vétetnek irányadóul, akkor a várható termés a múlt évi eredménnyel szemben jóval kisebb, mert míg az idén országos átlagban és kalászi holdankint remélhető 55 métermázsára, tavalyi termelt 65 métermázsára. A folyó év remélhető összes rozstermése *tíz millió métermázsára* tehető, *tavalyi termelt összesen 12 millió métermázsára*. Az országos átlagban remélt terméshozam arányában legjobban állanak a vetések, azaz 55 métermázsára és azon felüli termést ígérnek: Esztergom, Nyitra, Pozsony, Baranya, Fejér, Sopron, Tolna, Veszprém, Zala, Bács-Bodrog, Csongrád, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest, Békés, Hajdu, Szatmár, Arad, Csanád, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Alsó-Fehér, Brassó, Csik, Fogaras, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szeged és Udvarhely vármegyékben; jóval gyengébben állanak a vetések, illetve 4—5 métermázsára terméssel bíznak: Arva, Bars, Hont, Liptó, Nógrád, Zólyom, Győr, Komárom, Moson, Somogy, Vas, Abau-Torna, Bereg, Gömör, Sáros, Szepes, Ung, Zemplén, Szabolcs, Ugocsa, Beszterce-Naszód és Szolnok-Doboka vármegyében.

Az *őszi árpa* vetések fejlődését kielégítőnek és jónak mondhatni, bár az őszi néhol károsítja a kalászkokat; a *tavaszi árpa* az ország keleti részében nagyobbára ritka és elmaradt fejlődésben; néhol az ország más részeiben is még mindig érzi a májusi hideg időjárás hatását. Itt-ott a rozsdá is megtámadta és fergek is pusztítják.

A tavaszi árpa is kalászába megy, meglehetősen szépek a kalászkok különösen az Alföldön és a nyugati részekben. Általában a vetések is legszobbbek ott. A várható terméseredmény, figyelembe véve az 1895-iki területi adatokat, vagyis az 1.787.000 kat. holdat, országos átlagban és kat. holdankint 65 métermázsára tehető, tavalyi 75 métermázsára termelt és így már állaposan is jóval gyengébb terméssel bízik az árpa. A remélhető összes termés pedig 11—12 millió métermázsára becsülhető, 1899-ben termelt összesen 1341 millió métermázsára. Az országos átlag arányában legjobban állanak a vetések, azaz 65 métermázsára és azon felüli eredményt ígérnek: Esztergom, Pozsony, Baranya, Fejér, Sopron, Tolna, Veszprém, Bács-Bodrog, Csongrád, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest, Borsod, Békés, Bihar, Hajdu, Szilagy, Csanád, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Csik, Fogaras, Maros-Torda, Nagy-Küküllő és Torda-Aranyos vármegyében; 5—6 métermázsára termése van kiállítás Arva, Bars, Hont, Liptó, Nógrád, Trencsén, Turóc, Győr, Komárom, Somogy, Vas, Zala, Abau-Torna, Bereg, Gömör, Sáros, Szepes, Szabolcs, Szatmár, Szilagy, Ugocsa, Arad, Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó, Fogaras, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozs, Szeged és Szolnok-Doboka és Udvarhely vármegyében.

A *zab-vetések* részben jól állnak, néhol különösen az Alföldön és itt-ott a Duna mentén igen szépek; az ország keleti felében azonban, ahol a hideg idő is megviselte, fejlődésükben nagyon elmaradtak, aprók és gyengék, itt-ott pedig sárgák. Esőre ennek ép úgy, mint az árpának is sok helyen elégtő szűksége van. A zab a fejt kezdő hányai az Alföldön, holott a keleti részekben alig magasabb 10—20 cm.-nél. Férgek szórványosan kisebb-nagyobb kárt okoznak a zabban is. Az 1895-iki bevetett terület 1.985.000 kat. hold volt; ennek arányában becsülve az idén bevetett területet, országos átlagban és kat. holdankint remélhető mintegy 62 métermázsára, tavalyi közel 7 métermázsára zab termelt és így a zab vetések mai állapotából itélve szintén gyengébb termése van kiállítás. Az összesen remélhető zabtermés mennyisége 105 millió métermázsára tehető; 1899-ben 117 millió métermázsára termelt.

A többi vetések az utolsó jelentésben feltárt állapotot mutatják. A *kukorica* a legtöbb helyen jól áll, a burgonya nagyobbára jó termést ígér, a szőlők a fagyást annyiban kiheverték, hogy szép hajtást mutatnak, de mindenütt jóval kevesebb termést ígérnek.

Ime a jelentés főbb számadatai szembeállítva a múlt évi termésével:

	1900.	1899.
Buza . . .	36,948.444	38,451.555
Rozs . . .	10,181.195	11,990.474
Árpa . . .	11,706.926	13,409.095
Zab . . .	10,553.608	11,788.614

Ipar és kereskedelem.

Kamatlábcsökkentés. Egy londoni távirat jelentése szerint az Angol Bank a leszámítolási kamatlábát 3 1/2%-ról 3%-ra szállította le.

Uj megállóléhelyek. A *szabadska-dajjai* vonalon közlekedő és *Szabadska* délelőtt 9 óra 29 percek érkező, illetve *Onnan* esti 6 óra 15 percek induló gyorsvonatok ezután *Szonta* és *Prigletica-Szent-Iván* állomásokon is megállanak.

Vasutak bevételei. A Déli Vasut bevételei 2,813.385 koronát (+ 170.582) tettek, az Osztrák Magyar Államvasutaké 1,647.669 (+ 225.231) koronára volt.

A *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaság* igazgatósága ma ílést tartott, amelyen az 1899. évi mérleget megállapította és elhatározta, hogy a díj- és kártartalékok bőséges részlettelése után a 30-ikára egybevitott közgyűlésnek 4 százalékos osztalék kifizetését javasolja.

Sorsolás. Ma délután végbe a budavárosi kölcsön sorsjegyeinek a XLVIII-ik töltesztő húzása a központi varoshaza tanástermében *Vasúthivés* János tanácsos elnöklése mellett; a sorsolást *Szatny* Ferenc számtanácsos intézte. A 40.000 koronás főnyereményt a 3271 számú sorsjegy nyerte; 2000 koronát nyert a 49211 számú sorsjegy; 400—400 koronát nyertek: 23350 2173 8417 17059 32824 számú sorsjegyek; 200—200 koronát nyertek: 34581 7033 2080 9765 20509 10336 25392 10954 15732 18429 4138 15424 10193 48680 690 37289 8380 8371 számú sorsjegyek. Ezenkívül kihuztak még 975 sorsjegyet, egyenkint 130 koronával.

Szészárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapest* 40.— korona pénzben, 40.50 korona áruban. — *Bécsben* a kontingentált készárú 44.— korona pénzben, 44.40 korona áruban.

Borjvásár. 1900. évi június hó 15-én. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás: *Belföldi* élő borju 1811 drb, leölt borju — db, bécsi élő borju — db, — db, horvát, növendék marha 4 darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. *Árjegyzés* azonos tételekből: *Árjegyzés*ek. *Belföldi* élő borju 56—70 f. íg. I. r. 72—86 f.-ig, kivétel 88— f. 1 kilónkint, leölt borju f.-ig, II. r. — f.-ig, kivét. — f. kilónkint, levonás nélkül. *Bécsi* leölt borju — f.-ig. *Növendék* marha —52 f.-ig kilónkint, I. r. — f.-ig, *Bárány* élő — k., leölt bárány — k., kivétel ár — k.-ig páronkint, *Keeske* — k-től — k.-ig. A vásár irányzata valamivel élénkebb.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár *árjegyzés* 1900. évi június 15. Kiszárlt 1035 darab. *Érkezett* 268 darab. *Összesen* 1303 darab. — *Eladatott* 179 darab. *Maradt* 1224 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 90—94 koronáig, 220—280 kgr. sulyban 90—96 koronáig, 320—380 kgr. sulyban 90—96 k.-ig. *Óreg* nehéz páronkint 400—500 kilos 84—90 koronáig. *Malacok* 76 korona 100 kilónkint. A vásár hangulata lanyha volt.

A budapesti gabonafőzde.

Budapest, június 15.

Kész buzában élénk volt az üzlet. Bő kínálat és jó kereslet mellett 30.000 métermázsára buza került forgalomba 81 fillérel olcsóbb áron. A rozs irányzata nyugodt volt, az árak 5 fillérel alacsonyabbak.

Eladatott:

Buza Tiszavideki: 500 mm. 80 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 79.8 k. 7 K. 90 f., 300 mm. 79.3 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 1600 mm. 78.6 k. 7 K. 74 f., 100 mm. 78.6 k. 7 K. 82 f., 500 mm. 78.5 k. 7 K. 05 f., 200 mm. 78.5 k. 7 K. 75 f., 200 mm. 78.5 k. 7 K. 71 f., 4200 mm. 78 k. 7 K. 95 f., 800 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 1200 mm. 74.5 k. 7 K. 60 f.

Pestmegyei: 100 mm. 78 k. 7 K. 70 f., 200 mm. 77.8 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 77.5 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 77.8 k. 7 K. 20 f., 700 mm. 77 k. 7 K. 60 f., 350 mm. 77 k. 7 K. 60 f., 450 mm. 76 k. 7 K. 60 f., 170 mm. 76.2 k. 7 K. 50 f., 150 mm. 75.5 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 77.8 k. 7 K. 22 1/2 f., 300 mm. 70 k. 6 K. 85 f.

Hódmezővásárhelyi: 2000 mm. 77.2 k. 7 K. 85 f.

Fehérmegyei: 470 mm. 75 k. 7 K. 50 f., 730 mm. 74.5 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 74.5 k. 7 K. 42 1/2 fillér.

Beeskeréki: 2300 mm. 74.8 k. 7 K. 37 1/2 f., 2400 mm. 74.8 k. 7 K. 38 1/2 f.

Adai: 2400 mm. 72.5 k. 7 K. 42 1/2 f.

Bácskai: 100 mm. 72.5 k. 7 K. 22 f.

Erdélyi: 500 mm. 77 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 75 k. 7 K. 50 f., 600 mm. 75 k. 7 K. 20 f.

Dunai: 1000 mm. 73.5 k. 7 K. 05 f., 1000 mm. 73.5 k. 7 K. 05 f.

Raktár b 61: 1000 mm. 74.5 k. 7 K. 20 f.

Szerbiai: 3000 mm. 75 k. 6 K. 80 f.

Mind 3 hónapra.

Rozs: 150 mm. 6 K. 60 f.
Zab: 100 mm. 5 K. 44 f.

A keszaru hivatalos jegyzese a budapesti aru-
es ertektozsde szokasai szerint, keszepben 50
kilogrammonként. — A minoseg hektoliterenként és
kilogrammonként.

Table with columns for 'H u s a', 'Kilós', 'K-tól', 'K-ig', 'Kilogramm', 'K-tól', 'K-ig'. Lists various grain types and their prices.

Table titled 'Egyeb gabonafajták' with columns for 'H u s a', 'Kilós', 'K-tól', 'K-ig', 'Kilogramm', 'K-tól', 'K-ig'. Lists other grain varieties.

A határidőzárlet folyamán a következő köte-
sek történtek:

Table listing grain transactions with columns for item name and price ranges.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapi-
tolták meg hivatalosan a tőzsdén:

Table listing grain prices with columns for item name and price.

Délután fél 5 óraker zárul:

Table listing grain prices with columns for item name and price.

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde szilárd magatartást tanúsított. A
főerdeklődés előterében ismét államvasutak állottak,
melyek azért az elhanyagolásért, melyben évek óta
arcszedtek, napról-napra revanóhoz szereznek. Az
eroszlanrészt eme sikernek a contremine fedezéseivel
kereshetni, még pedig főleg német számlára tör-
lennék a fedezési vételek, tekintet nélkül a mellék-
körülményekre, minden ár mellett. Az előzárlat ked-
vező. A helyi piac kedvtelen s forgalom nélküli.

A déli tőzsde csekély ingadozások után csak-
nem változatlan. A zárlat kellemes.

A helyi piac elhanyagolt, inkább egy árnyalat-
tal gyengébb.

A valutapiac, tekintettel a londoni kamatláb
alábbszállására, gyengébb.

Az előzárlat tartott.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 727.—729.50.
Osztrák hitelrészvény 710.50—712.25. Osztrák-Magyar
államvasut 671.—673.50 korona.

A déli tőzsde változatlan.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 726.50—729.50.
Osztrák hitelrészvény 708.75—710.75. Osztrák-magyar
államvasut 672.—674.50. Jelzálogbank részvény
452.—452.50. Rimamurányi vasut 558.—560.—.
Déli vasuti részvény 120.—. Közúti vasuti részvény
627.—627.50 korona.

Forgalomba került: 4 1/2%-os magyar regale köt-
vény 98.45 korona árfolyammal.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak
megfelelően alakult az árak és végül a termény-
üzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő ár-
folyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar — korona, vörös
korona, vörös aprószemű — korona, vörös
eredélyi — korona, vörös bánsági — korona,
korona, középszemű — korona, nagyszemű
— korona. Disznószir: budapesti 54.50—55.—
korona, vidéki — korona. Táblaszalonna:
légszárazított vidéki — korona, városi 4
darabos 44.50—45.50 korona, 3 darabos 43.—49.—
korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai,
szokás szerinti minőség 18.75—19.—korona, 120 da-
rabos — korona, 100 darabos 24.50—25.—
korona, 85 darabos — korona azonnali
szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 16.75—
17.—korona, 100 darabos 23.—23.25 korona, 85
darabos — korona. Szilvaiz: szlávóniai
— korona, szerbiai 18.—18.50 korona
azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Az esős időjárás és a gyöngébb newyorki ár-
folyamok a mai határidőzárletben eladásokra készlet-
tek s az üzlet lanyha irányzatlan nyit meg, az ár-
folyamok gyöngültek; később élelnek fedezeti kereslet
nyilvánult s erre beállott az erős javulás, úgy, hogy
buza és rozs a tegnapielőtti árfolyamokat 2, illetőleg
3 fillérrel meghaladta. Tengeri nem változott, zab 3
fillérrel hátrányban volt, repce változatlanul nyugodt
maradt.

Buza május—júniusra 7.66—7.67, őszre 7.90—
7.89—7.99, rozs május—júniusra 6.97 1/2—7.05, rozs
őszre 7.05—7.04—7.13, zab őszre 5.43—5.45, tengeri
május—júniusra 5.79—5.76—5.79, július—augusztusra
5.83—5.84, szeptember—októberre 5.91—5.94, zab
május—júniusra 5.34—5.35, repce augusztus—szep-
temberre 12.90—13.—korona. Elmondottak 600 mé-
termázsa tengerit. A készárúk piacán vásárlási kedv
hiányában majdnem teljesen szűntelt az üzlet; az
irányzat lanyhult, buza és rozs 3 fillérrel estek, ten-
geri 3 fillérrel lett volna olcsóbban szerezhető. Buza
őszre 7.94, rozs őszre 7.12, zab őszre 5.45, tengeri
valamivel javult; május—júniusra 5.81—5.82, július—
augusztusra 5.86—5.87 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az összes külföldi tőzsdék kedvező hangulata
itt is kedvező irányzatot teremtett.

Déli tőzsde gyenge, forgalom nélkül.
Zárlat valamivel javult.

Bécs, június 15. (Magyar értékek zárlata.) 4% arany-
járdék 115.90. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 138.50.
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 99.35. Magyar keleti vasuti
állami kötvény 116.80. Magyar leszámítoló és pénzváltóbank
480.—. Rimamurányi vasut részvény 557.—. Magyar kor-
onajárdék 91.25. 4%-os Magyar földterem. kötvény 91.75.
Magyar hitelbank részvény 731.—. Magyar nyeregmény köl-
csön sorsjegye 158.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 353.—.
Magyar kereskedelmi bank —.

Bécs, június 15. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2% papír-
járdék 97.85. 4%-os osztrák aranyjárdék 115.95. 1890-iki
sorsjegye 134.50. Osztrák hitelsorsjegye 396.—. Angol-osztrák
bank 281.—. Bécsi bankeszesület 508.—. Osztrák-magyar
bank 1736. Déli vasut 121.50. Dunagőzhajózási részvény
747.—. Dohányrészvény 289.—. Cászári és királyi arany
11.37. Német bankváltók 118.60. 4 1/2% ezüst járdék 97.45
Osztrák koronajárdék 97.30. 1894-iki sorsjegye 198.—.
Osztrák hitelintézet részvény 709.50. Unionbank 579.—.
Osztrák Länderbank 440.—. Osztrák-magyar államvasut
678.—. Elbavölgyi vasut 479.—. Alpesi bányarészvény 487.—.
20 frankos arany 19.30 Londoni váltóár 242.25. Bécsi
Tramway 320.—. Az irányzat ingadozó.

Bécs, június 15. (A Budapesti Napló tudósítójának
telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok
a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 709.50 Magyar
hitelrészvény 732.—. Angol-Osztrák bank 281.—. Bécsi bank
egyesület 508.50. Union bank 579.50. Länderbank 440.—.
Osztrák-magyar államvasut részvény 678.—. Lombard 122.—.
Elbavölgyi vasut 480.—. Északnyugati vasut részv. 468.—.
Dohányrészvény 290.—. rimamurányi vasut 559.—. Alpesi
bányarészvény 485.—. Májusi járdék 97.85. Magyar kor-
onajárdék 91.20. Török sorsjegyek 110.75. Német birodalmi
márka 118.67. Napoleon d'or 19.31.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 15. (Tőzsdéi tudósítás.) A newyorki
tőzsde tegnapi bágyadtsága, a glasgowi alacsony vasártek
és a kínai politikai helyzetéről szóló kedvezőtlen jelentések
következtében a tőzsde nagyon kedvtelen volt és realizá-
ciókra hajlott. Kohó és készárúárak jelentékenyen ha-
nyalóttak. Bankrészvények is tetemesen csökkentek. Truszt-
dinamitársaságok nyomottak. A vételkedv nagyon csekély
volt, mert a spekulációnak mindig újabb nyugtalanság volt
erő. Járdékok általában tartottak. Vasutak közül ameri-
kaik, transzvaalik és dortmund-gronauiek gyöngültek. A
második tőzsdézésben a kurzusok kissé javultak a napi
spekuláció fedezési következtében. Osztrák államvasut
Bécsre javult. Magánleszámitósi kamatláb 5 1/2%.

Lerlin, június 15. (Zárlat.) 4 1/2% osztrák papírjárdék
— 4% osztrák aranyjárdék 97.50. Elbavölgyi vasut
— Magyar koronajárdék 90.75. Osztrák-magyar állam-
vasut 143.90. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár
84.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 100.60. Alpesi
bányarészvény —. Disconto-Commandit 180.50. Általános
villamosági Edison 235.—. Gelsenkirchener 198.70. Laura-

kohó 236.—. 4 1/2% osztrákjárdék 96.75. 4% magyar arany-
járdék 96.50. Osztrák hitelrészvény 220.50. Déli vasut
27.75. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegye 216.—.
4% új orosz kölcsön —. Török dohányrészvény 154.—.
Olasz járdék 94.50. Magyar hitelbank —. Dynamit
Trust 160.50. Harpeni 205.75. Az irányzat szilárdabb.

Berlin, június 15. (A Budapesti Napló tudósítójának
távirata.) Kési forgalom. Négyeszázalkos magyar aranyjár-
dék 96.50. Magyar koronajárdék 90.75. Osztrák hitelrész-
vény 220.50. Osztrák-magyar államvasut 143.75. Déli vasut
27.60. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —.
Orosz bankjegye készpénz —. Buschtiehradi —. Orosz
bankjegye 216.—. (Ultimo) Lombard —.

Hamburg, június 15. (Zárlat.) 4 1/2% osztrákjárdék
96.30. 1860. sorsjegye 156.—. Déli vasut 27.80. 4% osztrák
aranyjárdék 98.10. Osztrák hitelrészvény 220.40. Osztrák-
magyar államvasut 143.80. Olasz járdék 94.40. 4% magyar
aranyjárdék 97.—. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, június 15. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék
— 4% osztrák aranyjárdék 97.50. Magyar korona-
járdék 90.80. Osztrák-magyar bank 124.80. Déli vasut
27.20. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 103.85.
Bécsi bankeszesület 127.—. Villamos részvény —. 8% osztrák
magyar aranykölcsön 77.—. 4 1/2% osztrákjárdék 96.50. 4%
magyar aranyjárdék 96.80. Osztrák hitelrészvény 220.20.
Osztrák-magyar államvasut 142.70. Északny. vasut —.
Bécsi váltóár 84.75. Párisi váltóár 311.66. Unionbank —.
Alpesi bányarészvény 242.—. Az irányzat bágyadt.

Frankfurt, június 15. (A Budapesti Napló tudósítá-
jának távirata. Árfolyamok januárja. Kési forgalom. Osztrák
hitelrészvény 220.60 Osztrák-magyar államvasut 143.80.
Déli vasut 27.90. Osztrák aranyjárdék —. Olasz járdék
94.50. Laura-kohó 236.10. Harpeni 200.—. Discont 181.50
Alpesi —. Bécsi bankeszesület —. Szilárd.

Páris, június 15. (Zárlat.) Osztrák-magyar állam-
vasut 728.—. 4% osztrák aranyjárdék 97.45. Osztrák
Länderbank —. 3% francia járdék 101.27. Ottobanbank
563.—. 3 1/2% francia járdék 101.90. Alpesi bányá rész-
vény —. Déli vasut 139.—. 4% magyar aranyjárdék
98.05. Párisi bankrészvény 1151. Olasz járdék 95.10.
Francia fölérték. járdék 99.45. Osztrák földhitelintézeti
részvény 12.72. Török dohányrészvény 314.—. Az irányzat
gyenge.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi
csarnok jelentése.

Június 15. A sertésüzlet irányzata csöndes.
A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű:
Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban)
92—94 fillérig. Oreg közép (páronként 300—340
kilogramm terjedő súlyban) — kraicéris. Fialat ne-
héz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 96—98—
fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm
való súlyban) 96—98 fillérig. Fialat könnyű (páronként
250 kilogramm terjedő súlyban) 96—98 fillérig. —
II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm
felüli súlyban) — kraicéris. Közép (páronként
240—260 kilogramm súlyban) — kraicéris. — Könnyű
(páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — kraicé-
ris. — III. Romániai: Nehéz (páronként 220 kilog-
ramm felüli súlyban) fillérig. — Közép
(páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban)
fillérig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő
súlyban) — fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl).
Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő
súlyban) — fillérig. — Könnyű (páronként 250 kilog-
ramm terjedő súlyban) — kraicéris. V. Szerbiai:
Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 96—98
fillérig. — Közép (páronként 240—260 kilogramm ter-
jedő súlyban) 94—96 fillérig. Könnyű (páronként 240
kilogramm terjedő súlyban) 92—94 fillérig.

Sertésárak: 1900. jun. hó 13. napján volt
készlet 43389 darab, 1900. június hó 14. napján felhajtott
982 darab, 1900. évi június 14. napján elszállított
599 darab, 1900. június hó 15. napjára maradt készletben
43772 darab.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, június 14.

A magas nyomás délnyugatról nyúlik Közép-Euró-
pába. Északi Oroszországban és Iroszország táján deprez-
siók vannak.

Közép-Európában erős nyugati légáramlás mellett az
idő hűvös és túlnyomóan esős lett. Európa délnyugati rész-
én az idő száraz.

Hazánkban jelentékenyebb időváltozás állott be. A
szelék nyugatról megélénkült. majd hűsüldebb és eső
következett, mely kiterjed az ország nyugati felére. Zivatarok
is voltak a Dunántul egyes tájain. Pécsről szélvihart
jelentek.

Küldés: Egyelőre még hűvös idő várható időnkint
esővel, később nyugatról derülés és hőemelkedés való-
színű.

Vizárlás.

Table with columns for location, date, and price. Lists various markets and their current prices.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. június hó 16-án.

II. Rákóczy Ferenc fogsága.

Eredeti dráma 5 felvonásban. Irta: Szigligeti Ede.

Személyek:

Zrínyi I.	Fáy Sz.	Longueval	Körösmeszei
Rákóczy	Somló	Lehmann	Mihályi
Károly	Bercsényi	Olivér	Füredi
Amália	Maróthy	P. Knitelius	Vizvári
Koloncs	Egressy	Gróf Bercsényi	Szacsay
Gróf Buccellini	Gyenes	Vay	Hetyényi

Kézlete 7 1/2 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. június hó 16-án.

Először:

Három pár cipő.

Énekes bohózat 4 felvonásban. Irta Berla A. Fordította Toldy N. Ferenc. Zenéjét szerz. Millőcker K.

Személyek:

Stangelmayer	Gál	Kudelmudel	Nikó
Klára, neje	Kalmár	Koplawecz	Szathmáry
Nachtfalter	Balassa	Kunigunda	Rostagni
Éder Laura	Szelopcsényi	Flink Lőrinc	Gyöngyi
Wappenknopf	Binari	Lenti, felesége	Fedák
Maskisprudel	Nánásy	Flitterglanz	Berzsetei

Kézlete 7 1/2 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. június hó 16-án.

Robinson Crusoe.

Látványos színmű 3 felvonásban és 10 képből. Irta Pierre Decourcelle. Fordította Komor Gyula. Zenéjét írta Bokor József.

Személyek:

Robinson	Szirmai	Jim	Szabó
Spargoletti	Kiss	Tom-Nitch	Ujvári
Péntek	Kovács	William	Kápolnai
Trevelyan	Hörváth	Szuzanna	Eötvös St.
Peterpatt	Németsz	Betty	Bárdy G.

Kézlete 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. június hó 16-án.

New-York szépe.

Operette 2 felvonásban, 6 képből. Irta Hugh Morton. Fordította Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét szerzte Gustave Kerker.

Személyek:

Eromson	Sziklai	Cora	Margó
Harry	Ráthonyi	Kenneth	Giréh
Kurt	Vidor	Blinky	Rózsahegy
Snifkins	Márai	Fifi	Ledofszky
Twiddles	Beothy	Gray	Radványi

Kézlete 7 1/2 óraker.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Szombat, 1900. június hó 16-án.

Rákosi Szidi nyilvánossági joggal felruházott színészkollegájának előadása.

Kézlete 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(Budán, a Krisztinavárosban.)

Szombat, 1900. június hó 16-án.

Kapitány kasszánya.

Nagy operette 3 felvonásban. Irta Zell F. Zenéjét szerzte Genée Richard.

Kézlete 7 1/2 óraker.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. június hó 16-án.

A viceadmírális.

Nagy operett 3 felvonásban. Zenéjét szerz. Millőcker Károly. Fordította Makai Emil és Kövesi Albert.

Kézlete 7 1/2 óraker.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Szombat, 1900. június hó 16-án.

Új Szulamith

vagy: Abszolút Jakab, Jeruzsálem fia. Látványos parodisztikus bohózat énekekkel és táncokkal egy előképből és 3 felvonásban. Irta Feld Máttyás. Zenéjét szerzte Barma Izso.

Kézlete 7 1/2 óraker.

Ős-Budavára.

Ma szombat június 16-án belépő-díj 50 kr.

Uj! Bogdani hölgy-troup. Uj!

Elise de Vère

Panzer Lina

Osrani csoport

Yos Karis trio stb.

8 és 9 óraker 2 bohózat ingyen előhelyekkel.

10 óraker nagy Varieté előadás.

Kedvezményes belépő jegyek a dohánytözsdékben.

Varieté jegyek mindennap d. u. 5 óráig kaphatók

Patkik L. dohánytözsdé Krištof-tér.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnyitás 7 1/2 óraker. Kézlete 8 1/2 óraker.

A Mulató 160-ra szellőztetve van.

Ma:

„Im siebenten Himmel“.

Daljáték Lindau K.-tól, zene Pagin Nándortól.

PAGIN urral mint vendég

a bécsi Theater an der Wien tagja.

De Pilippis

Dance excentrique.

Cäcilie de Haay

a kitünendő idomított kutyáival.

ALBACH

szalon-duetttisták

Ugyint fellépte az összes szerződött művészek és művésznőknek, a kitünő juniusi műsornak.

Nyári-idény helyárok:

I. em. páholy	frt 6.—
II. " "	" 4.—
Idegenpáholyülés I. sor	" 2.—
Zenekari ülés	1.20
Földszinti belépő elővételben	" —.60
	a pénztárnál " —.50

Jegyek a nappali pénztárnál és elővételben Weiss A. nagytözsdé Károly-körút 26. A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készíttetek.

Polgári-kávéház,

Budán, III. ker. Lajos-utca 2. szám.

Ma és mindennap, Fehérmegye Sárbovárdi

LATÓ GYURKA

teljes orgány zenekarával hangversenyez.

A n. é. közönség, ösmerősk, jóbarátok látogatását kéri

Kálmán Artur kávé.

Szigeti Lajos szíjgyártó, nyerges és bórondós.

Csász. és királyi udvari szállító, József főherceg és Coburg herceg udvari szállítója.

Végeladás fizetfelhagyás végett.

22 év óta fennálló, a legjobb hírnevű ösmerősk szíjgyártó- és nyerges üzlet felhagyom. Szorgalmam által szerzett eredményeim nyugalomba vonulok, ez alkalommal óriási áruváratárom, mely a legszebb és izlősebb árukból áll, saját előállítású áruim, sőt egyes tárgyakat még szon által is áruba bocsátom, ezzel régi jó nevűm még egyszer utólagjáró áruimmal olesón kikészíthetom. Tájékozásul rakításomon lévő áruk mennyiségéről fölemlitek egy pár árucikket, u. m.: kocsizó löszerezemék 250 lóra, ezek között van kényes jukker, magyar szallag és kummetos mindenféle varakok, van még, páros és egyéb könnyebb és nehezebb kivitelben, 240 lóra nyergeszor, lovasági-, ryalogási-, civil-, ur-, női- és gyermek nyerges-zerek, istálló botfólek, hevederek, takarók, lovagló- és kocsizó ostorok, vesszők és botok, úszóbőröndök a legérsebb díszbőrrel, igen alánható kőr- és oldaltáskák, ur- és női neszacsok, berendezett táskák, szivar- és szivarváltó kárp-, papí- és aprópénz erszenyek, minden e szakmába vágó fentemlített tárgyakról nagy választék. Képes árjegyzéket (nyári és őszi) bérmentve küldök.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAP inn PAP lan PAP lan

1 összehajtható vaságy	frt 5.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
3 db kivethető matraccal	10.—	1 tengerifü matrác	4.50
1 db rouge paplan	1.80	1 Afrigue matrác	5.50
1 db rouge paplan prima	2.80	1 löszér matrác	32.—
1 db satin cachmir paplan	3.80	1 ruganyos ágybetét	16.—
1 db atlasz cachmir paplan	4.80	1 nagy szoba szőnyeg	2.50
1 db atlasz selyem paplan	8.—	1 futó szőnyeg 35 krtól feljebb	1.50
1 db foltos atlasz selyem paplan	12.—	1 ablak tunis függöny	1.50
1 db jó vászon ágy lepedő	1.30	1 ablak Kőszeg	6.50
1 db jó paplan	3.—	1 osztályozott függöny-tartó	1.50
1 db fanel ágy pókró	1.80	1 ablak eszlepe függőgy	3.50
1 db grapi ágy pókró	4.50	1 borszt Ágytörő	2.50
1 db jó löpökró	1.70	2 gyapjú ágy- és 1 asztal-terítő	11.—
1 db szepet löpökró	4.50		
1 levarrott szalmazsák	2.20		

GICHNER JANOS és TARSA

paplan, matrác és kápolnaru gyárakok, szőnyeg, függöny-ágy- és asztalterítő stb. nagy vái árucikkekben.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.

Árjegyzéket kívánarsz ingyen és bérmentve küldünk.

Nem tessz árakat közölnünk, vagy a pénzt visszadjuk.

PETANOVITS Metropole-szállója.

Ma Balázs Pista kedvelt zenekara játszik. Színház után teljesen frisse vacsora. A gyönyörű téli kerten kívül a mulatószögök, lakodalmak, bankettek megtartására igen alkalmas díszes főhercegi és elegáns különszobák állanak a vendégek rendelkezésére.

Magyar találmány!!

Művészi kivitelű

Aquarell (kézi) festés

fára * fára

Fa-levelező-lapok,

a legizlésesebb

kivitelben.

Magyar festés!

Magyar fa!

Magyar munka!

10 drb ára 2 kor.

A pénz előleges beküldése után

bérmentve.

Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Egészen uj!

Gyűjtőknek meglepetés!

Szellem, Erő, Anyag

Szellemválasz

Büchnernek

Kraft und Stoff

című könyvére.

Irta Adelmá, fordította

Tótvölgyi Titusz.

Ára 3 korona.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában

BUDAPEST, József-körút 18. sz.

A legfinomabb palacksör

a világhírű pilseni polgári sörfőzde alap. 1842-ben

„pilseni ösforrás”

nevezetű gyártmánya.

Vidékre pastourizálva küldetik, miáltal 4—6 heti tartóság biztosítva. Budapestben házhoz szállítva.

Rendelvényeket kérjük kizárólag címünkre, mint a magyarországi vezérképviselőhöz küldeni.

MEZEY és TÁRSA Budapest, IX., Ranolder-utca 4.

TELEFON 58-60.

Benzoetejcreme:

legjobb és leghatásosabb

szépitő szer.

Itatás bámulatos.

2—3 nap alatt szépit és vidít. Eltűntet szépit és minden arisztokratikus és bérkészséget. Törv. véde. Ártalmatlan-ságot feltételező vállalat. Nem zsíros, használati kellemes, 1 nagy doboz 2 korona, kisebb 1 korona.

1 drb Benzoetejcrem 70 fillér. 1 db Hattay

ermé szűri 1 kor. Fogfájást azonnal megűntetős Kiváló-fő

Universal fogcsep 70 fillér használati utasítással, Készült és széküdi utánvétel

Kriván János gyógyszerháza, Világos,

Róráktár Török József gyógyszer. Eger Leó és J. gyógyszer. és Neruda Nándor, Molnár és Moser droguisták, Budapest

6 korona rendeléssel franco szállítva.

BUDAPEST. BUDAPEST.

Dr. Málnai Mihály-Silbermann Anna

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete

VI. Gyár-utca 3.

Az intézet 1900. augusztus hó 1-én a Teréz-körút 39. sz. 1. emel. levő tágas helyiségekbe helyeztetik át. — Az intézet áll. nyilvánossági joggal felruházott 4 elemi, 4 polgári és 4 továbbképző osztályból. Az intézet növendékei belnekek, egész vagy félnapra bejárók. Kivánra bővebb tevélységi tájnyut és prospektust küld az igazgatóság

Dr. Málnai Mihály.

Univ. med. dr. Renner vizgyógyintézete

Budapest, VII., Valeró-utca 4. (Telefon).

Az intézet 88 év óta áll fenn, most teljesen új alakítva, a legmodernebb gyógyeszközökkel szerellett, főleg bejáró betegek számára.

Alkalmazásban levő gyógyszerközök:

A tudományos vizgyógyomd összes előkészít., masszáz., villám- és fényfürdő (ultrasonkái), az elektromozás minden faja (galvanizatio, faradizatio, franklinizatio, elektroos masszáz.), hűtőközök (Psychrophor stb.).

SZÉNSAVAS FÜRDŐK

(Nauheimi eljárás, szívhajosok számára). Kezelés a víznek különféle ideg- és gerincbajok, ideges gyöngesség állapotok: almatlanság, szédülés, a gyomor és belek renyhése, idült izületi és izomzoz stb. Prospektus kívánra. Árak méréskelet.

Butorvevőknek

kik igazán szolid árura és jutányos árakra relettálnak, bátorodunk saját gyártmányu

kárpitos és asztalos-butorainkat

b. figyelmükbe ajánlani és azoknak szives megtekintésére úszlettel meghívni. — Tisztelettel

Sárkány és Schütz

VII., Erzsébet-körút 12. sz.

a New-York Kávéház áttelében.

Arjegyzékkel nem szolgálhatunk.

STANDARD életbiztosító-társaság

Edinburghban (Angolton.)

Alapított 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, V., Fürdő-utca 4.

Évi bevétel. 28,750,000

Kiutalt nyereséményrészek 150,000,000

Vagyon 230,000,000

Halálesetek folytán kifizetve 478,000,000

A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világkötvények érvényben tartása

díjfizetések elmulasztásánál. Tökésítés és előre megállapított visszaváltási

érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi

fennállás után. Szabad háborúbiztosítás nepeikelők részére.

Díjtáblázatok kívánra küldetnek.

Támogassuk a magyar ipart!
Rochlitz Dávid
 első magyar zsalu és roletta-gyára
 Budapest, Nefelejts-utca 62.
 Készít zsalut, csavart- és faszövetű
KEDVŐNYÖKET
 szőben, jobban, olcsóbban minden kü földi gyárnál.
Magyar anyag! **Magyar munka!**
 Árjegyzék bérmentve.

TARCSA GYÓGYFÜRDŐ,
 Vasvármegyében.
 Glaubersó-tartalmú szénsavdús vasforrások.
 A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő- és Ásványvíz, valamint vasal-fürdők. Kellemes, hűvös éghajl., kényelem minden igényünk megfelelő olcsó lakások, vilamos világítás, kádfürdő, gyógykezelés, napos, szőnyeg, szép kirándulások. A női szerek bántalmait, -apók, vérgörgőgyógyás, továbbá a légző és emésztési szervek bármely elhárító orvosi tekintélyű ajánlásokkal együtt május 20-ától szeptember 30-ig. Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-16 szeptember 20-ig természeténél olcsóbb árak. Földvilágosításra szolgáló és kórház-prospektusát küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdőorvos Dr. BEHREK ALADÁR I. m. főorvos. Tarsai kórházorvos különösen mint orvos járvány esetén ivóvízről ajánlható. Megrendelések olyan városokból, ahol kúria lakár nem létezik, a fürdőigazgatósághoz Taro-Ára intézők, Posta- és távirat-állomás helyben. Vasúti állomás Felső-Eő, a szombathelyi-pályánál, továbbá, honnan 20 percnyire (50 km.) fekvő fürdőbe a közlekedést köznyelmes bér- és társasok (omnibuszok) tartják fenn; egy utyjárat bérkocsijára 4. kora 50 fillér, társas-kocsin egy hely 50 fillér. Járgek váltások a vasúti káloz-nál Szombathely és Felső-Eő között.

GUMMI
 és hálhőlyag, csakis legfinomabb francia gyártmányú, tucatonta 1.-, 2.-, 3.-, 4.-, 5.- és 6. ft. „Capot americano” (rövid) tucatja 1.-, 2.- és 3. ft. „Nol óvsziva” csikk tucatja 2.-, 3.-, 4. ft. Legújabb antiseptikus női különlegesség (nem gummi) dobozoként 1.50 kr. „Pett Poros” női gummi-künnelcsészék, dobozoként 1.50 kr. Minta gyűjtemény 20 db 3 ft. Vidéki megrendelések utánvétel-ellenőrzés mellett szállítottak. Az összeg előleges beklüldés-nél franco küldöttik.

Weisz Gusztáv és Adolf
 Budapest, Váci-körút 19/a.

Titkos betegségek
 gyógyítására a specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gazdaság körökben tapasztalatai alapján.
Dr. FABINYI J.
 y. kórházi orvos, specialista
 gyógyít legnépesebb idő alatt biztos sikerrel felelőskölni a széknel, hagyományokat, hólyagbajokat, vesékáros sebeket, apyhlit, enek követekevények, macska borbajokat és az önfertőzöttség utáni idegbetegségeket.
 Meglepetés eredmény fertőz gyengeségűn (ömpentia) egy fiatal, minni öregebb egyikkénel.
 Biztos siker folytat a honorárium utólag a kezeltől. Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógykezelés.
 Lakás: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz., (Dohány-utca sarok, I. emelet).
 Bejárni a leposónál. Külön vdrőzermek.
 Rendelés délután 2-4 óg, este 6-8 óg.

Uj könyvek
 egy harmad, egy fél, és egy negyed árban
Bródy: Dina előbb --- 1 korona 60 fillér.
 most --- 1 --- 10
V. Gaál Karolin Válás előtt és válás után előbb 2 korona most --- 60 fillér.
V. Gaál Karolin Egy pere következménye: előbb 2 kor. most --- 60 fillér.
Inokai Pál: Századéki asszonyok előbb 2 korona most --- 60 fillér.
Buday Sándorné A vörös marquisae előbb 2 --- kor. most --- 60 fillér.
Barilli Giulio Dodero kapitány előbb 2 korona. most --- 60 fillér.
Braddon: A milliomos büntetése előbb 2 korona most --- 60 fillér.
 Kapható a Budapesti Napló kiadó-hivatalában utánvétellel, vagy a pénz előleges beklüldése ellenében.

Alapítottatott 1887. Alapítottatott 1887.
Allandó nagy butor-kiállítás.
 Kizárólag csak magyar műipartermékek, melyeknek valódiságáért kezességünk, ugyszintén saját készletünkre kárhozott butorainkat a n. ó. butorvásárló közönség b. figyelemre ajánljuk. Dus vásárlások taláható szilárd és modern stílusú háló-, ebédlő-, férfi-zsoba és szalon-berendezésekből, valamint bármely egyes butoradárakból, a legfinomabb kivitelű, minden versenyt felülmúló olcsó árakon. Kérjük az igen t. közönséget saját érdekében, ezen keüvező alkalom fölhasználását és szükséges butoradárjait nálunk beszerezni. Hazafias tisztelettel.
PATYI TESTVÉREK kizárólag csak VIII., Kerepesi-ut 9a. Pannónia-szálló mellett.
 Nagy butor-album 1 korona beklüldése mellett levéljegyekben bérmentve.

IDEG és NEMI BETEGSÉGEK
 radicales gyógyítására legjobban ajánljuk
Dr. Mitzger
 kiváló gyógyhatásairól elismert intézetét
 Budapest, VI. Teréz-körút 44. I. em.

MERCUR
 bank- és váltó-üzlet részvénytársaság BUDAPEST, Dorottya-utca 12. sz.
700,000 korona nyerhető:
 1 darab **Oszt. hitel sorsjegy-igérvény**nyel. Huzás július 2-án, főnyeremény 300,000 korona.

árak	
13.-	kor.

 1 darab **Bécs városi sorsjegy-igérvény**nyel. Huzás július 2-án, főnyeremény 100,000 korona.

11.-	kor.
------	------

 A kettő együtt csak 23 kor. kor. 24.-

Titkos betegségek ellen
 25 évi, részben katonaszervi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmélegebben ajánlható
DR. KAJDACSY,
 v. cs. és k. elsőorvos.
Electrotherapial rendelő intézete
 Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.
 A legelhanyagoltabb hgyesfolyásokat, legulyosabb hgyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőzöttség utóbjait
Elgyengült férfierőt
 az orvosi világ által legjobban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű
Electro-Massage
 vagy **Psychrophor**
 által, magómléseket, nőknél fehérhólyást, fekélyes-kendézés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bőnhők következtében beállt idős és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátyerincbajokat gyógyít a legújabb gyóymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.
 Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig Nőknek egy mint férfiaknak külön be és kijárat Külön várótermek.
 Levelekre díjtalanul azonnal választotnak; esetleg gyógyszerkeürlő is gondoskodva lesz.

Hölgy-óvszer
 ANTISEPTIKUS
 Rég elismert és hatásában biztos, feleslegesség tesz mindennemű gyómgétdelen gummi és spongya cikket, 1 doboz (12 drb) pontos használati utasítással 3 korona. — 3 kor. 50 fill. előleges beklüldése mellett bérmentve.
 Gyors és diskrét szétküldés. Kapható a feltalálónál: **László József** gyógyszerész, Maros-Ujár Erdély. Budapestén: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12. és **Kerpel V. gyógyszerész**, Lipót-körút 28.

Eppen most jelent meg:
A magyar színművészet
 Szerkesztette: **B. Virágh Géza.**
 Előszóval ellátta: **Rákosi Jenő.**
 Gyönyörű díszmű 250 képpel.
 A legjelesebb írók cikkeivel és az összes színészek és színésznők önéletrajzával.
 Ára díszes vászonkötésben 5 ft.
 Megrendelhető a **Budapesti Napló**, kiadóhivatalában **József-körút 18.**

Butorok hitelre
 a legolcsóbb árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Földvilágosítással szolgál
VARGA IGNÁC hitelfőnök
 Budapest, IV., Koronaherceg-utca 2., butorraktárban.

Bruchsteiner és Társa
 címtáblagyár
 Budapest, VI., Podmaniczky-u. 45.
 Udvari szállítói címerek minden kivitelben.
 Cégtáblák üvegből, fából, bádognól és amerikai bőrből jutányosan és díszesen készítettnek.
 Vidéki rendelések kívánatra feltételese szállítotnak.
 Mintarajzek díjtalanok.

Jutalomdíjazott a
SACHS ÁRMIN-féle
 első magy. cs. és kir. szabadalm.
hordozható jégsekrengyár,
 Budapest. Gyár: VIII. ker. Bazar-dó-utca 19. és tóráktárhelyiség: VIII. József-körút 16 sz.
 Kifüdtetve a nagy milliószámú éremmel.
 Alánlja ujonnan szerkesztett jégkészítőt a sör, bor, tej, víz, hús, étel stb. behűtésére, valamint tartályalt fagyalt számsára s gépeit annak előállítására, minden nagyságban és alakban, nemkülönben szabadszámozó legújabb és leggyakorlatibb fémházból és ónhabzó csapjait és hordókákakat, szelvényűk sörhöz, melyek folyton a legnagyobb választékban raktárban tartotnak, a legolcsóbb árak mellett.
Árjegyzékek és ábrák ingyen megküldetnek.

HAJREGENERATOR
PURUS
PURUS
PURUS
PURUS
PURUS
 Nem hajfesték.
 A hajnak eredeti természetét színt és fényt adja vissza.
Üveg ára 3 korona.
 Pó- és szétküldési hely: **Kartschmaroff A. Szerecsen-drogueria Bpest, Kerepesi-ut 39.**
 Főátlár: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12.

Kitünő folttisztító
P
 Elismert **U** kenőcs!!
PURUS
S
 Folttisztító **U** legjobb!!
 Gyorsan és biztosan eltávolít mindennemű **zsír-, olaj-, gyümölcs stb. foltot**
 Kis tubus ára 40 fillér.
 Nagy tubus ára 60 fillér.
 Pó- és szétküldési hely: **Kartschmaroff A. Szerecsen-drogueria Bpest, Kerepesi-ut 39.**
 Főátlár: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12.

Magyar királyi államasutatok.
Gyors- és teherárak házhöz szállítása.
 A magyar kir. államasutatok a vasúti üzletszabályzat 68. §-a alapján már évekel ezelőt rendszeresítette azon intézményt, hogy a budapest-józsefvárosi, budapest-nyugoti és budapest-dunaparti teherpályaudvarokra érkező gyors- és teherárakat a címzeteknek saját szerződött fuvarosával házhoz, illetve a feladandó árukat a lakásból a vasúthoz szállítatja, ha a címzett a Duna balpartján a IV.-IX. kerületben vagy a tisztviselő telepen lakik.
 Ugyancsak azon szerződött fuvarosával változtatja el a Budapestén átmenő és azon Budapestre helyben rendelt vámárakat is, melyeknek elvámolása a vasútra bizotott; egyuttal a külföldről érkező — házhoz szállított — szállítmányok után kiállítandó árnyilatkozatokat is ezen megbizottja által állítatja ki.
 Utánvétellel terhelt, Budapesteken a Duna jobbpartján lakó felek részére szóló, tov. bba terjedelmes, tüvészelőyes és oly árak, melyeknek bszszulya az egy tonná meghaladja, csakis a vállalkozóval kötendő előzetes egyezség alapján szállítotnak házhoz.
 Jogában áll azonban mindenkinek, hogy a vállalkozó által való házhoz szállítást igénybe ne vegye, mit az illető állomásokkal egyszerű irásból megkereséssel közölhet.
 A házhoz vagy háztól való elszállítási díjak a következők:
 a) gyorsárúkrét:
 10 kg. súlyig --- 15 kr.
 10 kg.-20 kg.-ig --- 20
 25 kg.-on felül 50 kg.-ig --- 25
 50 kg.-on felül minden megkezdett 50 kg. --- 20
 b) teherárúkrét:
 50 kg. súlyig --- 20 kr.
 50 kg.-on felül minden megkezdett 50 kg. --- 15
 A statisztikai árnyilatkozatok kiállításáért a vállalkozó nyilatkozatonként 5 krajcárt számíthat.
 Az árak házhoz szállítása esetén, ha az áru fogyasztási vagy vámilletéknek alávetve nincs, s ha a címzett a fuvarlevélben kijelölt helyen feltaláható, s az árut ott át is veszi, csak a fuvarlevélben felszámított összeg szeretik be.
 Ha az áru vámilletéknek vagy fogyasztási adónak van alávetve, még a címzetnek közbeszítendő vámnnyutja, illetve adóbraca szerint fizetett vámilleték, fogyasztási adó és vámnkövetkezeti illetékek is megfizetendők.
 A szállítmányozó az áru a lakás vagy üzlethelyiség azon részébe tartozik állítani, mely e célra neki kijelölött.
 Ha címzett az áru befurvarozása idején lakásán nincs, a másodsor, esetleg többször is megkísérelt kézbesítésért külön illeték nem számíthat föl.
 Ha azonban címzett a fuvarlevélben kijelölt helyen nem találatték, s tartózkodási helyét csak a bejelentési hivatali útján lehet megtudni, a rendez fuvarosok díjon kívül még 10 krajcár fizetendő.
 Ha címzett az áru átvételét megtagadja, vagy azt a városnak más, nem a fuvarlevélben megjelölt helyére küldi, a visszavétel, újra való elhozatal, vagy más helyre való szállítáért a díjszabás szerinti illeték újból felszámítható, Esetleg panaszok a budapest-jobbparti üzletvezetőszékhöz juttatandók.

